

2010.GADA PAVASARA SESIJA SAEIMĀ

DARBS KOMISIJĀS

09.04.2010. – 18.06.2010.

SATURS

SAEIMAS KOMISIJAS.....	4
ĀRLIETU KOMISIJA.....	5
BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA.....	11
JURIDISKĀ KOMISIJA.....	17
CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA.....	25
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA.....	29
AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA.....	36
VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA.....	41
TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA.....	48
SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA.....	56
MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA.....	62
PIEPRASĪJUMU KOMISIJA.....	64
PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA.....	66
SAIMNIECISKĀ KOMISIJA.....	68
NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA.....	70
PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA.....	72
EIROPAS LIETU KOMISIJA.....	74

Godātie lasītāji!

Šis ir pirmais gads pēc „lielā grieziena”. Varam novērtēt mūsu darīto ne tikai pavasara sesijā, bet arī agrāk. Pērn jūnijā, apcerot sakāmo, man bija smagas pārdomas. Zinājām – esam darījuši pareizi, izrakstot rūgtas, bet vajadzīgas zāles. Tomēr mūsu lemtais skāra daudzus dzīves stāstus. Latvijas vēsturē nekad nav bijusi tik nozīmīga izdevumu samazināšana. Katrs to jūta savā pieredzē. Šogad mēs turpinājām pirms gada iesākto. Un nu jau piesardzīgi, bet varam runāt par rezultātiem.

Mēs katrs vēl nesajūtam pozitīvas izmaiņas. Pirmie tās izjūt makroekonomisti – tie, kas redz kopskatu, un tikai vēlāk – iedzīvotāji. Taču signāli no visas pasaules liecina, ka mūsu reformas un drosme tās īstenot ir novērtētas. Mēs esam kā piemērs tam, ka, strauji samazinot izdevumus un veicot tā dēvēto iekšējo devalvāciju, mēs neesam padarījuši nabagākus iedzīvotājus ar valūtas vērtības samazināšanu. Esam gandrīz vienīgie pasaulē, kam tas ir izdevies. Mūsu drosme, uzņēmība un pacietība ir novērtēta. Latvija ir palikusi uzticams partneris. Tajā visā ir arī 9.Saeimas deputātu nopelns.

Ar piesardzīgu optimismu un vienlaicīgi arī ar uzmanību raugos rudens sesijas virzienā. Tā būs 9.Saeimas pēdējā sesija un īsāka kā pārējās. Lai arī tuvojas ekonomikas augšupeja, mēs, pirmkārt, nedrīkstam ļauties kārdinājumam uzskatīt, ka krīze pilnīgi noteikti ir aiz muguras, un domāt par populistiskiem soļiem priekšvēlēšanu gaisotnē. Nedrīkstam atslābt ar domu, ka viss sliktais jau ir beidzies, un sākt plaši dalīt nākotnes ieņēmumus. Otrkārt, mums jābūt konsekventiem – jāinformē sabiedrība par budžeta plānošanu atklāti un secīgi. Jāaizmirst, ka šis ir vēlēšanu gads. Labās un sliktās ziņas ir jāstāsta, kādas tās ir. Mēs nedrīkstam labās ziņas stāstīt tagad un sliktās ziņas pēc 2.oktobra. Citādi iznāks kā pirms pašvaldību vēlēšanām, kad būtiska informācija atklājās tikai neilgi pēc vēlēšanām.

Es ticu, ka mums visiem pietiks mugurkaula stipruma, vīrišķības un cieņas pret savu valsti un iedzīvotājiem. Tas mums palīdzēs būt konsekventiem 9.Saeimas pēdējā sesijā. 2011.gada budžets jāiesniedz līdzīgi kā citos gados – līdz 2010.gada 1.oktobrim. Diskusijai jābūt pēctecīgai un atklātai! Novēlu visiem saglabāt piesardzīgu optimismu un būt gataviem turpmākam darbam Latvijā!

Patiesā cieņā,

Gundars Daudze,
Saeimas priekšsēdētājs

SAEIMAS KOMISIJAS

Pēc Saeimas sanāksšanas parlaments izveido komisijas, nosakot to locekļu skaitu un uzdevumus. Komisijas tiek veidotas, ievērojot frakciju proporcionālu pārstāvību. Izņēmums ir Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija un Nacionālās drošības komisija, kurās ir pa vienam pārstāvim no katras frakcijas. Darbu sagatavošanai vai sevišķu uzdevumu veikšanai komisija var izveidot ne vairāk kā divas apakškomisijas. Savukārt atsevišķu likumdošanas uzdevumu veikšanai Saeima var veidot speciālas komisijas, tāpat noteiktiem gadījumiem var iecelt arī parlamentārās izmeklēšanas komisijas.

Parlamentā pastāvīgi darbojas Saeimas kārtības rullī noteiktās komisijas, kas strādā noteiktā likumdošanas jomā vai pilda citus uzdevumus, piemēram, izskata deputātu pieprasījumus, vērtē publisko izdevumu pamatotību, izskata iespējamus deputātu ētikas pārkāpumus vai izvērtē Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības (ES) jautājumos. Patlaban Saeimā darbojas 16 komisijas un deviņas apakškomisijas.

Saeimas komisijas sagatavo izskatīšanai lietas, kas tiek apspriestas Saeimas sēdēs. Pamatojoties uz Saeimas lēmumiem, komisijas izskata likumprojektus, priekšlikumus un iesniegumus.

Otrs komisiju darba virziens ir izpildvaras darbības uzraudzīšana, izskatot sabiedrībā aktuālus jautājumus un spriežot par nepieciešamajiem uzlabojumiem ministriju, valsts un pašvaldību iestāžu darbā. Komisijas organizē regulāras tikšanās ar ministriem vai attiecīgo institūciju pārstāvjiem, lai apspriestu komisijas kompetencē esošos jautājumus, kā arī sniedz savas rekomendācijas un ieteikumus izpildvaras darba uzlabošanai, tādējādi realizējot parlamentāro kontroli pār valdības darbu.

Lemjot par atbalstu likumprojektiem un vērtējot izpildvaras darbu, komisiju deputāti uzklausa atbildīgo ministriju argumentus, kā arī nozares lietpratēju, sociālo partneru un nevalstisko organizāciju viedokļus. Komisiju sēdēs sastopas dažādas intereses, atšķirīgi politiskie uzskati un daudzpusīgi viedokļi par to, kāds būtu piemērotākais konkrētās problēmas risinājums.

ĀRLIETU KOMISIJA

Komisija izskata ar ārlietām saistītus tiesību aktus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār ārlietu jomu. Pirms apspriešanas Saeimas sēdē komisija izskata un lemj par starpvalstu līgumiem, Latvijas pievienošanos starptautiskajām konvencijām, kā arī citiem ar ārlietām saistītiem jautājumiem. Komisijā tiek saskaņotas mūsu valsts ārpolitikas nostādnes un priekšlikumi starpvalstu attiecību attīstībai. Komisija izskata un apstiprina nominēto Latvijas vēstnieku kandidatūras, tās viedoklis ir rekomendējošs Valsts prezidentam, kurš ieceļ vēstniekus amatā. Tāpat komisija vērtē Latvijas vēstniecību darbu. Komisija arī veic aktīvu darbu starptautiskajā līmenī, skaidrojot valsts ārpolitikas nostādnes.

Komisijas priekšsēdētājas Andris Bērziņš, 18.jūnijā tiekoties ar ārvalstu viesiem.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (LPP/LC)
Jānis Eglītis (TP)
Sergejs Mirskis (SC)
Guntis Jānis Eniņš (ZZS)
Uldis-Ivars Grava (JL)
Leopolds Ozoliņš (ZZS)
Artis Pabriks

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Ārlietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087315

E-pasts: cfa@saeima.lv

Lai gan salīdzinot ar pārējām sesijām, šī pavasara sesija bija īsa, tomēr komisijai šis bija visai intensīva darba posms. Strādājām vairākos virzienos, no kuriem pirmais bija saistīts ar dažādiem starptautiskajiem nolīgumiem. Piemēram, Saeima ratificēja Latvijas un Armēnijas nolīgumu par gaisa satiksmi, kas nākotnē ļaus aktivizēt aviopārvadājumus starp abām valstīm, kā arī Armēnijas pilsoņiem dos iespēju aktīvāk izmantot Rīgas lidostu kā tranzīta punktu ceļā uz citām Eiropas valstīm. Tāpat šajā sesijā pabeidzām darbu pie citiem starptautiskiem dokumentiem, tostarp, par cīņu ar starptautisko terorismu, masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanu, psihotropo vielu aprites ierobežošanu.

Pavasara sesijā turpinājām darbu arī pie jautājumiem, kas saistīti ar NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādi. Tikāmies gan ar koncepcijas izstrādes darba grupas dalībniekiem, tostarp Aivi Roni, gan arī Latvijas vēstnieku NATO Jāni Eichmani. Jaunajai stratēģijai liela uzmanība tika pievērsta arī nesen Rīgā notikušajā NATO Parlamentārās Asamblejas sesijā, kuras ietvaros šo jautājumu pārrunāju ar daudzu valstu pārstāvjiem.

Eiropas Savienības Austrumu partnerības ietvaros Saeimā uzņēmām Moldovas parlamenta delegāciju. Pārrunājām iespējamās sadarbības modeļus, īpašu uzmanību veltot Saeimas eiropas integrācijas pieredzei. Savukārt uz citu Austrumu partnerības valsti – Baltkrieviju bijām devušies vizītē paši. Tur tikāmies ar Baltkrievijas parlamenta abu palātu deputātiem, kā arī šīs valsts izpildvaras pārstāvjiem. Baltkrievija ir mūsu kaimiņvalsts, un esam ieinteresēti gan tās stabilitātē un prognozējamībā, gan arī ekonomisko sakaru aktivizēšanā. Tādēļ Latvijai kā Eiropas Savienības dalībvalstij aktīvi jāizmanto Austrumu partnerības piedāvātās sadarbības iespējas ar Baltkrieviju.

Turpinājām sadarbību ar Amerikas Latviešu apvienību, lai panāktu risinājumu tajās problēmās, kuras uzklusējām, nesen apmeklējot ASV un tiekoties ar turienes tautiešiem. Esam patiešām gandarīti, ka dzirdīgas ausis radusi viena no mūsu iniciatīvām, kas ārzemju latviešiem atvieglos pasu nomaiņas procesu. Ārlietu ministrija un Iekšlietu ministrija pēc mūsu ierosinājuma ātri vienojās par darbinieku sūtīšanu uz latviešu diasporas centriem, kur ar speciālu mobilo ierīču palīdzību uz vietas varēs iegūt jaunas pasas izgatavošanai nepieciešamos personu datus.

Vēstulē Ministru prezidentam esam vērsuši uzmanību uz, mūsaprāt, kritisko situāciju, kāda izveidojusies Latvijas konsulārajos dienestos ārvalstīs, kas nopietni apdraud tūrisma nozares attīstību. Mums liekas dīvaini, ka situācijā, kad tūrisma plūsma dažviet palielinājusies pat par 50 procentiem un aizvien vairāk ārzemnieku vēlas apmeklēt Latviju, Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments nevar apkalpot šos cilvēkus, jo ministrijai katastrofāli trūkst finansējuma.

Nozīmīga bija arī Jūrmalā notikusī Baltijas un Ziemeļvalstu parlamentu ārlietu komisiju priekšsēdētāju tikšanās tā dēvētajā NB8 formātā. Runājām par iespējamajiem sadarbības modeļiem pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, kad īpaši aktuāla kļuvusi dalībvalstu bloku veidošana, lai tādā veidā varētu realizēt savas intereses Eiropas Savienībā. Tāpat lielu uzmanību veltījām arī enerģētiskās drošības jautājumiem, kas ir aktuāli visām reģiona valstīm.

Andris Bērziņš,
Ārlietu komisijas priekšsēdētājs

Saeima pavasara sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Par Krievijas apbedījumiem Latvijā rūpēsies Brāļu kapu komiteja

Saeima precizējusi ar Krievijas apbedījumu apkopšanu saistītās tiesību normas, nosakot, ka par Krievijas apbedījumiem turpmāk rūpēsies biedrība „Brāļu kapu komiteja”, savukārt koordinējošās funkcijas veiks Aizsardzības ministrija.

To paredz Saeimā 3.jūnijā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi likumā „Par Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanos par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijas teritorijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā”.

Līdz ar šīs vienošanās noslēgšanu Latvija ir uzņēmusies saistības par Krievijas apbedījumu kopšanu mūsu valsts teritorijā, tāpat kā Krievija apņēmusies rūpēties par Latvijas apbedījumiem. Līdz šim Latvijā nebija skaidri noteikta organizācija, kas nodarbotos ar apbedījumu apzināšanu un uzturēšanu Latvijā.

Par personu ar invaliditāti tiesību pārkāpumiem varēs ziņot ANO komitejai

Saeima 3.jūnijā ratificēja Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām Fakultatīvo protokolu, kas ļaus personām ar īpašām vajadzībām par savu tiesību pārkāpumiem iesniegt paziņojumus Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Personu ar invaliditāti tiesību komitejai.

Saskaņā ar ratificēto protokolu ANO komiteja pieņem un izskata sūdzības par gadījumiem, kad valsts pārkāpusi konvencijā paredzētās personu ar īpašām vajadzībām tiesības. Pēc sūdzības izskatīšanas komiteja rakstveidā dalībvalstij iesniedz savus ieteikumus. Savukārt, uzzinot par nopietniem vai sistemātiskiem konvencijas pārkāpumiem, ANO komitejas pārstāvji ierodas dalībvalstī, lai veiktu padziļinātu situācijas izpēti. ANO komiteja sūdzības izskatīšanai pieņem tikai tad, ja izmantoti visi nacionālā līmeņa tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Latvijā Konvencijas īstenošanas pārraudzību nodrošina Tiesībsarga birojs.

Komisijas sēdē. Attēlā no kreisās: deputāti G.J.Eniņš, A.Pabriks.

Eiropas Savienības un Indonēzijas partnerības pamatlīgums

Saeima 15.aprīlī pieņēma likumu, ar kuru tiek ratificēts Pamatnolīgums par visaptverošu partnerību un sadarbību starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Indonēzijas Republiku. Ar nolīgumu plānots veicināt ES un Indonēzijas sakarus izglītībā, tūrismā un citās ekonomikas jomās, kā arī sadarbību starptautiskajās organizācijās.

Latvijas un Armēnijas nolīgums par sadarbību cīņā ar terorismu

6.maija sēdē Saeima pieņēma likumu, ar ko tiek ratificēts Latvijas un Armēnijas līgums par sadarbību cīņā pret terorismu, organizēto noziedzību un nelegālu narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru apriti un citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Latvijas un Armēnijas nolīgums par gaisa satiksmi

Saeima 20.maijā sēdē pieņēma likumu „Par Latvijas Republikas valdības un Armēnijas Republikas valdības nolīgumu par gaisa satiksmi”. 2009.gada 10.decembrī parakstītais nolīgums nosaka Latvijas un Armēnijas aviokompāniju tiesības, regulāro gaisa pārvadājumu uzsākšanas nosacījumus un darbības noteikumus, kādi jāievēro abu valstu aviokompānijām, veicot regulāros pasažieru un kravu gaisa pārvadājumus starp Latviju un Armēniju.

Grozījumi Stratēģiskas nozīmes preču likumā

20.maijā sēdē Saeima pieņēma grozījumus Stratēģiskas nozīmes preču likumā. Tajā iekļauta jauna atsaucē uz ES Padomes 2009.gada 5.maija regulu, ar ko izveido Kopienas režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, pārvadājumu, starpniecības un tranzīta kontrolei. Likumā arī precizēta speciālo ieroču aprites kārtība.

Par ES publisko dokumentu legalizāciju

Saeima pieņēmusi grozījumus likumā „Par Konvenciju par dokumentu legalizācijas atcelšanu Eiropas Kopienas dalībvalstu starpā”. Šī konvencija attiecas uz publiskiem dokumentiem, kas izdoti kādas līgumslēdzējas valsts teritorijā un kas tiek iesniegti citas līgumslēdzējas valsts teritorijā vai uzrādīti kādas citas līgumslēdzējas valsts diplomātiskajiem vai konsulārajiem pārstāvjiem. Visus dokumentus, uz ko attiecas šī konvencija, līgumslēdzējas valstis atbrīvo no jebkādas legalizācijas.

Par Latvijas un ASV sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanā

Saeima 10.maijā pieņēma likumu, ar kuru tiek pagarināta protokola par Latvijas un ASV līgumu par sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas jomā darbība. Abu valstu līgums tika parakstīts 2001.gada 11.decembrī Vašingtonā. Parakstot līgumu, tika radīts juridisks pamats savstarpējai palīdzībai, apkarojot masu iznīcināšanas ieroču izplatību. Līgums dod iespēju praktiski attīstīt abu valstu sadarbību cīņā ar masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu.

Ārlietu komisijas dienaskārtībā ziemas sesijā bija arī citi aktuāli jautājumi.

Aicina uz stratēģisku pieeju sadarbībai ar latviešiem ārzemēs

Komisija aicināja valdību, parlamentu un citas atbildīgās institūcijas vienoties par stratēģisku vīziju sadarbībai ar strauji pieaugošu latviešu diasporu ārzemēs, lai saglabātu viņu saikni ar dzimto zemi.

Līdz ar Īpašu uzdevumu ministrijas sabiedrības integrācijas lietās likvidēšanu šie jautājumi vairs nav nevienas ministrijas atbildībā, pēc Tieslietu ministrijas un Ārlietu ministrijas amatpersonu uzklaustīšanas 21.aprīļa sēdē konstatēja Ārlietu komisija. Sadarbībai ar latviešiem ārzemēs vairs tikpat kā netiek piešķirts finansējums, un šis jautājums vairs nav atrodams starp valdības dienaskārtības aktualitātēm, uzsvēra Ārlietu komisija.

Apzinoties sarežģīto emigrācijas situāciju, šodienas demogrāfiskās tendences valstī un kaitējumu, kādu politikas un stratēģijas nerealizēšana nodara Latvijas valsts nākotnei, komisija aicināja Ministru kabinetu un visus politiskos spēkus sakārtot normatīvo bāzi, nosakot atbildīgo ministriju, tās kompetenci un izveidojot koordinētu sistēmu sadarbībai ar diasporu.

Tāpat Ārlietu komisija aicināja īstenot atbilstošu un ilgtspējīgu valsts politiku un programmas, kas paredz paplašināt sadarbību ar diasporu, piešķirot šim mērķim atbilstošu finansējumu. Ievērojot demogrāfiskās tendences, komisija arī rosināja izvērtēt ar Ministru prezidenta rīkojumu izveidotās darba grupas priekšlikumus Pilsonības likuma modernizēšanai. Komisijas dienaskārtībā jautājums par latviešu diasporu ārzemēs tika iekļauts pēc komisijas deputātu vizītes ASV, kur to īpaši akcentēja Amerikas Latviešu apvienība.

Nepieciešams papildu atbalsts konsulārajam dienestam

Saeimas Ārlietu komisija 3.jūnijā pauda bažas par negatīvo ietekmi, kādu uz Latvijas tūrisma industriju un ekonomiku kopumā atstāj nepietiekamais konsulārā dienesta finansējums. Jo līdz ar budžeta samazināšanu būtiski mazinājusies Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta spēja pieņemt un izskatīt pieteikumus par vīzu izsniegšanu ārvalstu pilsoņiem, kuri vēlas apmeklēt Latviju. Līdz ar to vīzu izsniegšanas process ir gauss, un pie Latvijas konsulātiem ārvalstīs veidojas rindas.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu parlamentārieši akcentē sadarbību enerģētikas politikā

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu parlamentu ārlietu komisiju priekšsēdētāji tikšanās laikā Jūrmalā uzsvēra nepieciešamību koordinēt reģionālo sadarbību enerģētikas jomā visos politiskajos līmeņos, īpaši parlamentārajā. Saeimas Ārlietu komisijas rīkotajā diskusijā 6. un 7.jūnijā piedalījās ārlietu komisiju vadītāji no Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Dānijas, Īslandes, Igaunijas, Lietuvas un Latvijas parlamentiem.

Ikgadējā tikšanās veltīta ar enerģētikas jomu saistītajiem riskiem – Baltijas reģiona enerģētiskajai izolētībai, iespējamām avārijām vai dabas katastrofām. Tikšanās laikā pārrunāti arī jautājumi, kas saistīti ar atomelektrostaciju celtniecības plāniem Lietuvā, Baltkrievijā un Kaļiņingradas apgabalā.

Ārzemju latvieši pases varēs saņemt arī vairākos latviešu centros

Lai iegūtu jaunu Latvijas Republikas pasi, ārzemju latviešiem vairs nevajadzēs doties uz mūsu valsts vēstniecību, jo turpmāk jaunās pases iecerēts izsniegt arī vairākos latviešu diasporas centros ASV, Kanādā un Austrālijā. Saeimas Ārlietu komisija pauda gandarījumu par vēra ņemamo progresu, atbildīgajām institūcijām sākot risināt problēmas, ar kurām sastopas ārzemju latvieši.

Uz septiņiem latviešu centriem ASV, pieciem Austrālijā un četriem Kanādā iecerēts nosūtīt vienu Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta un vienu Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes darbinieku. Šie darbinieki visus jaunajām pasēm nepieciešamos datus iegūs uz vietas, tādējādi atvieglojot pasu atjaunošanas procesu. Darbs pie šī jautājuma sākts pēc Ārlietu komisijas iniciatīvas, kad komisijas deputātiem ASV apmeklējuma laikā šī gada martā uz to bija norādījuši Amerikas Latviešu apvienības pārstāvji.

Komisijas tikšanās ar Moldovas parlamenta Ārlietu un Eiropas integrācijas komisijas delegāciju.

Saeimas Ārlietu komisijas deputāti vizītē apmeklē Ķīnu

Saeimas Ārlietu komisijas deputāti no 24. līdz 29.aprīlim vizītē apmeklēja Ķīnu, lai veicinātu ekonomisko sadarbību un politiskos kontaktus ar šo Āzijas valsti. Uz Ķīnu komisija devās pēc Ķīnas parlamenta Ārlietu komisijas uzaicinājuma. Tiekoties ar Ķīnas politiķiem un ierēdņiem, īpaša uzmanība pievērsta jaunu ekonomisko kontaktu veidošanai, it īpaši Ķīnas eksporta tranzīta un investīciju piesaistes jomā.

Pekīnā Saeimas delegācija tikās ar Ķīnas Nacionālā Tautas kongresa vicepriekšsēdētāju Dzjanu Šušenu (*Jiang Shusheng*), Ķīnas Nacionālā Tautas kongresa Ārlietu komisijas locekli, Latvijas – Ķīnas sadarbības grupas priekšsēdētāju Ma Veņpu (*Ma Wenpu*), kā arī Ķīnas Nacionālā Tautas kongresa Finanšu komitejas priekšsēdētāja vietnieku Hao Žujui (*Hao Ruyu*).

Tāpat Saeimas deputāti tikās ar Ķīnas Ārlietu ministrijas amatpersonām un piedalījās diskusijā Ķīnas Sociālo zinātņu akadēmijā. Latvijas parlamentārieši vizītes laikā apmeklēja arī Šanhaju, kur aplūkoja Latvijas paviljonu izstādē *Expo 2010*, kā arī tikās ar vietējām amatpersonām.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

Komisija pirms Saeimas balsojumiem izskata likumprojektus, kas saistīti ar valsts budžetu, finansēm un nodokļiem. Tāpat komisija skata ziņojumus par valsts ekonomikas attīstības tendencēm, problēmām un nākotnes perspektīvām, kā arī regulāri iepazīstas ar Finanšu ministrijas ziņojumiem par budžeta izpildi. Ikdienas darbā komisija pārrauga Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Bankas darbu. Komisijas darbā iesaistīta arī Latvijas Pašvaldību savienība, profesionālās asociācijas, valsts pārvaldes institūcijas un nevalstiskās organizācijas.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: A.Krūmiņš, K.Šadurskis, A.Rugāte, K.Pētersone, A.Slakteris.

Komisijas sastāvs:

Guntis Bērziņš (JL)

Baiba Rivža (ZZS)

Karina Pētersone (LPP/LC)

Imants Kalniņš (TB/LNNK)

Alberts Krūmiņš (JL)

Kārlis Leiškāns (TP)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Skaidrīte Pilāte (ZZS)

Ivans Ribakovs (SC)

Anta Rugāte (TP)

Atis Slakteris (TP)

Kārlis Šadurskis (PS)

Aigars Štokenbergs

Aleksejs Vidavskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedre

sekretāre

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087318

E-pasts: budzeta.komisija@saeima.lv

Pavasara sesijā Budžeta komisija sanāca uz 29 komisijas sēdēm, un mēs turpinājām aktīvi strādāt gan likumdošanas jomā, gan arī apspriežot citas aktualitātes.

Kā vienu no būtiskākajiem šīs sesijas notikumiem vēlos minēt darbu pie jaunā Mikrouzņēmumu nodokļa likumprojekta galīgā lasījuma redakcijas sagatavošanas. Strādājām arī ar grozījumiem citos likumos, kas saistīti ar jauno nodokli. Tas būs jauninājums Latvijas nodokļu sistēmā. Nodoklis plānots īpaši zems – deviņi procenti, un tas dos iespēju cilvēkiem veidot mazus, tostarp, arī ģimenes uzņēmumus. Vēl viens jauninājums ir tas, ka šajā nodoklī, kas būs jāmaksā atkarībā no apgrozījuma, paredzēts ietvert arī uzņēmuma ienākuma nodokli, iedzīvotāju ienākuma nodokli un sociālo nodokli.

Vēl jāatzīmē, ka mēs pārskatījām un Saeima atbalstīja izmaiņas uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā un gada pārskatu likumā. Tika atcelti ierobežojumi, kas noteica būtiski atšķirīgas nodokļu likmes par vienādu saimniecisko darbību atkarībā no apgrozījuma. Tādējādi arī mazie uzņēmēji, kuru gada apgrozījums nepārsniedz 200 tūkstošus latu, turpmāk varēs maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli 15 procentu apmērā iepriekš noteiktā 26 procentu iedzīvotāju ienākuma nodokļa vietā, attiecīgi iesniedzot gada pārskatu. Iepriekš šāda šķietami nevienlīdzīga situācija bija izraisījusi lielu neapmierinātību zemnieku vidū, par ko mēs šopavasār pārlicinājāmies izbraukuma sēdē Viļakā.

Pavasara sesijā komisijai bija arī vairākas tematiskas sēdes. Kā komisijas priekšsēdētājs uzskatu, ka tādas ir vēlamas, lai informētu pašus komisijas locekļus, gan arī tāpēc, ka šādās sēdēs par aktuāliem jautājumiem ar mediju starpniecību tiek informēta arī sabiedrība.

Komisijā pētījām kreditēšanas apjomu samazināšanās iemeslus, vērtējām Valsts ieņēmumu dienesta darbu pēc reorganizācijas un apspriedām, kā dienests cīnās pret ēnu ekonomiku un kontrabandu. Tāpat iepazīnāmies ar uzņēmēju plānu un ierosinājumiem ekonomikas atdzīvīnāšanai. Sekojām līdzī arī šī gada valsts budžeta izpildei un apspriedām jauno fiskālās disciplīnas likumprojektu.

Kopumā varu teikt, ka komisija, manuprāt, ir strādājusi aktīvi un atbildīgi un mēs varam būt gandarīti par padarīto.

Guntis Bērziņš,
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija pavasara sesijā sagatavoja virkni likumprojektu izskatīšanai Saeimā un apsprieda citas aktualitātes.

Izmaiņas akcīzes nodokļa likumā

Saeima 22.aprīlī kā steidzamus galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā „Par akcīzes nodokli”, kas paredz neaplikt ar akcīzes nodokli lauksaimniecībā izmantojamo dīzeļdegvielu. Lauksaimnieki no šī gada 1.jūlija dīzeļdegvielu bez akcīzes nodokļa varēs iegādāties akcīzes preču noliktavās un degvielas vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības vietās.

Atbrīvojumu no akcīzes nodokļa degvielai varēs saņemt par tādu lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kas ir deklarēta vienotā platību maksājuma saņemšanai. Tāpat akcīzes nodoklis nebūs jāmaksā, ja dīzeļdegvielu izmanto meža vai purva zemes apstrādei, audzējot dzērvenes vai mellenes. Vienā saimnieciskajā gadā zemnieki bez akcīzes nodokļa varēs iegādāties 100 litrus dīzeļdegvielas par katru atbalstam deklarēto hektāru.

Lai saņemtu akcīzes nodokļa atbrīvojumu, lauksaimniekiem būs jāiesniedz iesniegums Lauku atbalsta dienestā, kas lems par piešķiramā dīzeļdegvielas iegādes limita apmēru. Likums grozīts, jo iepriekš par degvielu samaksāto akcīzes nodokli lauksaimniekiem atmaksāja Valsts ieņēmumu dienests (VID), kas prasīja ievērojamus administratīvos resursus.

Grozījumi likumā arī paredz, ka akcīzes nodoklis dabasgāzei tiks piemērots no šī gada 1.jūlija nevis 1.maija, kā iepriekš plānots. Tas nepieciešams, lai „Latvijas Gāze” tehniski varētu piemērot un aprēķināt budžetā maksājamo akcīzes nodokli, pārskatīt tarifus par dabasgāzi un savlaicīgi informēt lietotājus par gaidāmajām izmaiņām.

No šī gada 1.jūlija ar akcīzes nodokli neapliks dabasgāzi, ko izmanto gāzes apgādes sistēmas tehnoloģiskajām vajadzībām, lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību siltumapgādei, rūpnieciskās ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem, elektroenerģijas ražošanai un mineraloģiskiem procesiem.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: A.Rugāte, K.Pētersone, A.Slakteris.

Ar nodokli neapliks ziedojumus izglītībai un medicīniskajai palīdzībai

Saeimā 13.maijā galīgajā lasījumā steidzamības kārtībā pieņemtie grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” paredz turpmāk ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neaplikt naudas ziedojumus un dāvanas, ar ko privātpersona vēlas palīdzēt citai personai iegūt izglītību vai apmaksāt ārstēšanās izdevumus.

Ar nodokli neapliks visus ziedojumus, kas paredzēti izdevumu segšanai par augstākās izglītības un profesionālās izglītības iegūšanu valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, kā arī Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu mācību iestādēs. Tāpat ar nodokli neapliks ziedojumus, kas paredzēti valsts akreditētās izglītības programmas apgūšanai.

Iedzīvotāju ienākuma nodokli nepiemēros arī dāvinājumiem, no kuriem segs izdevumus par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, izņemot kosmētiskās operācijas.

Atbrīvojumu no nodokļa nomaksas paredzēts piemērot ar taksācijas gadu, kas sākas 2010.gadā.

Grozījumi likumā arī paredz, ka izdevumus par izglītības un medicīniskajiem pakalpojumiem, kas segti no sabiedriskā labuma organizāciju un fizisko personu ziedojumiem un dāvinājumiem, neiekļaus attaisnotajos izdevumos.

Iepriekš par dāvinājumiem virs 1000 latiem bija jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis 26 procentu apmērā.

Atvieglo administratīvo slogu pārtikas ražošanas un filmu nozarēs

Saeima 20.maijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā „Par nodokļiem un nodevām”, kas nosaka, ka uzņēmējiem, kuri darbojas filmu nozarē, no šī gada 1.jūlija valsts nodeva būs jāmaksā tikai par filmu producētāja vai ražotāja reģistrāciju.

Uzņēmējiem turpmāk vairs nevajadzēs maksāt valsts nodevu un reģistrēties kā filmu izplatītājiem. Tāpat nebūs jāmaksā par filmu un to izplatīšanas vietu reģistrāciju. Valsts nodeva par filmu producētāja vai ražotāja reģistrāciju paliks līdzšinējo 10 latu apmērā.

Administratīvais slogs samazināts arī uzņēmējiem pārtikas ražošanas nozarē, un turpmāk valsts nodeva vairs nebūs jāmaksā par pārtikas uzņēmuma atzīšanas apliecības un reģistrācijas apliecības izsniegšanu.

Izmaiņas likumā veiktas, lai samazinātu administratīvos izdevumus un taupītu budžeta līdzekļus nodevu administrēšanā, norāda grozījumu autori.

Samazināts nodokļu slogs saimnieciskā darba veicējiem

Saeimā 10.jūnijā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi likumā „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” un Gada pārskatu likumā dos iespēju individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru saimnieciskās darbības apgrozījums iepriekšējā gadā nepārsniedz 200 000 latus, kļūt par uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem un maksāt nodokli 15 procentu apmērā.

Saimnieciskā darba veicēji turpmāk varēs izvēlēties, vai reģistrēties kā uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem, kuriem piemēro nodokļa 15 procentu likmi, vai arī tāpat kā līdz šim maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli 26 procentu apmērā. Šo iespēju varēs izmantot arī zemnieki, kuri saņem valsts vai ES atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai. Uzņēmējiem, kuri pārreģistrēsies par uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem, VID būs jāiesniedz saimnieciskās darbības gada pārskats.

Grozījumi novērsīs situāciju, kad par vienādu saimnieciskās darbības veidu, piemēram, lauksaimniecības produktu ražošanu, tiek piemērotas būtiski atšķirīgas nodokļu likmes, norāda likumprojektu autori.

Arī nākamgad ierobežos nekustamā īpašuma nodokļa pieaugumu

Saeimā 17.jūnijā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli” nosaka, ka arī 2011.gadā, tāpat kā šogad, nekustamā īpašuma nodokļa apmērs nedrīkstēs pārsniegt iepriekšējam gadam aprēķināto nodokļa apmēru vairāk kā par 25 procentiem.

Likums grozīts, lai ierobežotu nekustamā īpašuma nodokļa pieaugumu, ņemot vērā, ka nākamgad nodokļa apmērs pēc nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības aktualizācijas varētu būtiski pieaugt, norāda grozījumu autori.

Līdzšinējā kārtība noteica, ka nekustamā īpašuma nodokļa pieauguma ierobežojumu piemēro 2010.gadā.

Mikrouzņēmumu nodokļa likumprojekts

Komisija pavasara sesijā strādāja pie jaunā Mikrouzņēmumu nodokļa likumprojekta sagatavošanas galīgajam lasījumam, kas paredz iespēju gan jaundibinātajiem, gan jau esošajiem mazajiem uzņēmumiem iegūt mikrouzņēmuma statusu un reģistrēties kā mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem.

Likumprojekts paredz, ka mikrouzņēmuma statusu varēs iegūt individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, saimnieciskās darbības veicējs vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, ja to apgrozījums gadā nepārsniedz 70 tūkstošus latu un tie nodarbina ne vairāk kā piecus darbiniekus. Mikrouzņēmuma nodoklis paredzēts deviņu procentu apmērā no apgrozījuma.

Nodoklī plānots ietvert valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu par mikrouzņēmuma darbiniekiem, kā arī uzņēmumu ienākuma nodokli un mikrouzņēmuma īpašnieka iedzīvotāju ienākuma nodokli. Ja uzņēmuma apgrozījums pārsniegs 70 tūkstošus latu, summai virs šī limita paredzēts piemērot nodokļa 20 procentu likmi. Palielinātā nodokļa likme 20 procentu apmērā paredzēta arī par to darbinieku ienākumu daļu, kas pārsniegs 500 latus.

Plānots, ka mikrouzņēmuma statusu varēs iegūt, ja mikrouzņēmums rakstveidā būs vienojies ar visiem uzņēmuma darbiniekiem par mikrouzņēmuma nodokļa piemērošanu. Savukārt slēdzot darba līgumu, mikrouzņēmumam pretendents būs jāinformē, ka darba devējs ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs un ka iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par darbinieku tiks noteiktas no mikrouzņēmuma apgrozījuma. Iepriekš minēto vienošanos un informāciju varēs ietvert darba līgumā.

Pieteikties mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrēšanai persona varēs Uzņēmumu reģistrā, vienlaikus ar individuālā komersanta, individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību reģistrēšanu. Savukārt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa piešķiršanu lems VID pēc attiecīgas informācijas saņemšanas no Uzņēmumu reģistra.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja taksācijas periods būs kalendārais gads, un mikrouzņēmuma nodoklis būs jāmaksā četras reizes gadā par katra ceturkšņa apgrozījumu.

Komisijas virzītais likumprojekts paredz iespēju darbiniekiem pašiem veikt valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas no saviem līdzekļiem valsts pensiju apdrošināšanai, maternitātes, slimības un invaliditātes apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai. Kārtību, kādā mikrouzņēmumu darbinieki pievienosies brīvprātīgajai sociālajai apdrošināšanai, iemaksu veikšanas kārtību un iemaksu likmes noteiks Ministru kabinets.

Ņemot vērā, ka pašreizējos ekonomiskajos apstākļos daudzi iedzīvotāji palikuši bez darba, jaunais regulējums šiem cilvēkiem dos iespēju uzsākt savu uzņēmējdarbību, ko veicinās administratīvo prasību samazināšana un vienkāršota uzņēmumu ienākuma nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu noteikšanas kārtība mazajos uzņēmumos, norāda likumprojekta izstrādātāji.

Vienkāršos iedzīvotāju ienākumu deklarēšanu VID

Komisija pavasara sesijā strādāja ar likumprojekta „Grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”” otrā lasījuma redakcijas sagatavošanu, kas paredz vienkāršot ienākumu deklarēšanu VID tiem iedzīvotājiem, kuriem tas ir jādara obligāti.

lerosinātās izmaiņas paredz, ka ienākumu deklarācijā iedzīvotājiem būs jānorāda tikai tā informācija, kas nav pieejama citās valsts informācijas sistēmās. Līdz ar to nodokļu administrācijai pārējās nepieciešamās ziņas būs jāiegūst no citiem valsts reģistriem.

Spēkā esošais regulējums nosaka, ka gada ienākumu deklarācija obligāti jāiesniedz individuālajiem uzņēmējiem, zemnieku saimniecību īpašniekiem un citiem saimnieciskās darbības veicējiem, kā arī ārvalstīs strādājošajiem un iedzīvotājiem, kas papildus darba algai saņēmuši autoratlīdzību.

Patlaban iedzīvotājiem, aizpildot ienākumu deklarāciju, jāsniedz arī ziņas, kas jau atrodas dažādos reģistros un pieejamas arī VID. Tādējādi, sniedzot informāciju atkārtoti, iedzīvotājiem tiek radītas neērtības un deklarāciju aizpildītāji tiek sodīti par datu neatbilstību VID datu bāzēs esošajai informācijai, norāda likumprojekta autori. Deklarēšanas vienkāršošana ļautu arī ekonomēt VID finanšu un administratīvos resursus, ko patlaban tērē atkārtotai datu apkopošanai deklarācijās.

Komisijas sēdē. G.Bērziņš un B.Rivža.

Aktualitātes komisijā

Pavasara sesijā komisija iepazinās ar valsts budžeta izpildi šī gada pirmajā ceturksnī un apsprieda budžeta ieņēmumus attiecībā pret plānoto, izdevumu īpatsvaru, kā arī pašreizējo budžeta deficītu. Tāpat komisija apsprieda aktuālo situāciju akcīzes nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un uzņēmumu ienākuma nodokļa iekasēšanā, kā arī izmaiņas sociālajā budžetā un pašvaldību ieņēmumu daļā. Deputāti iepazinās ar VID reorganizācijas gaitu un plānotajiem pasākumiem, lai pastiprinātu cīņu pret nodokļu krāpšanu, izvairīšanos no nodokļu nomaksas un cigarešu, alkohola un degvielas kontrabandu.

Saeima 6.maijā atbalstīja komisijas virzīto lēmuma projektu par Saeimas pārstāvja apstiprināšanu Ziemeļu Investīciju bankas Kontroles komitejā. Tā ir atbildīga par bankas pārskatu auditu, un komitejā darbojas desmit locekļi, kuru pilnvaru termiņš ir divi gadi. Tāpat komisija virzīja izskatīšanai Saeimā lēmuma projektu par Latvijas Bankas padomes locekļu apstiprināšanu.

Deputāti kopīgā sēdē ar Eiropas lietu komisiju 12.maijā apsprieda pievienotās vērtības nodokļa likuma prasības uzņēmējiem un secināja, ka nodokļa piemērošanas procesi mazajiem un vidējiem uzņēmējiem ir pārāk sarežģīti un nesaprotami. Deputāti vienojās aicināt atbildīgo Finanšu ministriju vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa administrēšanu mazajiem un vidējiem uzņēmējiem, šajā procesā iesaistot profesionāļus – gan nodokļu inspektoros, gan pašus uzņēmējus. Tas nepieciešams, jo pašlaik ekonomikas atveseļošanas kontekstā jebkurā jautājumā, kas skar uzņēmējdarbību, ir būtiski runāt ar uzņēmējiem un uzklaut viņu viedokli.

Pavasara sesijā diskusijā ar atbildīgo ministriju pārstāvjiem, finanšu uzraugiem un banku ekspertiem deputāti apsprieda pašreizējās kreditēšanas iespējas un to, cik pretimnākošas patlaban ir bankas, izsniedzot kredītus mazajiem un vidējiem uzņēmējiem un lauksaimniekiem, tai skaitā Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumam. Tāpat pārrunāts, kas ietekmē kredītu izsniegšanas apjomu samazināšanos un kas būtu darāms, lai turpmāk aktivizētu kreditēšanu.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Komisijas ziņā galvenokārt ir tieslietu jomas likumprojektu sagatavošana izskatīšanai Saeimā. Tie ir likumi, kas reglamentē tiesu sistēmas darbu, regulē materiālās un procesuālās tiesību normas, nosaka tiesu izpildītāju, notāru un advokātu darbību, reglamentē maksātspējas procesu. Komisijas kompetencē ir lemt arī par izmaiņām vēlēšanu likumos. Tāpat komisija vērtē piedāvātās izmaiņas Saeimas kārtības rullī un valsts pamatlikumā – Satversmē, kā arī pirms Saeimas balsojuma lemj par valsts kontroliera, tiesnešu un citu ar tieslietu sistēmu saistītu amatpersonu iecelšanu, apstiprināšanu un atbrīvošanu no amata. Komisijas pārraudzībā darbojas apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu.

Juridiskās komisijas sēdē. No kreisās: Dz.Rasnačs, M.Segliņš, J.Reirs.

Komisijas sastāvs:

Mareks Segliņš (TP)

Dzintars Rasnačs (*TB/LNNK*)

Jānis Reirs (*JL*)

Valērijs Agešins (*SC*)

Solvita Āboltiņa (*JL*)

Vladimirs Buzajevs (*PCTVL*)

Ilma Čepāne (*PS*)

Gundars Daudze (*ZZS*)

Andis Kāposts (*ZZS*)

Inese Šlesere (*LPP/LC*)

Jānis Urbanovičs (*SC*)

Imants Valers (*TP*)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Juridiskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087152

E-pasts: ajja.mozga@saeima.lv

Pavasara sesijas noslēgumā Juridiskās komisijas deputāti uzticēja man komisijas vadību, aizstājot līdzšinējo komisijas vadītāju Vinetu Muižnieci, kura apstiprināta Satversmes tiesas tiesneša amatā.

Jāsaka, ka Juridiskā komisija strādā intensīvi un šajā sesijā esam noslēguši darbu pie vairākiem ļoti būtiskiem likumprojektiem, kas guvuši arī Saeimas atbalstu.

Viens no tieslietu sistēmā gaidītākajiem likumiem ir grozījumi likumā „Par tiesu varu”, kas paredz nozares pašpārvaldes institūcijas - Tieslietu padomes - izveidi. Tā pārņems daļu no Saeimas un citu iestāžu funkcijām, ļaujot pašiem tiesnešiem lemt par savu kolēģu karjeras virzību un citiem profesionālas dabas jautājumiem.

Komisija ir strādājusi arī pie vairākiem likumprojektiem, kas paredz grozījumus Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Jāņu svētku priekšvakarā parlaments ir lēmis par daudz bargākiem sodiem „dzērājšoferiem”, cerot, ka likuma bardzība daudzus atturēs no sēšanās pie stūres alkohola reibumā. Vēl viens būtisks lēmums, kas palīdzēs cīnīties pret atkarības vielu pieejamību, ir noteiktais naudas sods veikalu īpašniekiem, kuru darbinieki nepilngadīgajiem pārdod alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus.

Administratīvo pārkāpumu kodeksā pastiprināta arī atbildība ar nepamatotu slimības lapu izsniegšanu, ņemot vērā, ka „viltus slimnieki” iecērt pamatīgu robu valsts budžetā.

Kodeksa grozījumi palīdzēs cīnīties arī ar pierobežā plaukstošo kontrabandu. Likums tagad paredz iespēju konfiscēt ne tikai nelikumīgi pārvestās preces, bet arī transportlīdzekli, kas speciāli pielāgots kontrabandas preču pārvadāšanai.

Šīs sesijas noslēgumā pieņemts arī pavisam jauns Paziņošanas likums, kas reglamentēs iestāžu, administratīvās tiesas un Satversmes tiesas dokumentu paziņošanu, risinot vairākas būtiskas problēmas, ar kurām līdz šim saskārās tiesas. Plānots, ka nākotnē šis likums reglamentēs dokumentu paziņošanu arī kriminālprocesā un civilprocesā.

Nākamajā sesijā turpināsim darbu pie likumprojektu paketes, kas paredz kriminālprocesā atteikties no privātās apsūdzības institūta, saglabājot tikai publiskās apsūdzības procesu. Tāpat komisijai ir jānoslēdz darbs pie Civilprocesa likuma grozījumi, kas ir cieši saistīti ar Saeimā jau pieņemto jauno Maksātnespējas likumu.

Mareks Segliņš,
Juridiskās komisijas priekšsēdētāja

Turpinājumā par komisijas virzītajiem likumprojektiem, ko Saeima šajā sesijā pieņēmusi galīgajā lasījumā.

Tieslietu padomes izveidošana

Saeima 3.jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā „Par tiesu varu”, paredzot Tieslietu padomes izveidi. Tā būs koleģiāla institūcija, kas piedalīsies tiesu sistēmas politikas un stratēģijas izstrādē, kā arī pilnveidos tiesu sistēmas darba organizāciju.

Jaunveidojamajai padomei būs vairākas būtiskas funkcijas, tostarp tā lems par tiesnešu horizontālo karjeru jeb pārcelšanu darbā citā tādā pašā tiesu instancē. Jaunā institūcija apstiprinās tiesnešu specializācijas pamatprincipus un lietas slodzes rādītāju noteikšanas kārtību, kā arī izstrādās vadlīnijas tiesām un zemesgrāmatām to darba organizēšanas jautājumos. Tieslietu padome sniegs viedokli par tiesu un tiesu namu darbības teritorijām un to atrašanās vietu, kā arī par tiesu un zemesgrāmatu nodaļu budžeta pieprasījumu.

Tieslietu padomi veidos astoņi pastāvīgie locekļi – Augstākās tiesas priekšsēdētājs, Satversmes tiesas priekšsēdētājs, tieslietu ministrs, Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs, ģenerālprokurors, Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs, Latvijas Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētājs un Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes priekšsēdētājs.

Padomē strādās arī septiņi uz četriem gadiem ievēlēti locekļi – Augstākās tiesas plēnuma ievēlēts tiesnesis un seši Tiesnešu konferences ievēlēti tiesneši. Ar padomdevēja tiesībām padomes darbā varēs piedalīties arī tiesībsargs, Tiesu administrācijas direktors, kā arī akadēmisko aprindu un tiesnešu biedrību pārstāvji. Padomes darbu vadīs Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

Likums nosaka arī jaunu prasību Augstākās tiesas tiesneša amata pretendentiem – lai kandidētu uz šo amatu, jābūt vismaz 40 gadus vecam.

Grozījumi likumā „Par tiesu varu” stāsies spēkā šī gada 1.augustā.

Palielina sodus „dzērājšoferiem”

Saeima 10.jūnijā pieņēma Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK), kas paredz paaugstināt sodu autovadītājiem, kuri pie stūres sēdušies alkohola reibumā.

Likums dubulto naudas sodu šoferiem, kuru organismā konstatēts vairāk par vienu promili alkohola. Tādējādi autovadītājam, kurš brauc 1 – 1,5 promiļu reibumā, piemēros naudas sodu no 600 līdz 800 latiem, administratīvo arestu no piecām līdz desmit diennaktīm, kā arī uz diviem gadiem atņems vadīšanas tiesības. Iepriekš naudas sods bija 400 latī, bet tiesības par šādu pārkāpumu atņēma uz vienu gadu.

Visbargākais sods noteikts par transportlīdzekļa vadīšanu, ja alkohola koncentrācija organismā pārsniegs 1,5 promiles. Par to paredzēts naudas sods no 800 līdz 1000 latiem, administratīvais arests no 10 līdz 15 diennaktīm, kā arī tiesību atņemšana uz četriem gadiem. Tāds pat sods noteikts par bēgšanu no policijas.

Ja izelpā vai asinīs konstatētā alkohola koncentrācija būs no 0,5 līdz 1 promilei, likums paredz naudas sodu no 300 līdz 450 latiem un tiesību atņemšanu uz vienu gadu. Iepriekš naudas sods bija no 200 līdz 300 latiem, bet tiesības atņēma uz sešiem mēnešiem.

Autovadītājiem, kuru stāžs ir mazāks par diviem gadiem, par braukšanu 0,2 – 0,5 promiļu reibumā paredzēts naudas sods no 150 līdz 300 latiem, kā arī tiesību atņemšana uz sešiem mēnešiem. Līdz šim naudas sods bija 100 – 200 latī, bet tiesības atņēma uz trim mēnešiem.

Saeimas pieņemtais likums ievieš arī sodus veikalu īpašniekiem par alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu pārdošanu nepilngadīgajiem.

Sods juridiskām personām, kuru tirdzniecības vietā nepilngadīgajiem tirgos alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus, paredzēts apmērā no 500 līdz 1000 latiem. Ja šāds pārkāpums tiks konstatēts atkārtoti gada laikā, sods būs no 2000 līdz 5000 latiem.

Iepriekš likums par alkohola un tabakas pārdošanu nepilngadīgajiem paredzēja sodu vienīgi pārdevējam, un tas bija robežās no 200 līdz 250 latiem.

Grozīts Valsts apbalvojumu likums

15.aprīlī Saeima galīgajā lasījumā pieņēma Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Valsts apbalvojumu likumā. Ar grozījumiem tiek iedibināta miniatūra ordeņa zīme un pārskatīts atsevišķi valsts apbalvojumu dizains, to piešķiršanas un nēsāšanas noteikumi.

Grozījumi nosaka visu triju ordeņu – Triju Zvaigžņu ordeņa, Viestura ordeņa un Atzinības krusta – ordeņa lentes atšķirības kungiem un dāmām. Lielkrusta komandiera lente dāmām paredzēta šaurāka nekā ordeņa lente kungiem, bet lielvirsnieka un komandiera lentēm dāmām noteikts lentes tauriņsējuma veids.

Likums arī nosaka, ka ar Viestura ordeni var apbalvot arī pēc nāves. Tas ļauj izteikt valsts atzinību karavīriem, ugunsdzēsējiem, policistiem un citiem cilvēkiem, kuri izrādījuši drosmi un varonību valsts dienestā un gājuši bojā, pildot dienesta pienākumus. Iepriekšējā likuma redakcija neparedzēja iespēju ordeņus un to goda zīmes piešķirt pēc nāves.

Ar likumu katram no trim ordeņiem iedibināta jauna miniatūra ordeņa zīme nēsāšanai situācijās, kad nenēsā pilna izmēra ordeņus. Likums paredz iespēju apbalvotajām personām nepieciešamības gadījumā papildus iegādāties apbalvojuma miniatūrzīmes.

Likuma grozījumi izstrādāti Juridiskās komisijas izveidotajā darba grupā, ņemot vērā, ka pirms vairākiem gadiem pieņemtā likuma piemērošanas gaitā bija radusies nepieciešamība to pilnveidot vairākos ar valsts apbalvojumu piešķiršanu un nēsāšanu saistītos jautājumos.

Likuma grozījumi stājās spēkā šī gada 1.maijā.

Komisijas sēdē. Attēlā no kreisās: M.Segliņš, J.Reirs, S.Āboltiņa.

Jauns Paziņošanas likums

Saeima 17.jūnijā pieņēma jaunu Paziņošanas likumu, kas paredz nodrošināt savlaicīgu un kvalitatīvu iestādes, tostarp administratīvās tiesas un Satversmes tiesas, dokumentu paziņošanu adresātam.

Likums paplašina iespējamās dokumentu paziņošanas veidus. Turpmāk to varēs izdarīt uz vietas iestādē vai tiesā, ar iestādes vai tiesas darbinieka starpniecību, pa pastu, elektroniski, vai arī

publiski. Likums detalizēti skaidro katru no dokumentu paziņošanas veidiem, kā arī reglamentē to paziņošanu uz ārvalstīm.

Jaunais likums risinās aktuālās problēmas dokumentu paziņošanas jomā. Līdz šim sarežģījumi radušies, ja dokuments sūtīts ierakstītā sūtījumā, bet adresāts adresē nav sastopams. Iepriekšējais regulējums nenoteica, ar kuru brīdi šāds dokuments uzskatāms par saņemtu. Tas aizkavē administratīvo procesu, jo administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas ir paziņots adresātam.

Adresātam iepriekš arī nebija pienākuma saņemt viņam nosūtītos dokumentus, tādēļ bija gadījumi, kad cilvēks nedodas uz pastu saņemt viņam nelabvēlīgu administratīvo aktu. Šādus strīdus skata visās tiesas instancēs, palielinot jau tā noslogoto tiesu darba apjomu.

Līdz šim vienots regulējums par dokumentu paziņošanu nepastāvēja. Jaunais likums būs spēkā no 2011.gada 1.janvāra.

Kontrabandistiem varēs konfiscēt transportlīdzekļus

Saeima 20.maijā trešajā lasījumā atbalstīja Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, paredzot iespēju fiziskām personām par kontrabandu piemērot bargākus sodus.

Likums paredz paaugstināt naudas soda maksimālo apmēru no 250 līdz 500 latiem, iespējamo zemāko naudas sodu atstājot nemainīgi 50 latu apmērā. Par nelikumīgu preču ievešanu vai izvešanu, tāpat kā līdz šim, paredzēta arī šo preču konfiskācija.

Kodeksa jaunā redakcija paredz iespēju konfiscēt arī transportlīdzekli, kas speciāli pielāgots kontrabandas preču pārvadāšanai.

Šie Administratīvo pārkāpumu kodeksa grozījumi ievieš administratīvo atbildību par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai noteiktās kārtības neievērošanu, kā arī precīzē atbildību par prasību pārkāpšanu, strādājot ar ķīmiskām vielām.

Paredz bargākus sodus par nepamatotu slimības lapu izsniegšanu

Saeima 17.jūnijā trešajā lasījumā pieņēma Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas ārstniecības personām paredz bargākus sodus par nepamatotu slimības lapu izsniegšanu.

Kodekss papildināts ar jaunu atsevišķu pantu, kas paredz uzlikt sodu par pārkāpumiem darbnespējas ekspertīzē. Par šādiem pārkāpumiem likumā paredzēts sods no 100 līdz 500 latiem, bet, ja tie izdarīti atkārtoti gada laikā, sods noteikts no 500 līdz 1000 latiem.

Saskaņā ar Veselības inspekcijas datiem pēdējos gados ir pieaudzis darbnespējas ekspertīzē konstatēto pārkāpumu skaits. 2008.gadā par to saņemtas 286 sūdzības, no kurām gandrīz ceturtda daļa atzītas par pamatotām. Nepamatoti izsniegtas slimības lapas prasa būtiskus līdzekļus no valsts budžeta, ņemot vērā, ka viena slimības gadījuma vidējās izmaksas 2008.gadā bija 1500 latu.

Likuma grozījumi arī paredz plašāku sankciju amplitūdu par medicīnisko atzinumu sniegšanas, ekspertīzes (izņemot darbnespējas ekspertīzi) vai veselības aprūpes pārkāpumiem. Ņemot vērā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību un notikušā apstākļus, ārstniecības personām vai ārstniecības iestādes vadītājam varēs izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz 250 latiem.

Iepriekš par medicīniskās aprūpes, medicīnisko atzinumu vai ekspertīzes pārkāpumiem bija paredzēts naudas sods līdz 100 latiem.

Saskaņā ar pieņemto likumu no Administratīvo pārkāpumu kodeksa svītrots pants, kas paredz atbildību par darījumu apliecināšanas dokumenta neizsniegšanu, ņemot vērā, ka praksē pēc pārkāpuma izdarīšanas to pierādīt faktiski ir neiespējami un šai normai ir deklaratīvs raksturs. Grozījumi paredz arī citas izmaiņas likuma pantos, kas nosaka administratīvo atbildību par pārkāpumiem patērētāju tiesību aizsardzības jomā, kā arī tirdzniecībā un pakalpojumu sniegšanā.

Tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumus varēs pārsūdzēt

Saeima 10.jūnijā trešajā lasījumā pieņēma grozījumus Tiesnešu disciplinārās atbildības likumā.

Likums paredz izveidot jaunu tiesību institūtu – Disciplinārtiesu, kuras uzdevums būs vērtēt tiesnešu disciplinārkolēģijas lēmumu tiesiskumu. Iepriekš disciplinārlietā pieņemtais lēmums bija galīgs un to nevarēja pārsūdzēt citā institūcijā. Savukārt jaunajā likuma redakcijā noteikta detalizēta disciplinārkolēģijas lēmuma pārsūdzēšanas kārtība Disciplinārtiesā.

Disciplinārtiesas sastāvā būs seši Augstākās tiesas (AT) Senāta tiesneši, kurus uz pieciem gadiem ievēlē Augstākās tiesas plēnums. Disciplinārtiesas priekšsēdētāju uz pieciem gadiem plēnums apstiprina no šīs tiesas locekļu vidus.

Ar likumu tiek mainīts Tiesnešu disciplinārkolēģijas sastāvs, paredzot, ka to vairs nevadīs AT priekšsēdētājs, bet gan AT priekšsēdētāja vietnieks. Kolēģijas sastāvā būs arī četri AT tiesneši, divi apgabaltiesu priekšsēdētāji, divi rajonu (pilsētu) tiesu priekšsēdētāji un divi zemesgrāmatu nodaļu priekšnieki.

Likums arī paplašina Tiesnešu ētikas komisijas pilnvaras. Tai būs tiesības ierosināt disciplinārlietu par rajonu (pilsētu) tiesu, apgabaltiesu un Augstākās tiesas tiesnešiem, kā arī apgabaltiesu zemesgrāmatu nodaļu tiesnešiem, ja komisija būs konstatējusi tiesnešu ētikas kodeksa normu rupju pārkāpumu.

Šie likuma grozījumi izstrādāti Juridiskās komisijas apakškomisijā darbam ar Tiesu iekārtas likumu.

Piketa pieteikšana – ne agrāk kā četrus mēnešus pirms pasākuma

Saeima 17.jūnijā atbalstīja grozījumus likumā „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem”, nosakot, ka sapulces, gājiena vai piketa organizētāji tā rīkošanas pieteikumu pašvaldībā varēs iesniegt ne agrāk kā četrus mēnešus un ne vēlāk kā 10 darbadienas pirms plānotā pasākuma.

Iepriekšējā likuma redakcija neparedzēja ierobežojumus, cik ilgi pirms plānotā pasākuma iesniedzams pieteikums, tādējādi pasākumus varēja pieteikt pat vairākus gadus iepriekš. Tādēļ praksē bija situācijas, kad personu grupas piesaka pasākumu ar mērķi traucēt citu organizāciju pieteiktus pasākumus.

Četru mēnešu termiņa noteikšana visiem interesentiem radīs vienādas iespējas īstenot savas pulcēšanās tiesības, norāda likumprojekta autori. Vienlaikus šāds termiņš ir pietiekams, lai pasākuma organizators pašvaldībai iesniegtu pieteikumu pasākuma rīkošanai, bet pašvaldība to neteiktajā kārtībā izskatītu. Ja pasākuma rīkošana netiek atļauta, iesniedzējam būs pietiekami ilgs laiks, lai apstrīdētu lēmumu tiesā, bet tiesai – lai to izskatītu.

Likums arī nosaka, ka pasākuma pieteikumam jāpievieno kārtības uzturētāju saraksts ar viņu parakstiem, kas apliecina piekrišanu piedalīties pasākumā kārtības uzturētāja statusā, vai līguma kopija, ja sabiedrisko kārtību un drošību nodrošinās apsardzes komersants.

Grozījumi kadastra likumā

Saeima 17.jūnijā pieņēma Juridiskās komisijas sagatavotos grozījumus Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā, kas palīdzēs novērst problēmas likuma normu praktiskajā pielietošanā. Precizēti

arī likumā lietotie termini, tostarp no jauna definējot nekustamā īpašuma īpašnieka, tiesiskā valdītāja un lietotāja jēdzienus.

Plašākas tiesības pašvaldībām

Saeima 3.jūnijā pieņēma grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās”, no likuma svītrojot pašvaldībām noteikto ierobežojumu iznomāt zemi, kas ierakstīta zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda un atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam paredzēta jaunu pašvaldības ēku (būvju) celtniecībai vai pašvaldību funkciju īstenošanai. Grozījumi nosaka, ka šādu nekustamo īpašumu var izmantot kā publiskā partnera resursus saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu vai iznomāt bez tiesībām būvēt ēku (būvi) kā patstāvīgu īpašuma objektu, ja citos likumos nav noteikts citādi.

Jauns Dokumentu juridiskā spēka likums

6.maijā Saeima pieņēma jaunu Dokumentu juridiskā spēka likumu, kas nosaka prasības dokumenta oriģināla, tā atvasinājuma un dublikāta noformēšanai un izdošanai, lai tas iegūtu juridisku spēku. Likums arī ietver deleģējumu Ministru kabinetam izdot detalizētākus noteikumus par dokumenta oriģināla, tā atvasinājuma un dublikāta noformēšanas kārtību, kā arī prasības dokumenta rekvizītu noformēšanai.

Šī likuma prasības attiecas uz valsts un pašvaldību institūciju izdotajiem dokumentiem un šajās institūcijās iesniedzamajiem dokumentiem. Likums neattiecas uz normatīvo aktu un citu Saeimas, Valsts prezidenta, Ministru kabineta vai Ministru prezidenta tiesību aktu noformēšanu un izdošanu, jo šo tiesību aktu juridisko spēku reglamentē speciālie likumi.

Likums bija nepieciešams, ņemot vērā, ka Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka, kā izstrādājams un noformējams dokuments, lai tas iegūtu juridisku spēku, piemērojami līdz 2010.gada 1.jūlijam.

Komisijas sēdē M.Segliņš un V.Muižniece.

Izmaiņas personas datu aizsardzības jomā

Saeimā 6.maijā pieņemti grozījumi Fizisko personu datu aizsardzības likumā, paredzot, ka Datu valsts inspekcijas lēmumi par datu bloķēšanu, datu apstrādes pastāvīgu vai pagaidu aizliegumu nav apturami ar attiecīgo lēmumu pārsūdzēšanu vai apstrīdēšanu. Likums arī papildināts ar normu, kas pieļauj, ka noteiktos gadījumos personas datus var apstrādāt sākotnēji neparedzētiem mērķiem krimināltiesību jomā.

Grozījumi likumā Centrālās vēlēšanu komisijas likumā

6.maijā pieņemti grozījumi likumā „Par Centrālo vēlēšanu komisiju”, ar kuriem precizēta Centrālās vēlēšanu komisijas kompetence situācijās, kad Saeimas vai Eiropas Parlamenta deputāta vietā stājas nākamais kandidāts.

Nekustamā īpašuma atsavināšana

Saeima 27.maijā pieņēma likumu, ar kuru paredzēts privātpašniekam atsavināt nekustamo īpašumu – divus sabiedriskajām vajadzībām nepieciešamus zemes gabalus Zilupes novada

Zaļesjes pagastā un Ludzas novada Nirzas pagastā. Šie nekustamie īpašumi nepieciešami valsts autoceļa A12 posma Ludza – Terehova rekonstrukcijas vajadzībām.

Zemes īpašnieks ir fiziska persona, kurai piedāvāts pārdot zemes gabalus par sertificētu nekustamā īpašuma vērtētāju noteikto tirgus vērtību, taču zemes gabalu īpašnieks tam nepiekrīt. Ar minēto zemes gabalu īpašnieku nav izdevies vienoties par nekustamo īpašumu atsavināšanu labprātīgi, tādēļ tas tiks atsavināts piespiedu kārtā.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Komisijas redzeslokā ir ne tikai cilvēktiesību situācija valstī, sabiedrības integrācijas procesi, sabiedrisko mediju aktualitātes un reliģisko organizāciju darbība, bet arī notiesāto uzturēšanās ieslodzījuma vietās, dzimumu līdztiesības veicināšana, cilvēktirdzniecības apkarošana un vardarbības novēršanas izglītības iestādēs. Komisija izskata cilvēktiesību un sabiedrisko lietu jomas likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār nozares iestāžu darbu. Komisijas darbā aktīvi piedalās ministriju un citu valsts iestāžu amatpersonas, pašvaldību darbinieki un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Lai īpaši veicinātu sabiedrības neaizsargātākās daļas – bērnu – interešu aizsardzību, izveidota Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: deputāti I.Druvieta, U.Briedis, Ē.Zommere, I.Circene.

Komisijas sastāvs:

Ingrīda Circene (JL)

Ērika Zommere (TP)

Augusts Brigmanis (ZZS)

Uldis Briedis (TP)

Boriss Cilevičs (SC)

Ina Druvieta (PS)

Oskars Kastēns (LPP/LC)

Visvaldis Lācis

Liene Liepiņa (JL)

Viktors Ščerbatihš (ZZS)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre

sekretārs

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087246

E-pasts: dace.silina@saeima.lv

Atskatoties uz 38 komisijas sēdēs paveikto, jāsap, ka visintensīvāk šajā sesijā strādājām pie Elektronisko mediju likumprojekta redakcijas sagatavošanas galīgajam lasījumam. Ciešā sadarbībā ar Nacionālās radio un televīzijas padomes, raidorganizāciju un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, kā arī nozares ekspertiem izskatījām vairāk nekā 230 likumprojektam iesniegtos priekšlikumus. Likumā tika iestrādāti arī daudzi Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas izstrādātie priekšlikumi, lai nodrošinātu vietējo un reģionālo televīziju turpmāko darbību, kā arī novērstu monopolstāvokli un augstos tarifus. Tādējādi jaunais likums nodrošinās sabiedrisko interešu aizstāvēšanu un sekmēs nacionālo plašsaziņas līdzekļu pieejamību pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam.

Šajā laikā strādājām arī pie grozījumiem Jaunatnes likumā, kuru mērķis ir veicināt jauniešu iesaistīšanos valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanā.

Ņemot vērā Nacionālās radio un televīzijas padomes iesniegumu, uzklusijām Finanšu ministriju par Latvijas Radio finansējumu nākamajiem diviem gadiem un iespējām nodot koncesijā Latvijas Radio 2. Komisijā vienojāmies, ka Nacionālā radio un televīzijas padome pieprasīs Ministru kabinetam sniegt konkrētu lēmumu par Latvijas Radio 2 ilgtermiņa darbības nodrošināšanu.

Piedaloties Latvijas plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, Tieslietu ministrijas, Iekšlietu ministrijas un Tiesībsarga pārstāvjiem, komisijā diskutējām par iespējamiem priekšlikumiem grozījumiem likumos, lai stiprinātu preses brīvību Latvijā. Komisija atbalstīja nepieciešamību sākt diskusiju par daudzu žurnālistu un plašsaziņas līdzekļu pārstāvju ierosinātajām izmaiņām likumos, lai nodrošinātu žurnālistu vārda brīvību un avotu aizsardzību.

Šajā sesijā deviņās sēdēs aktīvi strādāja arī Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisija, apspriežot sabiedrībā aktuālus jautājumus, tostarp, par palīdzību krīzes situācijās nonākušiem bērniem, kā arī jauniešu brīvprātīgā darbā attīstību. Pēc apakškomisijas aicinājuma nolēmām lūgt valdību piešķirt šim gadam nepieciešamo finansējumu vardarbībā cietušo bērnu tiesu psiholoģiskajām ekspertīzēm un privāto tiesu psihologu piesaistei Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra veiktajās ekspertīzēs. Mūsuprāt, psiholoģiskās un kompleksās ekspertīzes ir jāiekļauj valsts apmaksājamo ekspertīžu sarakstā.

Ingrīda Circene,
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja

Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija pavasara sesijā virzīja izskatīšanai Saeimā likumprojektus, kā arī apsprieda citas aktualitātes.

Pieņem jaunu elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu

Saeima 16.jūnijā trešajā lasījumā pieņēma Elektronisko mediju likumprojektu. Jauns likums nepieciešams, lai noteiktu Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības kārtību un noteikumus, vienlaikus ieviešot Audiovizuālo pakalpojumu direktīvas normas.

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā pieņemtais sabiedriskais pasūtījums nodrošinās plašas un vispusīgas sabiedrības intereses. Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību sabiedriskā pasūtījuma un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas izstrādāšanas procesā, likums paredz izveidot jaunu institūciju - Sabiedrisko konsultatīvo padomi.

Likums veicinās sabiedrības integrāciju, īstenojot Valsts valodas likuma prasības, un sekmēs latviešu valodas kā Latvijas Republikas valsts valodas saglabāšanu un lietošanu. Vienlaikus tiek paredzētas tiesības medijos lietot arī mazākumtautību un citas valodas.

Likums paredz, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kuri raida virszemes apraidē, kā arī retranslē televīzijas programmas, izmantojot kabeļtelevīziju, bez maksas būs jānodrošina nacionālo plašsaziņas līdzekļu televīzijas programmu apraide kabeļtelevīzijas abonentiem.

Saskaņā ar likumu turpmāk nacionālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem būs jānodrošina, lai to veidotajās programmās vismaz 65 procenti no raidlaika būtu valsts valodā.

Tāpat ar jauno likumu tiks reglamentēta Eiropas audiovizuālo darbu lietošana elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos. Ar terminu „Eiropas audiovizuālie darbi” šajā likumā nosaka Latvijā un citās Eiropas Savienības dalībvalstīs veidotās programmas, seriālus, filmas, dokumentālos, mākslas, izglītojošos un citus radošos darbus.

Turpmāk elektronisko plašsaziņas līdzekļu veidotajās programmās būs jānodrošina, lai vismaz 51 procents no visiem raidījumiem nedēļas laikā būtu Eiropas audiovizuālie darbi. Šis nosacījums neattieksies uz ziņām, sporta sacensībām, spēlēm, reklāmu, televīzijas veikalu raidījumiem. Savukārt nacionālajiem plašsaziņas līdzekļiem būs jānodrošina, lai vismaz 40 procenti no šiem darbiem būtu veidoti valsts valodā un tiktu izplatīti laikā no pulksten 19.00 līdz 23.00. Arī televīzijas raidījums svešvalodā, ja tas tiek dublēts vai ieskaņots valsts valodā, būs uzskatāms par raidījumu valsts valodā.

Komisijas sēdē. No kreisās: komisijas konsultante N.Čupāne, deputāti A.Brigmanis un V.Lācis.

Savukārt, lai nodrošinātu vietējo un reģionālo televīziju saglabāšanu pēc pilnīgas pārejas uz apraidi ciparu formātā, likumā noteikts, ka šīs televīzijas, izmantojot savus tehniskos līdzekļus, varēs turpināt savu programmu apraidi analogajā formātā. Šādu apraidi televīzijas varēs turpināt ne ilgāk kā līdz 2013.gada 31.decembrim, ja tas tehniski attiecīgajā frekvencē ir iespējams un netraucē televīzijas programmu apraidi ciparu formātā.

Valdībai Saeimā būs jāiesniedz likumprojekts, kas regulēs apraidi ciparu formātā pēc 2014.gada 1.janvāra, elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem paredzot iespēju pašiem nodrošināt savu programmu apraidi ciparformātā vai arī izvēlēties komersantu to veidoto programmu izplatīšanai. Līdz 2013.gada 31.decembrim televīzijas programmu apraidi ciparu formātā veic Ministru kabineta izvēlētais komersants - SIA „Lattelecom”.

Izmaiņas Jaunatnes likumā

Komisija uzsāka darbu pie grozījumiem Jaunatnes likumā, kas noteiks jaunatnes organizāciju uzskaites regulējumu un atvieglos jaunatnes organizāciju iesaistīšanu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā. Lai veicinātu jauniešu iniciatīvu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, pašvaldībām paredzētas tiesības atbalstīt jauniešu iniciatīvas un projektus.

Citas aktualitātes

Deputāti, iepazīstoties ar situāciju tiesu psiholoģisko ekspertīžu veikšanā vardarbībā cietušiem bērniem, pauda neizpratni par situāciju, kad valsts apmaksā tikai psihiatriskās ekspertīzes, taču psiholoģiskajām un kompleksajām tiesu ekspertīzēm, kas var būtiski ietekmēt izmeklēšanas gaitu, valsts budžeta līdzekļi netiek paredzēti. Tādējādi pieņemts lēmums aicināt Ministru kabinetu piešķirt trūkstošo finansējumu nepieciešamo tiesu ekspertīžu veikšanai un arī privāto tiesu ekspertu piesaistei. Deputāti arī secināja, ka patlaban bērniem rindā uz ekspertīzi jāgaida nesamērīgi ilgi, tāpēc nākotnē jādodomā par šādu ekspertīžu veikšanu krīžu centros ne tikai Rīgā, bet arī citviet Latvijā, lai cilvēkiem no reģioniem nebūtu jābrauc uz galvaspilsētu.

Komisija apsprieda likuma „Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem” normu piemērošanas praksi. Deputāti secināja, ka, ņemot vērā ekonomisko un finansiālo situāciju valstī, pieaudzis to cilvēku skaits, kas vēlas iegūt politiski represētās personas statusu. Deputāti nolēma aicināt Ministru kabinetu izstrādāt grozījumus likumā, lai centralizētu politiski represētās personas statusa piešķiršanu, saglabājot apliecību izsniegšanu pašvaldībās.

Komisijas 15.jūnija sēdē.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

Komisijas darbības joma ir četras Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgas un savstarpēji saistītas nozares – izglītība, kultūra, zinātne un sports. Komisija izskata šo nozaru likumprojektus, veic parlamentāro kontroli pār attiecīgajām ministrijām un to padotības iestādēm, kā arī izskata iesniegumus, sūdzības un priekšlikumus. Izglītības, zinātnes, sporta un kultūras nozaru budžets, skolu tīkla sakārtošana, Latvijas zinātnieku sasniegumi un izaicinājumi, muzeju pārtapšana par mūsdienīgiem kultūras centriem, pieminekļu aizsardzība un jaunu kultūras objektu būvniecība ir tikai dažas no tēmām, par kurām ikdienā spriež komisijas deputāti. Komisijas redzeslokā ir ne tikai atsevišķu nozaru aktualitātes, bet arī stratēģiskie valsts mērķi un Latvijas ilgtspējīga attīstība.

Sagatavojot likumprojektus un izskatot nozares problēmjautājumus, komisijas sēdēs piedalās atbildīgo ministriju ierēdņi, pašvaldību vadītāji, izglītības, zinātnes, kultūras un sporta darbinieku organizāciju pārstāvji. Lai padziļinātu komisijas darbu valsts ilgtermiņa attīstības stratēģijas uzraudzībā un sporta jomā, izveidotas divas apakškomisijas – Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija un Sporta apakškomisija.

Komisijas sēdē.

Komisijas sastāvs:

Jānis Straziņš (ZZS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Dzintars Ābiķis

Sergejs Fjodorovs (SC)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Raimonds Pauls (TP)

Igoris Pimenovs (SC)

Jakovs Pliners (PCTVL)

Jānis Porietis (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087277

E-pasts: ikzk@saeima.lv

Pavasara sesija bija piesātināts darba laiks, kura galvenie akcenti bija Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam sagatavošana un darbs ar jauno Augstākās izglītības likumu. Komisija sanāca uz 30 sēdēm, Sporta apakškomisija – 10, savukārt Nacionālā attīstības plāna uzraudzības apakškomisija tikās 9 reizes.

Mūsu komisija bija atbildīgā par ilgtspējīgas attīstības stratēģijas virzību Saeimā, lielu darbu paveica arī Nacionālā attīstības plāna uzraudzības apakškomisija. Stratēģijas izskatīšanā iesaistījās deputāti, kuri ikdienā strādā ar izglītības, tautsaimniecības, sociālajiem, budžeta un valsts pārvaldes jautājumiem. Procesā iesaistījās 65 deputāti un stratēģijas uzlabošanai tika saņemti vairāk nekā 100 priekšlikumi.

Līdz ar stratēģijas apstiprināšanu Saeima lēma par vairākiem uzdevumiem, kas Ministru kabinetam jāveic saistībā ar stratēģijas ieviešanu. Vadībai nekavējoties jāuzsāk darbs pie Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam. Tai arī jāizstrādā grozījumi Attīstības plānošanas sistēmas likumā, paredzot, ka katras nākamās Saeimas pilnvaru laikā Ministru prezidents divas reizes ziņo par valsts ilgtspējīgu attīstību. Savukārt līdz 2011.gada maijam jāizstrādā rīcības plāns Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanai, jānosprauž veicamie uzdevumi un jānosaka atbildīgās institūcijas.

Šī stratēģija Latvijai ir ļoti būtiska. Līdz šim bija daudzi un dažādi politikas plānošanas dokumenti un tieši vienotas stratēģijas trūkums bieži vien tiek piesaukts kā cēlonis Latvijas dziļajam kritienam krīzē. Tagad šāds dokuments ir tapis – to būs jāīsteno valdībai, parlaments attīstības mērķu ieviešanu stingri kontrolēs.

Komisija arī rosināja, ka līdz ar jaunas Saeimas sanākšanu varēta darboties atsevišķa pastāvīgā komisija, kas uzraudzītu stratēģijas ieviešanu. Šādas komisija dotu iespēju aktīvi pulcēt zinātniekus un rīkot konferences. Šāds modelis ilgu laiku pastāvējis Somijā un pierādījis savu efektivitāti.

Paralēli darbam pie stratēģijas komisijā skatījām vairākus būtiskus likumprojektus. Lēnām, bet uz priekšu virzās jaunais Augstākās izglītības likums. Saeimas Juridiskais birojs ir prasīgs un likumprojekts tiek būtiski uzlabots. Šajā sesijā strādājām arī ar Zinātniskās darbības likumu, sakārtojot zinātnieku statusa un atalgojuma jautājumus, kā arī ar Profesionālās izglītības likumu, paredzot, ka turpmāk profesionālās kvalifikācijas apliecību varēs iegūt arī tad, ja zināšanas un prasmes nav iegūtas formālajā izglītības sistēmā. Pabeidzām arī darbu pie pavisam jauna likuma – Filmu likuma, kurš veidots, lai nodrošinātu filmu nozares attīstību, kā arī Latvijas filmu mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu.

Pildot uzraudzības funkciju, esam daudzkārt tikušies ar Izglītības un zinātnes ministrijas un citiem nozaru pārstāvjiem. Komisijas deputāti seko līdz izglītības sistēmas attīstībai – esam interesējušies gan par sešgadīgu bērnu apmācību, gan svešvalodu apguvi, gan arī iespējām līdz 11 gadiem saīsināt vidējās izglītības apguvi. Ministrija atzina, ka līdz šim rūpīgi pārskatīts vecāko klašu mācību saturs un tas ieguvis eksaktu ievirzi, taču pietiekami liela uzmanība vēl nav pievērsta jaunāko klašu mācību vielai. To būtu jādara, taču ļoti uzmanīgi un nesteidzīgi. Sešgadīgu bērnu apmācība iespējama jau tagad un atkarīga no ģimenes un bērna psiholoģiskās sagatavotības. Daudzi bērni ir apdāvināti un, īsākā laikā iegūstot izglītību, varētu ātrāk sākt strādāt un palīdzēt savām ģimenēm. Tas būtu ekonomisks ieguvums un arī pašu izglītības procesu padarītu lētāku.

Šajā sesijā vērtējām arī koledžu lomu augstākajā izglītībā. Tajās jau šobrīd mācās 11 procenti visu studējošo skaita, daudzas koledžas ir prestižas, tāpēc diskutējām, vai to diplomu nevajadzētu dēvēt par asociēto bakalauru. Te gan jūtama augstskolu pretestība, kas saistīts ar savstarpējo konkurenci.

Jānis Straziņš,
Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs

Šajā sesijā Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi vairākus komisijas pārziņā esošus likumprojektus un tika apstiprināta komisijas virzītā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam.

Stratēģija „Latvija 2030”

10.jūnijā Saeima apstiprināja Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam.

Šī stratēģija ir hierarhiski augstākais valsts ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments un ietver vadlīnijas tam, kā valstij jāvirzās uz ilgtspējīgu attīstību. Darbs profesora Roberta Kļiņa vadībā tika sākts 2007.gada vasarā, un stratēģijas izstrādē daudz ieguldījusi Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija. Līdztekus zinātniski pētnieciskajam darbam ir notikuši reģionālie forumi un diskusijas skolās. Stratēģija tapa visā Latvijā, iesaistot nozaru speciālistus, jauniešus, mācībspēkus, skolotājus, uzņēmējus un ikvienu interesentu.

Stratēģijas projekts rūpīgi tika izskatīts arī parlamentā, to gan redakcionāli, gan saturiski pilnveidojot. Dokumenta sadaļas izskatīja Saeimas komisijas, darbā iesaistījās 65 deputāti un tika saņemti vairāk nekā 100 priekšlikumi.

Vienlaikus ar stratēģijas apstiprināšanu Saeima noteica vairākus uzdevumus Ministru kabinetam.

Ministru kabinetam nekavējoties jāsāk darbs pie Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam.

Valdībai arī jāizstrādā grozījumi Attīstības plānošanas sistēmas likumā, nosakot, ka Saeimas pilnvaru laikā Ministru kabinets divas reizes ziņo par valsts ilgtspējīgu attīstību un virzību uz nosprausto mērķu sasniegšanu. Savukārt līdz nākamā gada 1.maijam valdībai jāapstiprina rīcības plāns Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanai, jānosprauž uzdevumi un jānosaka atbildīgie.

Komisijas sēdē. No kreisās: P.Tabūns, R.Pauls, J.Kursīte-Pakule, I.Pimenovs.

Filmu likums

Saeima 17.jūnijā pieņēma komisijas sagatavoto Filmu likumu, kura mērķis ir nodrošināt Latvijas filmu nozares attīstību, atbalstīt Latvijas filmu veidošanu, popularizēšanu un saglabāšanu.

Likumā definēts, ka par Latvijas filmām tiek uzskatītas tādas, kuras producē Nacionālajā kino centrā reģistrēts producents un vismaz viens no filmas veidotāju galvenās radošās komandas ir Latvijas pilsonis, nepilsonis vai saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju.

Lai filmas veidotāji varētu pretendēt uz publisko finansējumu, filmai jāatbilst vismaz trim no sešiem likumā noteiktajiem kritērijiem. Kritēriji saistīti ar filmas darbības vietu, radošo komandu, tēmu, valodu un scenāriju. Filmās darbībai galvenokārt jānorisinās Latvijā vai citā Eiropas valstī, kādam no galvenajiem varoņiem jābūt saistībai ar Latviju, režisoram vai scenārija autoram jābūt Latvijas pilsonim, nepilsonim, jābūt ar pastāvīgās uzturēšanās atļauju vai arī scenārija autoram jāprot latviešu valoda. Tāpat kā kritērijs noteikts, ka filmas tēmai jāattiecas uz Latviju, vienai no galversijām jābūt latviešu valodā vai arī filmas pamatā jābūt Latvijas literārajam oriģināldarbam.

Lai nodrošinātu Latvijas filmu saglabāšanu, gada laikā pēc filmas pabeigšanas tās oriģināls vai kopija jāiesniedz Latvijas Nacionālajam arhīvam. Šāda prasība attieksies uz filmām, kuru veidošanai saņemts publiskais finansējums.

Valstij piederošo filmu izmantošanas autortiesības izsniedz Nacionālais kino centrs. Filmu izmantošanas maksa tiks noteikta, pamatojoties uz Ministru kabineta metodiku.

Likumā noteikta Nacionālā kino centra un Latvijas Filmu padomes kompetence. Nacionālais kino centrs īsteno valsts politiku filmu nozarē, organizē filmu projektu konkursus, sadala finansējumu un kontrolē tā izlietojumu. Centrs arī reģistrē filmu producentus un popularizē Latvijas audiovizuālās kultūras vērtības. Likumā noteikts Latvijas Filmu padomes sastāvs. Tā būs kultūras ministra izveidota konsultatīva institūcija, kas konsultē nozares politikas izstrādi.

Neformāli apgūtu profesionālo iemaņu atzīšana

Saeima 10.jūnijā atbalstīja komisijas sagatavotos grozījumus Profesionālās izglītības likumā. Turpmāk profesionālās kvalifikācijas apliecību varēs iegūt arī tad, ja zināšanas un prasmes nav iegūtas formālajā izglītības sistēmā, taču personas kompetences atbilst pirmā, otrā vai trešā līmeņa profesionālajai kvalifikācijai.

Lai saņemtu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, tiks novērtēta pretendenta profesionālā kompetence un viņam būs jānokārto profesionālās kvalifikācijas eksāmens.

Ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtā profesionālā kompetence tiks vērtēta, ņemot vērā attiecīgā profesijas standarta prasības. Izglītības un zinātnes ministrija novērtēšanu varēs deleģēt akreditētai izglītības iestādei vai akreditētam eksaminācijas centram.

Neformālās izglītības atzīšanas nosacījumus un kārtību noteiks Ministru kabinets. Līdz šim likums neparedzēja ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtu profesionālo kompetenču novērtēšanu un atzīšanu.

Komisijas sēdē. No kreisās: J.Dukšinskis, Dz.Ābiķis.

Izmaiņas Rīgas Ekonomikas augstskolas likumā

Likumā „Par Rīgas Ekonomikas augstskolu” Saeima 17.jūnija sēdē pieņēma būtiskus grozījumus, kas maina augstskolas juridisko statusu atbilstoši spēkā esošajam Komerclikumam. Izmaiņas nepieciešamas, lai veicinātu augstskolas turpmāko attīstību, jo tā Baltijas reģionā īsteno konkurētspējīgu un starptautiski atpazīstamu augstāko izglītību angļu valodā un lai augstskolas darbības regulējumu tuvinātu Latvijā esošajam augstskolu darbības normatīvajam regulējumam.

Grozījumi Zinātniskās darbības likumā

Zinātniskās darbības likuma normas tika saskaņotas ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu, kas nosaka, ka šo likumu nepiemēro tiem zinātniskajiem darbiniekiem, kuri ieņem akadēmiskos amatus. Atbilstoši atlīdzības likumā noteiktajam izdarīti grozījumi arī Zinātniskās darbības likumā.

Zinātniskās darbības likumā arī noteikts, ka promocijas darbu var iesniegt un publiski aizstāvēt valsts valodā vai kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām. Promocijas darbu iesniegšana un publiska aizstāvēšana filoloģijas doktora grāda ieguvei var notikt arī citā svešvalodā, ja darbs veltīts tieši attiecīgās valodas izpētei.

Valsts kontroles likumības revīzijas

Kopā ar Publisko izdevumu un revīzijas komisiju tika izskatītas likumības revīzijas par sporta jomas finansējuma administrēšanu Izglītības un zinātnes ministrijā, kā arī Kultūras ministrijas un valsts aģentūras „Jaunie „Trīs brāļi”” rīcību, nodrošinot valsts kultūras objektu būvniecību.

Izmaiņas profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju administrēšanā

Izglītības, kultūras un zinātnes komisija kā līdzatbildīgā 16.jūnija sēdē pirms 1.lasījuma skatīja likumprojektu „Grozījumi Valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju likumā”. Komisijas deputāti vērtēja ieceri no nākamā gada valsts un pašvaldību profesionālo orķestru, koru, koncertorganizāciju, teātru un cirka mākslinieku izdienas pensiju administrēšanu nodot Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra. Līdz šim to ir darījusi Kultūras ministrija.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem nozarei būtiskiem jautājumiem.

Aktualitātes izglītības politikā

Komisijas deputāti pārrunāja aktualitātes izglītības politikas plānošanā un īstenošanā koordinētas un mērķtiecīgas vienotas izglītības sistēmas izveidē. Komisija aicināja Izglītības un zinātnes ministriju pievērst lielāku uzmanību sabiedrības iesaistīšanai diskusijās par gaidāmajām izmaiņām izglītības jomā.

Deputāti noskaidroja, ka ministrija veic sagatavošanās darbus, lai no 2011.gada septembra skolās kā atsevišķs mācību priekšmets tiktu mācīta Latvijas vēsture. Tiek apsvērta arī iespēja svešvalodu apmācību ieviest jau no pirmās klases. Tāpat tiek strādāts pie mācību satura pielāgošanas sešgadīgo bērnu vecumposma īpatnībām.

Lai sešgadīgiem bērniem sagatavotu kvalitatīvu un piemērotu mācību saturu, ir nepieciešams aprobācijas process. Aprobāciju uzsāks tikai tās skolas, kuras šādām pārmaiņām būs gatavas un pieteiksies brīvprātīgi. Komisijas locekļi pauda pārliecību, ka tas, vai bērniem skolas gaitas jāuzsāk no sešu vai septiņu gadu vecuma, ir ne tik daudz politiķu un ierēdņu, bet gan pedagogu, psihologu un vecāku izšķiršanās. Jebkuras izmaiņas izglītības procesā jāievieš tikai pēc ārkārtīgi rūpīgas sagatavošanās.

Runājot par izglītības politikas plānošanas dokumentiem, deputāti konstatēja, ka ministrijas izstrādātajās Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2007.-2013.gadam daudzi jautājumi vairs nav aktuāli, jo pamatnostādnes tika izstrādātas pirms vairākiem gadiem. Turklāt pamatnostādņu ieviešanu kavē apstākļi, ka pēc jaunā finansēšanas modeļa „nauda seko skolēnam” ieviešanas un administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas dažādu pašvaldību skolām ir ļoti atšķirīga finansiālā situācija.

Deputāti pārrunāja arī iespējas saīsināt kopējo pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības programmu apguvei nepieciešamo laiku no 12 līdz 11 gadiem. Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji pieļāva iespēju šādu variantu izvērtēt, vienlaikus norādot, ka tas būtu sarežģīts process.

Tāpat Saeimas deputāti diskutēja par obligātas vidējās izglītības ieviešanu. Komisija lēma, ka pēc rūpīgiem sagatavošanās darbiem un pārejas perioda obligātu vidējo izglītību varētu ieviest līdz 2020.gadam.

Reformas augstākajā izglītībā

Komisijas deputāti iztaujāja izglītības un zinātnes ministri Tatjanu Koķi par iecerētajām reformām augstākajā izglītībā un zinātnē un uzsvēra, ka turpmākajiem gadiem ir izšķiroša loma augstākās izglītības un zinātnes attīstībā.

Deputāti noskaidroja, ka 2012.gadā notiks pāreja uz jaunu naudas sadales modeli, kas paredz efektīvāku un uz rezultātu orientētu finansēšanas sistēmu. Ministrijas sagatavotais pasākumu plāns paredz veikt studiju programmu izvērtēšanu. Sadarbībā ar ārvalstu ekspertiem tiks rosināts apvienot vai slēgt tās studiju programmas, kas dublējas. Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotajā pasākumu plāna projektā kopumā iekļauti 38 pasākumi, kas paredz sagatavot jaunus vai grozīt esošos normatīvos aktus, pilnveidot augstākās izglītības un zinātnes finansēšanas sistēmu, radīt nosacījumus efektīvākai materiālo, finanšu un personālo resursu izmantošanai.

Koledžu loma augstskolu sistēmā

Saeimas komisija, tiekoties ar atbildīgajām amatpersonām un nozares pārstāvjiem, pauda pārliecību, ka koledžu loma Latvijas augstākās izglītības sistēmā ir ļoti būtiska. Deputāti bija vienprātīgi, ka koledžas kā profesionālas augstākās izglītības iestādes sagatavo darba tirgum ļoti nepieciešamus speciālistus.

Komisijas deputāti pauda atbalstu koledžu vadību ierosinājumam ieviest izglītības sistēmā terminu „asociētais bakalaurs”. Daudzās valstīs koledžu absolventus sauc par asociētajiem bakalauriem un arī Latvijā būtu lietderīgi ieviest šādu asociēto bakalauru, kas ļautu precizēt koledžu vietu augstās izglītības sistēmā. Atbildīgā nozares ministrija pauda apņēmību sakārtot arī struktūrfondu līdzfinansējuma jautājumu, lai koledžas pēc pievienošanās augstskolām un to juridiskā statusa maiņas varētu saņemt attīstībai nepieciešamo ES naudu.

2010.gada maijā Latvijā darbojas 18 valsts un 8 privātās koledžas, kurās mācās 11 procenti no visiem studentiem. Statistikas dati liecina, ka, neskatoties uz studentu skaita samazinājumu augstākās izglītības iestādēs, koledžas līmeņa studiju programmās studējošo īpatsvaram ir tendence pieaugt.

Komisijas tikšanās ar Lejassaksijas parlamenta delegāciju.

Tikšanās ar Vācijas kolēģiem

Komisijas deputāti, tiekoties ar Vācijas Federatīvās Republikas Lejassaksijas zemes Landtāga zinātnes un kultūras komitejas delegāciju, pārrunāja abu valstu aktuālos izglītības jomas jautājumus.

Latvijas puse Vācijas kolēģus informēja, ka šobrīd notiek darbs pie pavisam jauna likuma, kas regulēs augstākās izglītības nozari. Pabeigts darbs pie apjomīgiem grozījumiem Izglītības likumā un nozīmīgas izmaiņas veiktas arī Zinātniskās darbības likumā.

Vācijas delegācija informēja, ka Lejassaksijā šobrīd notiek pāreja no 13 uz 12 mācību gadiem vidējās izglītības iegūšanai. Deputāti noskaidroja, ka nākamgad šajā Vācijas federatīvajā zemē būs divi izlaidumi, jo vienlaikus skolu absolvēs jaunieši, kas mācījušies 13 un 12 gadus, līdz ar to būs jārod papildu naudas līdzekļi augstskolu finansēšanai.

Vācijas puse uzslavēja Latvijas mūzikas un mākslas tradīcijas. Arī Lejassaksijas zemē liela uzmanība tiek pievērsta muzikālajā izglītībai, taču tradīcijas nav tik spēcīgas un kvalitāte tik augsta kā Latvijā, pauda ārvalstu viesi.

Filma par klimata pārmaiņām

Deputāti noskatījās režisores Frenijas Armstrongas (*Franny Armstrong*) filmu par klimata pārmaiņu ietekmi uz cilvēci „Muļķu laikmets” (*The Age of Stupid*). Šī filma sniedz netradicionālu skatījumu uz globālo sasilšanu un pasaulē ir guvusi plašu ievērību. Filmā skartā problēma ir ārkārtīgi aktuāla, un deputāti bija ieinteresēti padziļināti analizēt šīs Britu padomes piedāvātās filmas zinātnes un kultūras aspektus. Komisijas sēdē piedalījās un deputātus uzrunāja Lielbritānijas vēstniecības un Britu padomes vadība, kā arī klimata pārmaiņu pētnieks.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Komisija izskata ar valsts ārējās un iekšējās drošības un korupcijas novēršanas jautājumiem saistītus likumprojektus, kā arī veic parlamentāro kontroli pār šajā jomā strādājošo iestāžu darbu. Īstenojot parlamentāro kontroli, komisija pieprasa un izvērtē informāciju no ministrijām un to pakļautībā esošajām iestādēm, kā arī nepastarpināti iztaujā atbildīgās amatpersonas. Ja nepieciešams, komisija nāk klajā ar papildu tiesiskā regulējuma iniciatīvām. Komisijas priekšsēdētājs vienlaicīgi ir arī Nacionālās drošības padomes loceklis un piedalās valsts augstāko amatpersonu un institūciju vienotas darbības saskaņošanā nacionālās drošības jomā. Strādājot pie kolektīvās drošības jautājumiem, komisijai izveidojusies aktīva starptautiska sadarbība ar NATO struktūrām, Eiropas Parlamentu, kā arī citām organizācijām.

27.aprīlis. Baltijas valstu parlamentu aizsardzības komisiju kopīgā tikšanās. Attēlā no kreisās: V.E.Bresis, I.Klementjevs, M.Zemļinskis.

Komisijas sastāvs:

Juris Dalbiņš (TP)

Juris Dobelis (TB/LNNK)

Ainars Latkovskis (JL)

Vilnis-Edvīns Bresis (ZZS)

Dzintars Jaundžeikars (LPP/LC)

Jānis Klaužs (TP)

Ivans Klementjevs (SC)

Vaira Paegle (PS)

Mihails Zemļinskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087245

E-pasts: maris.veinalds@saeima.lv

Pavasara sesijā Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija sanāca uz 24 sēdēm. Saeima galīgajā lasījumā šīs sesijas laikā pieņēma septiņus komisijas sagatavotus likumprojektus. No tiem īpaši nozīmīgs ir jaunais Zemessardzes likums, kā arī Nacionālās drošības likuma grozījumi un izmaiņas Latvijas Sodū izpildes kodeksā.

Līdz ar jaunā Zemessardzes likuma izstrādāšanu esam atrisinājuši problēmas, kas apgrūtināja šīs Nacionālo bruņoto spēku struktūras darbu. Likums uz šo brīdi ir labs un spējīgs regulēt visas nepieciešamās jomas Zemessardzē. Savukārt ar grozījumiem Latvijas Sodū izpildes kodeksā sakārtoti ar ieslodzīto nodarbināšanu saistīti jautājumi. Panākts, manuprāt, labs rezultāts, kas Ieslodzījuma vietu pārvaldei nākotnē ļaus plašāk izmantot darbu kā efektīvu ieslodzīto resocializācijas instrumentu. Tas arī nodrošinās, ka pēc soda izciešanas, atgriežoties sabiedrībā, šie cilvēki būs gan ar darba pieredzi, gan sociālajām garantijām un iztikas līdzekļiem, lai varētu uzsākt dzīvi brīvībā.

Esam atgriezuši atpakaļ Ministru kabinetā Pirotehnikas izstrādājumu aprites likumu. Rūpīgi iepazīstoties ar jauno likumu, tomēr secinājām, ka tajā joprojām ir pārāk daudz nepilnību. Piemēram, nebija atrisināti ar militārās pirotehnikas tiesisko regulējumu saistīti jautājumi.

Arī parlamentārās kontroles sadaļā šī pavasara sesija bija gana ražīga. Komisija joprojām aktīvi iestājās pret agrāk pieņemto lēmumu iekšlietu sistēmā un bruņotajos spēkos dienējošos iekļaut valsts pārvaldes vienotajā atlīdzības sistēmā. Atkārtoti norādījām, ka šāds lēmums nebija lietderīgs.

Tāpat uzklusējām un analizējām Aizsardzības ministrijas sagatavoto informāciju par bruņoto spēku finansējumu, spriedām kādi pasākumi nepieciešami, lai vismaz „izdzīvošanas režīmā” saglabātu mūsu armijas kaujasspējas un misijas ārvalstīs. Protams, situācija šajā jomā nav iepriecinoša, un skaitļi atklāj visai dramatisku skatu. Tādēļ oficiālā vēstulē Ministru kabinetam atgādinājām, ka nedrīkst pieļaut finansējuma trūkuma izraisītu neatgriezenisku negatīvu procesu Nacionālajos bruņotajos spēkos. Nepieciešams arī nākamā gada budžetu valsts aizsardzībai nodrošināt 1,3 procentu apmērā no iekšzemes kopprodukta.

Visbeidzot kā nozīmīgu pagājušās sesijas notikumu vēlos atzīmēt arī NATO Parlamentārās Asamblejas Rīgas sesiju. Parlamentārās Asamblejas pavasara sesija atkārtoti apliecināja, ka Latvija spēj augstā līmenī organizēt plašus starptautiskus pasākumus. Turklāt Rīgas sesijā tika izskatīti arī visai Ziemeļatlantijas līguma organizācijai nozīmīgi drošības jautājumi, piemēram, par jaunās NATO stratēģiskās koncepcijas izstrādi, enerģētisko drošību, alianses dalībvalstu solidaritāti.

Juris Dalbiņš,
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

Saeima pavasara sesijā ir pieņēmusi virkni komisijas sagatavotu likumu. Turpinājumā īsi par katru no tiem.

Imigrācijas likuma otrreizēja caurlūkošana

Saeima 22.aprīlī, otrreiz caurlūkojot grozījumus Imigrācijas likumā, noteica jaunu regulējumu termiņuzturēšanās atļauju piešķiršanai ārvalstniekiem, kuri Latvijā investējuši ievērojamus finanšu līdzekļus.

Saeima vienojās par atbalstu jaunām normām, kas palīdzēs Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (PMLP) efektīvāk uzraudzīt uzturēšanās atļauju izsniegšanu. Tāpat Saeima no 10 līdz 20 tūkstošiem latu palielināja summu, kas ārvalstniekam būs jāsamaksā nodokļos, lai varētu pretendēt uz termiņuzturēšanās atļaujas Latvijā saņemšanu. Tāpat noteikts, ka ne retāk kā reizi gadā valdība Saeimai ziņos par šī likuma praktiskās īstenošanas gaitu un rezultātiem.

No likuma izslēgtas projektā sākotnēji ietvertās prasības par vismaz piecu darbinieku nodarbināšanu, lai ārvalstnieks varētu pretendēt uz uzturēšanās atļaujas saņemšanu. Savukārt iepriekš atbalstīto normu, ka ārzemnieks varēs pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja viņš uzņēmuma pamatkapitālā būs ieguldījis vismaz 25 tūkstošus latu, Saeima atstāja negrozītu.

Saeima nemainīja arī grozījumos iekļauto normu, ka termiņuzturēšanās atļauju Latvijā ārzemnieks varēs pieprasīt, ja būs iegādājies un viņam piederēs viens vai vairāki nekustamie īpašumi par vismaz 100 tūkstošiem latu Rīgā, Pierīgas reģionā un republikas nozīme pilsētās, savukārt citviet Latvijā – vismaz 50 tūkstošu latu vērtībā.

Tomēr Saeima noteica, ka šādai jābūt kopējai darījuma summai, nevis īpašumu kadastrālajai vērtībai, kā bija noteikts iepriekš. Lai drošības iestādes efektīvāk varētu kontrolēt nekustamo īpašumu pirkšanu, šie darījumi būs jāveic ar bezskaidras naudas norēķiniem. Negrozītu Saeima atstāja arī normu, ka uzturēšanās atļauju Latvijā ārzemnieks varēs pieprasīt, ja viņš būs veicis ne mazāk kā 200 tūkstošu latu lielas investīcijas Latvijas kredītiestādē subordinēta kapitāla veidā.

Komisijas sēdē.

Jauns Zemessardzes likums

Saeima 6.maijā pieņēma jaunu Zemessardzes likumu. Likums izstrādāts, lai precīzāk definētu Zemessardzes uzdevumus un lomu valsts aizsardzības sistēmā, kā arī nodrošinātu zemessargu līdzdalību kolektīvās drošības, teritoriālās aizsardzības un sabiedrības drošības pasākumos.

Ņemot vērā, ka pēdējos gados būtiski mainījušies Zemessardzes uzdevumi, tās vieta valsts aizsardzības sistēmā, pakļautība un struktūra, 1993.gadā pieņemtais likums „Par Latvijas Republikas Zemessardzi” bija novecojis, un tā līdzšinējā redakcija nespēja pilnvērtīgi regulēt Zemessardzes darbu.

Ņemot vērā, ka zemessargu uzdevumi idejiski arvien vairāk tiek pietuvināti profesionālā dienesta karavīru uzdevumiem, likums izstrādāts tā, lai vienādos apstākļos zemessargu tiesības un sociālās garantijas būtu līdzvērtīgas profesionālā dienesta karavīru tiesībām un garantijām. Likums skaidri

definē zemessarga statusu, ļaujot nodrošināt noteiktas sociālās garantijas atkarībā no zemessarga iesaistīšanās veida Zemessardzes uzdevumu izpildē.

Grozījumi leroču aprites likumā

Saeima 22.aprīlī pieņēmusi grozījumus leroču aprites likumā, ar kuriem tiek nodrošināta Latvijas likumu atbilstība ES direktīvas par pakalpojumiem iekšējā tirgū prasībām. Grozījumi paredz, ka lēmuma par speciālās atļaujas (licences) darbības apturēšanu vai anulēšanu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur administratīvā akta darbību vai tā izpildi.

Grozījumi Nacionālās drošības likumā

Saeima 29.aprīlī apstiprināja grozījumus Nacionālās drošības likumā, kuri veikti, ieviešot ES direktīvu par visai ES nozīmīgu objektu jeb tā dēvētās kritiskās infrastruktūras objektu noteikšanu. Ar grozījumiem tiek noteikta kārtība, kādā Ministru kabinets apzinās un klasificēs ne tikai nacionālajai, bet arī ES drošībai nozīmīgus infrastruktūras objektus.

Grozījumi Detektīvdarbības likumā

29.aprīlī Saeima pieņēma grozījumus Detektīvdarbības likumā. Ar grozījumiem tiek regulēta detektīvdarbības licenču izsniegšanas kārtība. Tie nosaka, ka licenci detektīvdarbības veikšanai izsniedz uz nenoteiktu laiku, savukārt sertifikāts detektīvdarbības veikšanai tiek izsniegts uz pieciem gadiem. Tāpat grozījumi paredz, ka ziņas par licencēm un sertifikātiem Valsts policija reģistrē Licenču un sertifikātu reģistrā.

Precizē ledzīvotāju reģistrā iekļaujamo ziņu apjomu

6.maijā Saeima atbalstīja komisijas sagatavotos grozījumus ledzīvotāju reģistra likumā. Grozījumi veikti, lai precizētu ledzīvotāju reģistrā iekļaujamo ziņu apjomu un to iekļaušanas kārtību.

Komisijas 27.aprīļa sēde. Attēlā no kreisās: J.Dalbiņš, J.Dobeļis.

Grozījumi Soduzpildes kodeksā

Saeima 10.jūnijā atbalstīja komisijas sagatavotos grozījumus Latvijas Soduzpildes kodeksā. Ar grozījumiem precizēti notiesāto nodarbinātības nosacījumi, noteikta minimālā mēneša darba alga un minimālā stundas tarifa likme. Līdz ar to tiek nodrošināta taisnīga attieksme pret notiesātajiem, kā arī tiek nodrošināts papildu atbalsts komersantiem, kas nodarbina notiesātos brīvības atņemšanas iestādēs.

Grozījumi Soduzreģistra likumā

Saeimas 16.jūnijā pieņemtie grozījumi Soduzreģistra likumā nosaka, ka reģistrā jāiekļauj arī ziņas par personām veiktajām alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatējošo pārbaudi. Tāpat likumā noteikta nepieciešamība veikt vienotu ziņu uzskaiti par šīm pārbaudēm.

Grozījumi DNS nacionālās datu bāzes izveidošanas un izmantošanas likumā

Saeimas 16.jūnijā atbalstītie grozījumi DNS nacionālās datu bāzes izveidošanas un izmantošanas likumā nosaka, ka šī datu bāze izmantojama ne tikai noziedzīgu nodarījumu atklāšanā, DNS ģenētiskās izpētes rezultātu apmaiņai ar ārvalstīm un starptautiskajām organizācijām noteikšanā un regulēšanā, bet arī pazudušu personu meklēšanā un neatpazītu mirušu cilvēku identificēšanā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas dienaskārtībā pavasara sesijā bija arī citi būtiski jautājumi.

Baltijas valstu parlamentu aizsardzības komisiju tikšanās

NATO jaunajai stratēģiskajai koncepcijai jāstiprina alianses dalībvalstu solidaritāte, bet kolektīvās aizsardzības principam arī turpmāk jābūt vienam no svarīgākajiem NATO darbības stūrakmeņiem, 26.aprīlī, tiekoties Saeimā, uzsvēra Igaunijas, Lietuvas un Latvijas parlamentu aizsardzības komisiju deputāti.

Pārrunājot aktuālos reģionālās drošības jautājumus, Baltijas valstu parlamentārieši īpaši akcentēja izstrādes procesā esošās NATO stratēģiskās koncepcijas nozīmi. Jaunajai koncepcijai vajadzētu palielināt Ziemeļatlantijas līguma alianses militārās spējas un klātesamību reģionā, norādīja Latvijas, Lietuvas un Igaunijas parlamentu deputāti.

Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš uzsvēra, ka Nākotnē būtu vēlams vēl vairāk palielināt NATO klātbūtni Baltijas reģionā, organizējot militārās mācības un jaunus aizsardzības kopprojektus.

Kopīgās sēdes laikā Baltijas valstu aizsardzības komisiju deputāti arī akcentēja nepieciešamību alianses dalībvalstīm pirms stratēģiski nozīmīgu militāro tehnoloģiju pārdošanas trešajām valstīm veikt visaptverošas konsultācijas gan ar NATO, gan ES dalībvalstīm, kuru nacionālo drošību šādi darījumi varētu ietekmēt.

Komisijas rīkotais skolēnu fotokonkurss

Gatavojoties NATO Parlamentārās Asamblejas Rīgas sesijai, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija organizēja fotogrāfiju konkursu skolēniem „Mana drošā Latvija”. Skolēni iesūtīja pašu uzņemtas digitālās fotogrāfijas, kurās atainots, kā viņi saprot savas ģimenes, draugu, skolas vai visas valsts drošību. Foto bija jāpievieno arī īss idejas apraksts.

Desmit labāko darbu autori kā balvu saņēma iespēju 23.maijā doties braucienā pa Rīgas līci ar Jūras spēku karkuģi „Varonis”. Fotokonkursa laureātu vidū bija skolēni no dažādām Latvijas pilsētām – ne tikai no Rīgas un Jūrmalas skolām, bet arī no Rēzeknes, Talsiem, Aknīstes, Dagdas, Zilupes, Dundagas un Limbažiem.

„Iesūtītie darbi apliecina, ka mūsu jauniešiem ir laba izpratne par valsts drošību,” norādīja konkursa žūrijas vadītājs, komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš. „Lai arī vairums darbu bija tieši saistīti ar valsts ārējās drošības jautājumiem, fotokonkurss demonstrē, ka jaunieši domā ne tikai par drošību militārā ziņā, bet arī visplašākajā tās nozīmē – drošību skolā, mājās, uz ielas.”

Komisijas priekšsēdētājs ar fotokonkursa laureātēm.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Valsts iestāžu un pašvaldību darbība, civildienests un valsts amatpersonu darbs, tostarp interešu konflikta novēršana, partiju finansēšana un priekšvēlēšanu aģitācija, dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana, palīdzība dzīvokļa jautājumu un denacionalizēto namu īrnieku problēmu risināšanā, nevalstiskā sektora darbība – tas ir komisijas sēdēs skatāmo jautājumu loks. Komisijas sēdēs kā eksperti tiek pieaicināti Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Finanšu ministrijas, Tieslietu ministrijas, Labklājības ministrijas un Iekšlietu ministrijas speciālisti, atbildīgās amatpersonas no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Valsts kancelejas un VAS „Privatizācijas aģentūra”, kā arī lietpratēji no Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Lielo pilsētu asociācijas, sabiedriskās politikas centra „Providus” un citām organizācijām. Komisijas pārraudzībā strādā Mājokļa jautājumu apakškomisija.

Komisijas sēdē. No kreisās: S.Ķikuste, J.Lagzdiņš, M.Kučinskis, P.Hanka.

Komisijas sastāvs:

Oskars Spurdziņš (TP)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

Sarmīte Ķikuste (JL)

Igors Aleksandrovs (JL)

Martijans Bekasovs (SC)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Pēteris Hanka (ZZS)

Aleksejs Holostovs (SC)

Māris Kučinskis (TP)

Jānis Lagzdiņš

Gunārs Laicāns (PS)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087257

E-pasts: kristine.vitola@saeima.lv

Pavasara sesijā izskatījām vairākus Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, kā arī sabiedrisko organizāciju ierosinājumus un veicām izmaiņas priekšvēlēšanu aģitācijas regulējumā. Piemēram, Saeimā atbalstītās likuma izmaiņas precizē slēptas aģitācijas aizliegumu, kā arī aģitācijas aizliegumu vēlēšanu dienā un dienu iepriekš ne tikai radio, televīzijā, publiskās vietās un preses izdevumos, bet arī internetā. Jāsaka, ka virkni priekšlikumu mēs pagaidām neskatījām, jo tam ir vajadzīgas plašākas debates, un tie regulēs aģitāciju jau pirms II.Saeimas vēlēšanām. Saeimā pieņemti arī valdības ierosinātie grozījumi partiju finansēšanas likumā, kas no 2012.gada paredz partiju finansēšanu no valsts budžeta.

Vēlreiz pārskatījām valsts sektorā strādājošo atlīdzības likumu un labojām virkni nepilnību. Šoreiz konstatējām, ka valdība nav iekļāvusies likumā noteiktajos termiņos, un Saeima pēc mūsu ierosinājuma pagarināja vairāku Ministru kabineta noteikumu izstrādes termiņu.

Kopā ar ekspertiem turpinājām darbu pie likumiem, kas skar dzīvokļa jautājumus. Kaut gan šajā sesijā mēs vēl nenostrādājām darbu pie jaunā Dzīvokļa īpašuma likuma galīgajā lasījuma redakcijas, domāju, ka nākamajā sesijā to varēsim nodot izvērtēšanai Saeimas sēdē.

Šajā sesijā Saeimā iesniedzām komisijas izstrādātos grozījumus pašvaldību deputāta statusa likumā, kas paredz iespēju anulēt pašvaldības deputāta mandātu nepietiekamu valsts valodas zināšanu dēļ. Mūsu piedāvājums, ka mandātu var anulēt tikai ar tiesas spriedumu, bija kā alternatīva likumprojektam, kurā sākotnēji bija iecerēts, ka pašvaldības deputāta mandātu var anulēt Saeima vai arī pašvaldība. Mūsuprāt, tas ir juridiski nekorekti, ka par vienas vēlētas personas mandātu lemtu cita vēlēta persona.

Komisijas deputāti plānojuši aktīvi strādāt arī sesiju starplaikā. Esam apņēmušies sagatavot vairāku likumprojektu redakcijas galīgajam lasījumam un, iespējams, veidosim tiesisko ietvaru situācijām, kad novadu pašvaldības vēlas sadalīties atsevišķos novados.

Oskars Spurdziņš,
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija pavasara sesijā sanāca uz 33 sēdēm, kurās sagatavoja likumprojektus izskatīšanai Saeimā un apsprieda citas aktualitātes. Savukārt Mājokļu apakškomisija strādāja 10 sēdēs.

Izmaiņas atlīdzības likumā

Saeima 15.aprīlī galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā, ar kuriem precizēts un papildināts pagājušā gada 1.decembrī pieņemtais likums.

Ar grozījumiem noteikts, ka valsts un pašvaldību institūcijām mājaslapā internetā būs jāpublicē informācija par amatpersonu un darbinieku atlīdzības noteikšanas kritērijiem un darba samaksas apmēru sadalījumā pa amatu grupām. Šis nosacījums tāpat kā līdz šim neattieksies uz karavīriem, militārajiem darbiniekiem un valsts drošības iestādēs strādājošajiem.

Informācija par darbinieku atalgojumu mājaslapā būs jāpublicē arī biedrībām un nodibinājumiem, kas nodrošina valsts pasūtījuma īstenošanu un no kuru finansējuma vairāk nekā pusi veido valsts budžeta finansējums, kas nav ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļi.

Likumā noteikts to kapitālsabiedrību loks, kurām internetā būs jāpublicē informācija par amatpersonu un darbinieku atalgojumu.

Izmaiņas arī paredz, ka lekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi, pirmstiesas izmeklēšanas iestādes amatpersonas, kā arī pašvaldības policijas darbiniekus varēs prēmēt par tāda nozieguma novēršanu vai atklāšanu, kas radījis vai varēja radīt būtisku kaitējumu. Šādas prēmija apmērs nedrīkstēs pārsniegt 120 procentus no mēnešalgas.

Likums precizēts, nosakot, ka pašvaldību deputāti, kuri neieņem algotu amatu domē, nevarēs pretendēt uz visām likumā minētajām sociālajām garantijām, piemēram, ikgadējo atvaļinājumu. Savukārt pašvaldības policijas darbiniekiem varēs izmaksāt uzturdevas kompensāciju tāpat kā Valsts policijā strādājošajiem.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās G.Laicāns, M.Bekasovs, A.Holostovs.

Varēs apturēt pašvaldības deputāta pilnvaras

Saeima 13.maijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā, kas dod iespēju apturēt pašvaldības deputāta pilnvaras uz laiku, ja trīs mēnešus pēc kārtas deputāts nebūs piedalījies domes sēdēs kriminālprocesa ietvaros piemērotā piespiedu līdzekļa vai arī veselības stāvokļa dēļ.

Pilnvaras var apturēt pašvaldības dome, pieņemot attiecīgu lēmumu. Savukārt, ja pašvaldības dome nevirzīs jautājumu par attiecīgā deputāta pilnvaru apturēšanu, tad to var pieprasīt tā kandidātu saraksta iesniedzējs, no kura deputāts ievēlēts domē. Šāds regulējums risinās situāciju, kad pašvaldības dome nerosina tāda opozīcijas deputāta nomainīšanu, kurš ilgstoši nevar piedalīties domes sēdēs.

Izmaiņas likumā nosaka, ka attiecīgā deputāta pilnvaru apturēšanas laikā viņa vietā stājas nākamais kandidāts no tā paša saraksta, no kura bija ievēlēts aizvietotais deputāts. Kad aizvietotajam deputātam vairs nebūs iepriekšminēto šķēršļu, viņš varēs atsākt pildīt savus pienākumus.

Likums grozīts, ņemot vērā, ka deputātu ilgstoša prombūtne apgrūtina ar pašvaldību funkciju izpildi saistītu lēmumu pieņemšanu domē, un tas rada kaitējumu sabiedrības interesēm.

Stingrāki ierobežojumi priekšvēlēšanu aģitācijā

Saeima 20.maijā pieņēma grozījumus likumā „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām”, kas paredz virkni ierobežojumu priekšvēlēšanu aģitācijā.

Likums papildināts ar normu, kas aizliedz slēptu priekšvēlēšanu aģitāciju. Par šādu aģitāciju uzskatīs aģitācijas pasākumus, par kuriem būs saņemta samaksa, bet nebūs norādīts apmaksātājs. Par samaksu tiks uzskatīta jebkāda atlīdzība, tostarp jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādas tiesības par labu kādai citai personai.

Vairāki ierobežojumi attieksies uz plašsaziņas līdzekļiem. Turpmāk arī komercraidorganizācijām tāpat kā Latvijas Televīzijai un Latvijas Radio vēlēšanu dienā un divus mēnešus pirms vēlēšanām būs aizliegts pārraidīt reportāžas, intervijas, raidījumus un komentārus, ko gatavojusi persona, kas kandidē vēlēšanās. Raidorganizācija šādu žurnālistu priekšvēlēšanu periodā varēs norīkot veikt citus pienākumus, kas nav saistīti ar piedalīšanos politisko organizāciju izplatītajās programmās.

Likums papildināts ar normu, ka raidorganizācija priekšvēlēšanu aģitācijas periodā savās programmās par samaksu nedrīkstēs izvietot aģitācijas materiālus, ja tā vismaz 150 dienas pirms vēlēšanām nebūs nosūtījusi Nacionālajai radio un televīzijas padomei aģitācijas raidlaika izcenojumus visam aģitācijas periodam.

Tāds pats aizliegums attieksies arī uz preses izdevumiem un reklāmas pakalpojumu sniedzējiem internetā, ja tie par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izcenojumiem nebūs informējuši KNAB.

Grozījumi arī nosaka, ka vēlēšanu dienā un dienu pirms tām aģitācijas materiālu izvietošana ir aizliegta ne tikai radio, televīzijā, publiskās vietās un preses izdevumos, bet arī internetā.

Izmaiņas likumā arī nosaka, ka turpmāk politiskajai partijai, politisko organizāciju apvienībai vai deputāta kandidātam būs jāinformē KNAB par paredzamajiem priekšvēlēšanu izdevumiem aģitācijas materiālu izvietošana internetā, telpās vai publiskās vietās, kā arī par aģitācijas materiālu nosūtīšanu pa pastu. Tāpat būs jāinformē par izdevumiem labdarības pasākumu finansēšanai un sponsorēšanai, kā arī pabalstiem un dāvinājumiem priekšvēlēšanu aģitācijas ietvaros.

Grozījumi priekšvēlēšanu aģitācijas likumā arī paredz pārejas periodu, nosakot, ka informācija KNAB vai NRTP par priekšvēlēšanu aģitācijas izvietošanas izcenojumiem šī gada Saeimas vēlēšanās raidorganizācijām, preses izdevumiem un pakalpojumu sniedzējiem internetā jāsniedz 100 dienas pirms vēlēšanām.

Partijas daļēji finansēs no valsts budžeta

Saeima 10.jūnijā pieņēma komisijas virzītos grozījumus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas paredz partiju daļēju finansēšanu no valsts budžeta, sākot ar 2012.gadu.

Valsts finansējumu varēs piešķirt tām partijām, kuras iepriekšējās Saeimas vēlēšanās būs ieguvušas vairāk par diviem procentiem vēlēšanu balsu. Par katru iegūto balsi partijas saņems 50 santīmus. Šāds maksājums būs pieejams uz ievēlētās Saeimas atlikušo pilnvaru laiku, šajā termiņā

ieskaitot arī pēdējo kalendārā gada ceturksni, kurā attiecīgajai Saeimai pilnvaras beidzas. Saeimas ārkārtas vēlēšanu gadījumā budžeta finansējumu piešķirs uz jaunievēlētās Saeimas pilnvaru laiku.

Par naudas piešķiršanu lems KNAB. Valsts budžeta finansējums nebūs pieejams, ja partija būs sodīta par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsniegšanu. Tāpat naudu nevarēs saņemt partija, kas gada pārskatā vai vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nebūs norādījusi darījumus, kuru kopsumma pārsniedz 100 minimālās mēnešalgas.

Piešķirto finansējumu partijas varēs izlietot telpu īrei, sakaru un interneta pakalpojumiem, darba samaksai, zvērināta revidenta pakalpojumiem, priekšvēlēšanu aģitācijai un pasākumu organizēšanai iedzīvotājiem. Par finansējuma izlietojumu partijām būs jāatskaitās KNAB.

Gadījumā, kad partija valsts piešķirto finansējumu būs izlietojusi citiem mērķiem, KNAB priekšniekam būs pienākums uzdot attiecīgajai politiskajai organizācijai pretlikumīgi izlietos valsts finanšu līdzekļus 30 dienu laikā ieskaitīt valsts budžetā. Pēc partijas lūguma KNAB šo termiņu varēs pagarināt, bet ne ilgāk par 90 dienām.

Izmaiņas likumā arī nosaka finansēšanas kārtību politisko partiju un to apvienību reorganizācijas, likvidācijas un izveides gadījumā.

Grozījumi paredz, ka partijām būs jāinformē KNAB par partijas biedra iestāšanās naudas un biedra naudas iemaksām, ja tās attiecīgajā kalendārā gadā pārsniegs vienu minimālo mēnešalgu. Šī informācija būs jāpublicē KNAB mājaslapā internetā. To, kādas ziņas partijām būs jāsniedz un kā tās jāpublicē, noteiks Ministru kabinets.

Komisijas sēdē. Attēlā: valsts kontroliere I.Sudraba, Saeimas Juridiskā biroja juridiskais padomnieks E.Pastars.

Izmaiņas pašvaldību darba regulējumā

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā atbalstīja komisijas virzītos grozījumus likumā „Par pašvaldībām”, kas paredz virkni pašvaldību dokumentu publicēt internetā.

Pašvaldībām savā mājaslapā internetā būs jāpublicē pašvaldības nolikums, domes lēmumi, kā arī informācija par domes kārtējās sēdes norises laiku, vietu un darba kārtību. Tāpat pašvaldībām būs jānodrošina iespēja ikvienam interesentam iepazīties ar domes sēžu protokoliem.

Internetā būs jāpublicē arī pašvaldības saistošo noteikumu projekti. Katram šādam projektam būs jāpievieno detalizēta informācija par plānoto noteikumu būtību, ietekmi uz pašvaldības budžetu, uzņēmējdarbības vidi un administratīvajām procedūrām. Būs arī jānorāda, ar kurām privātpersonām vai organizācijām ir konsultējusies pašvaldība, gatavojot tiesību akta projektu.

Mājaslapā pašvaldībām būs jāpublicē arī informatīvs ziņojums, kurā apkopoti publiskajā apspriešanā paustie iedzīvotāju viedokļi, un domes lēmums saistībā ar publiskās apspriešanas rezultātiem.

Izmaiņas pašvaldību likumā izstrādātas, lai paplašinātu iedzīvotāju iespējas aktīvāk līdzdarboties un ietekmēt lēmumu pieņemšanu pašvaldībā.

Fiksēs arī valdības sēžu slēgtajās daļās apspriesto

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Ministru kabineta iekārtas likumā, kas paredz protokolēt un ierakstīt audio formātā arī valdības sēžu slēgto daļu saturu.

Likums grozīts, paredzot ierakstīt audio formātā arī valdības sēžu slēgto daļu saturu, lai fiksētu ne tikai Ministru kabineta sēžu atklātajās daļās notiekošo, bet arī slēgtajās daļās runāto. Tādējādi ierakstītas tiks pilnīgi visas valdības sēdes, nenosakot izņēmumus attiecībā uz valsts noslēpuma jautājumiem.

Līdz šim Ministru kabineta sēdes bija atklātas, bet atsevišķas sēdes vai to daļas valdības vadītājs varēja pasludināt par slēgtām. Protokolēja un audio formātā bija jāieraksta tikai sēžu atklātā daļa.

Mainīta amatpersonu deklarāciju iesniegšanas kārtība

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, kas nosaka, ka valsts amatpersonas deklarācijas Valsts ieņēmumu dienestā (VID) būs jāiesniedz arī reģistrētu politisko partiju vai partiju apvienību valdes priekšsēdētājiem un valdes locekļiem.

Likuma pārejas noteikumos noteikts, ka personām, kuras ir partiju un partiju apvienību amatpersonas, bet nav valsts amatpersonas, deklarācijas VID būs jāiesniedz divu nedēļu laikā no likuma izmaiņu stāšanās spēkā.

Izmaiņas likumā arī nosaka, ka valsts amatpersonām ienākumu deklarācijā būs jānorāda tikai tā informācija, kas nav pieejama citās informācijas sistēmās. Pārējās nepieciešamās ziņas nodokļu administrācijai pašai būs jāiegūst no citiem valsts reģistriem.

Grozījumi paredz, ka VID elektroniskās deklarēšanās sistēmā būs jānodrošina amatpersonai pieeja valsts informācijas sistēmā esošajai informācijai. Amatpersonai šī informācija būs jāpārbauda, nepieciešamības gadījumā jāprecizē un tās patiesums jāapliecina ar savu parakstu. To, kuras informācijas sistēmas amatpersonām būs pieejamas, noteiks Ministru kabinets.

Likums arī papildināts, nosakot, ka amatpersona mēneša laikā pēc deklarācijas publiskojamās daļas publiskošanas varēs precizēt deklarācijā norādīto informāciju.

Iepriekš valsts amatpersonām, aizpildot ienākumu deklarāciju, bija jāsniedz arī ziņas, kas jau atrodas dažādos reģistros un pieejamas arī VID. Pārrakstīšanās vai kļūdaini sniegtas informācijas dēļ deklarāciju aizpildītāji tika sodīti par datu neatbilstību VID datu bāzēs esošajai informācijai, norāda grozījumu autori. Deklarēšanas vienkāršošana ļaus arī ekonomēt VID finanšu un administratīvos resursus, ko tērē atkārtotai datu apkopošanai deklarācijās.

Varēs anulēt pašvaldības deputāta pilnvaras valsts valodas nezināšanas dēļ

Pavasara sesijā komisija sagatavoja likumprojekta „Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā” 2.lasījuma redakciju. Paredzēts noteikt, ka ar tiesas spriedumu varēs anulēt pašvaldības deputāta mandātu, ja pašvaldības domē ievēlētais deputāts, kurš neprot valsts valodu, sešu mēnešu laikā nebūs to apguvis.

Piedāvātie grozījumi paredz, ka pašvaldības deputāta pilnvaras varēs anulēt ar apgabaltiesas spriedumu, ja deputāta valsts valodas zināšanas neatbildīs Ministru kabineta noteiktajam prasmes līmenim.

Deputāta valsts valodas zināšanas pārbaudīs Valsts valodas centrs, un tam būs pienākums informēt attiecīgās domes priekšsēdētāju par konkrētā deputāta valsts valodas zināšanu nepietiekamo līmeni, kā arī aicināt attiecīgo deputātu apgūt valsts valodu.

Izmaiņas likumā arī paredz, ka pašvaldības domes priekšsēdētājam būs jānodrošina finansējums deputāta valsts valodas apmācībām un deputātam sešu mēnešu laikā būs jāapgūst latviešu valoda. Pēc šī termiņa Valsts valodas centram būs jāveic atkārtota valsts valodas prasmes pārbaude. Ja deputāts neieradīsies uz pārbaudi vai arī tiks konstatēts, ka deputāta valsts valodas prasme nav pietiekamā līmenī, Valsts valodas centram būs jāsniedz prasības pieteikums attiecīgajā apgabaltiesā par deputāta pilnvaru apturēšanu.

Likumu plānots papildināt ar normu, nosakot, ka arī 2009.gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētajiem deputātiem, kuri pietiekamā līmenī nezina valsts valodu, sešu mēnešu laikā tā būs jāapgūst.

Izmaiņas likumā nepieciešamas, jo vairākās pašvaldībās ievēlēto deputātu darbs domē un saskarsme ar vēlētājiem ir apgrūtināta, jo atsevišķi deputāti latviešu valodu neprot tādā apmērā, lai pilnvērtīgi varētu pildīt pašvaldības deputāta pienākumus.

Spēkā esošais regulējums nosaka, ka personai, kandidējot pašvaldību vēlēšanās, ir jāsniedz latviešu valodas pašnovērtējums, bet par valsts valodas nezināšanu pašvaldību deputātus var saukt pie administratīvās atbildības.

Komisijas sēdē. Attēlā: O.Spurdziņš, G.Laicāns.

Dzīvokļa īpašuma likums

Mājokļa jautājumu apakškomisija turpināja strādāt pie jaunā Dzīvokļa īpašuma likuma 3.lasījuma redakcijas. Likums noteiks dzīvokļa īpašnieka tiesības un pienākumus un atbildību, definēs dzīvokļa īpašuma jēdzienu, kā arī regulēs dzīvokļu īpašnieku kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas pārvaldīšanas principus. Tāpat tiks noteikta dzīvokļu īpašnieku kopības kompetence un lēmumu pieņemšanas kārtība.

TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Līdztekus tautsaimniecības un uzņēmējdarbības jautājumiem komisija strādā ar lauksaimniecību, vidi un ar reģionālo politiku saistītiem likumprojektiem. Pieaugoša nozīme ir enerģētikas sektoram, un joprojām aktuāla ir privatizācijas un zemes reformas pabeigšana. Nozīmīga komisijas darba sastāvdaļa ir Ekonomikas ministrijas, Satiksmes ministrijas, Zemkopības ministrijas, Vides ministrijas, daļēji arī Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un šajās nozarēs strādājošo valsts iestāžu darba pārraudzība. Lai pieņemtu kvalitatīvus lēmumus, komisija ņem vērā arī nozares lietpratēju un nevalstiskā sektora viedokli. Tādēļ komisijas sēdēs deputāti kopā ar ekspertiem aktīvi diskutē par Latvijas tautsaimniecības attīstības tendencēm un nākotnes perspektīvām. Padziļinot komisijas darbu enerģētikas politikas veidošanā un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanā, izveidota Enerģētikas apakškomisija.

Komisijas sēde, strādājot ar likumprojektu „Maksātspējas likums”.

Komisijas sastāvs:

Vents Armands Krauklis (TP)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Jānis Tutins (SC)

Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)

Māris Ārbergs (TP)

Madars Lasmanis (JL)

Ingmārs Līdaka (ZZS)

Artūrs Rubiks (SC)

Anna Seile (PS)

Juris Sokolovskis (PCTVL)

Dzintars Zaķis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087305

E-pasts: tautsaimnieciba@saeima.lv

Pavasara sesijā komisija sanāca uz 33 sēdēm, savukārt Enerģētikas apakškomisija uz 4 sēdēm. Darbs arī šajā sesijā ir bijis intensīvs, un esam strādājuši pie ārkārtīgi sarežģītām likumu izmaiņām. Kopš Lieldienām Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi ļoti daudz – 31 – komisijas sagatavotu likumprojektu.

Liels darbs tika ieguldīts, izstrādājot grozījumus Publisko iepirkumu likumā. Diskusiju bija daudz gan darba grupā, gan komisijā. Galvenā izmaiņa ir tā, ka likums vēršas pret nodokļu nemaksātājiem un dempingotājiem. Turpmāk, lai pretendētu uz valsts un pašvaldību iepirkumiem, uzņēmējam būs jāmaksā saviem darbiniekiem vismaz 70 procenti no nozares vidējā atalgojuma.

Sarežģīts darbs bija arī pie jaunā Maksātspējas likuma, kurā bija jāsamēro pretēju pušu intereses. Domāju, tas komisijai izdevies diezgan veiksmīgi – tagad bankrota un tiesiskās aizsardzības process būs ātrāks un lētāks. Jaunais regulējums būs izdevīgāks privātpersonām, kuras nonākušas finansiālās grūtībās. Bankas ar pēdējo redakciju nav apmierinātas. Taču jāsaprot, ka pārmērīga kreditēšana, neizskaidrojot riskus, bija apzināta banku politika un tagad tām jāuzņemas sava daļa atbildības. Jāatceras, ka jebkurā gadījumā arī pats kreditņēmējs būs guvis smagu mācību, jo zaudēs iekļāto īpašumu un visu savu mantu. Uzskatu, ka panāktais piedāvātais risinājums ir samērīgs.

Šajā sesijā turpinājām arī labi iesākto praksi organizēt diskusijas par konceptuāliem jautājumiem. Tas ir veids, kā risināt likumdošanas problēmas, un šādu diskusiju rezultātā ir tapuši septiņi komisijas iniciēti likumprojekti. Viena daļa no tiem ir par privatizācijas procesa pabeigšanu. Komisija ir sakārtojusi vairākus ar īpašumu izpirkšanu saistītus aspektus. Būtiski ir arī grozījumi Meliorācijas likumā, jo tika noteikta pilnīga valsts atbildība par meliorācijas sistēmu un polderu uzturēšanu. Lai mazinātu administratīvo slogu, veiktas izmaiņas arī Meža likumā.

Vairākas mūsu iniciatīvas skatīja citas atbildīgās komisijas. Tā tas bija ar priekšlikumu par alkoholisko dzērienu un tabakas pārdošanu nepilngadīgajiem sodīt ne tikai pārdevēju, bet arī veikala īpašnieku. Savukārt Budžeta komisija strādāja ar mūsu komisijas rosinātajām izmaiņām akcīzes nodokļa piemērošanā mazalkoholiskajiem kokteiļiem, arī šis priekšlikums ir vērsts uz administratīvā sloga mazināšanu.

Daudz tika strādāts pie izmaiņām likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”. To mērķis bija padarīt valsts un pašvaldību uzņēmumu vadības atalgojumu efektīvu un motivējošu. Diemžēl jāatzīst, ka komisijai neizdevās pārliecināt Saeimas vairākumu par šādu grozījumu nepieciešamību. To saistu ar priekšvēlēšanu laiku. Taču pie šī jautājuma nāksies atgriezties, jo tautsaimniecībai būtiski uzņēmumi ir jāpārvalda efektīvi, un motivējošs atalgojums ir nozīmīga tā daļa.

Enerģētikas apakškomisija šajā sesijā izskatīja vairākas aktualitātes. Būtiskākās no tām bija Ekonomikas ministrijas darbības programma, ar kuru iecerēts veicināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā arī atjaunojamās enerģijas likuma izstrādes gaita.

Arī nākamajā sesijā komisija strādās ar vairākiem tautsaimniecībai būtiskiem likumprojektiem. Komisija skatīs jauno Būvniecības likumu. Pastāv nopietnas bažas, ka likumprojekts sagatavots sliktā kvalitātē un neapmierina nozares pārstāvjus. Šis ir kārtējais piemērs, ka ministrijās tapušie likumprojekti burtiski jāpārraksta no jauna. Tāpat skatīsim Atkritumu apsaimniekošanas likumu.

Vents Armands Krauklis,

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētājs

Pavasara sesijā Saeima galīgajā lasījumā ir pieņēmusi vairākus Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas pārziņā esošus likumus. Turpinājumā par būtiskākajām izmaiņām normatīvajā regulējumā.

Jauns Maksātnespējas likums

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma jaunu Maksātnespējas likumu.

Jaunajā likumā noteikts, ka juridiskajām personām maksātnespējas situācijās būs iespēja izmantot divus procesus - tiesiskās aizsardzības procesu un juridiskās personas maksātnespējas procesu. No tiesiskās aizsardzības procesa varēs pāriet uz maksātnespējas procesu, un maksātnespējas procesa laikā būs saglabāta iespēja pāriet uz tiesiskās aizsardzības procesu. Līdzšinējais Maksātnespējas likums paredzēja vēl izlīgumu un sanāciju, taču neparedzēja iespēju no maksātnespējas procesa pāriet uz tiesisko aizsardzību. Savukārt fiziskas personas finansiālas grūtības varēs risināt bankrota un tad saistību dzēšanas veidā.

Ar jauno likumu atvieglota juridisko personu pieeja maksātnespējas procesam – to varēs pasludināt, pamatojoties uz juridiskās personas pieteikumu, kurā persona deklarē savu maksātnespēju. Savukārt, lemjot par parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšanu, pamatojoties uz kreditora pieteikumu, vairs netiks piemērots tā saucamais „bilances kritērijs”, kad parādnieka pāradsaistības pārsniedz aktīvus.

Lai nodrošinātu maksātnespējas procesa sākotnējo finansēšanu, kopā ar maksātnespējas procesa pieteikumu būs jāiemaksā depozīts divu minimālo mēnešalgu apmērā. Līdz ar to valstij vairs nebūs jāsedz izmaksas maksātnespējas procesos, kur parādniekam nav aktīvu, un maksātnespējas procesu neizmantos kā parādu piedziņas mehānismu. Šobrīd izveidojusies situācija, ka bieži vien maksātnespēja tiek pieteikta, ja uzņēmums aizkavējies samaksāt rēķinu vai tam izveidojusies neliels parāds.

Komisijas sēdē, strādājot pie Maksātnespējas likumprojekta sagatavošanas trešajam lasījumam.

Turpmāk parādnieka mantas pārdošanas plāns, mantas neesamība parādnieka uzņēmumā, administratora atlīdzības apmērs, maksātnespējas procesa izmaksas, kreditoru prasījumu apmierināšanas plāns, kā arī maksātnespējas procesa pasākumu izpilde ar kreditoriem tiks saskaņoti elektroniski.

Jaunais Maksātnespējas likums paredz būtiskas izmaiņas fiziskās personas maksātnespējas procesa regulējumā. Fiziskajai personai varēs piemērot maksātnespējas procesu, ja tai nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš un parādsaistību apjoms pārsniedz 5000 latus vai sakarā ar pierādāmiem apstākļiem šai personai nebūs iespējams nokārtot parādsaistības, kuru izpildes termiņš iestāsies gada laikā un parādsaistības kopā pārsniedz 10 000 latus.

Pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas tiks uzsākta bankrota procedūra, kuras ietvaros tiks realizēta visa parādnieka manta, un iegūtos līdzekļus novirzīs kreditoriem. Ja uz fizisko personu

neattieksies likumā noteiktie ierobežojumi, tiesa, pabeidzot bankrota procedūru, pasludinās saistību dzēšanas procedūru.

Saeimas deputāti atbalstīja priekšlikumu, ka maksātnespējīgajiem kredītņēmējiem tiesības kļūt atkal maksātnespējīgiem būs pēc diviem gadiem, kuru laikā viņš bankai maksājis 30 procentus no saviem ienākumiem.

Likumā ietverta norma, ka banka ar parādnieku var vienoties par mājokļa saglabāšanu. Tādā gadījumā no parādnieka mantas bankai tiks maksāta summa, kas atbilst tāda mājokļa īrei. Ja puses nevienojas par mājokļa saglabāšanu, pārdošanas izsoli būs iespējams uz gadu atlikt. Tas tiek darīts, lai dotu laiku parādniekam atrast lētāku dzīvesvietu. Bet izsoli varēs atlikt tikai tādiem īpašumiem, kuru kadastrālā vērtība nepārsniedz 100 000 latu.

Plānots, ka likums stāsies spēkā 2010.gada 1.novembrī.

Mainīti nosacījumi dalībai valsts un pašvaldību iepirkumos

Saeima 20.maijā pieņēma grozījumus Publisko iepirkumu likumā, mainot valsts un pašvaldības iestāžu iepirkumu kārtību, nosacījumus pretendentiem un lēmuma pārsūdzēšanas kārtību.

Lai uzņēmums varētu piedalīties valsts un pašvaldību iepirkumos, darbiniekiem būs jāmaksā vismaz 70 procenti no vidējās darba algas attiecīgajā nozarē. Iepirkumos varēs piedalīties arī uzņēmumi ar nodokļu parādu līdz 100 latiem, ja tas radies tehnisku iemeslu dēļ.

Iepirkumos nevarēs piedalīties uzņēmumi, kuri pēdējo trīs gadu laikā tiesāti par koruptīvām darbībām, krāpniecību finanšu jomā un citām nelegālām darbībām. Dalība iepirkumos būs liegta arī uzņēmumiem, kuros konstatēta nelegālā nodarbinātība vai konkurences tiesību pārkāpumi.

Saeimas atbalstītās likuma izmaiņas arī nosaka, ka mazajos iepirkumos tikai uzvarētājam vajag iesniegt visu dokumentāciju un izziņas no citām valsts iestādēm. Iesniedzot iepirkuma piedāvājumu, pietiek ar apliecinājumu, ka nav uzsāka uzņēmuma maksātnespēja un tā nodokļu parādi nepārsniedz 100 latus. Šāda vienkāršota prasība attiecas uz iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir robežās no 3000 līdz 20000 latu. Publisku būvdarbu gadījumā līgumcena būtu robežās no 10 līdz 120 tūkstošiem latu.

Likums arī nosaka, ka valsts iestādēm, iepērkot noteiktu veidu preces, obligāti jāizmanto elektronisko iepirkumu sistēma. Preču kategorijas, kuras jāiepērk, izmantojot centralizēto iepirkumu sistēmu, noteiks Ministru kabinets.

Savukārt iepērkot autotransportu, viens no kritērijiem būs tā ekspluatācijas ietekme uz enerģētiku un vidi.

Likums paredz, ka Iepirkumu uzraudzības biroja izveidotās komisijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā, kura lietu izskatīs trīs tiesnešu sastāvā. Savukārt kasācijas sūdzību var iesniegt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā.

No likuma tika svītrotas normas par iesniegumu nodrošinājuma maksājumu gadījumā, ja tiek apstrīdēts Iepirkumu uzraudzības biroja lēmums.

Atviegloti nosacījumi SIA dibināšanai

Saeima 15.aprīlī pieņēma grozījumus Komerclikumā, nosakot, ka fiziskas personas sabiedrību ar ierobežotu atbildību (SIA) var dibināt ar atvieglotiem pamatkapitāla nosacījumiem (tā sauktos mikrouzņēmumus). Pamatkapitāls laika gaitā jāpalielina līdz 2000 latiem.

Saeima atbalstīja komisijas priekšlikumu, ka, dibinot SIA ar atvieglotiem nosacījumiem, valsts nodeva par reģistrēšanu un publicēšanu „Latvijas Vēstnesī” jāmaksā nepilnā apmērā, sedzot tikai pakalpojuma pašizmaksu. Par pamatkapitāla palielināšanu līdz 2000 latu sliekšnim nav jāmaksā.

SIA ar atvieglotajiem nosacījumiem var dibināt ne vairāk kā piecas fiziskas personas, un valdē var darboties tikai uzņēmuma īpašnieki. Vienlaikus persona var darboties tikai vienā uzņēmumā, kas izveidots ar īpašiem pamatkapitāla nosacījumiem.

Katru gadu no SIA peļņas vismaz 25 procenti jāieskaita obligātajā rezervē, kas paredzēta pamatkapitāla palielināšanai vai zaudējumu segšanai. Lai izmaksātu dividendes no peļņas, vispirms ceturtdaļa peļņas jāieskaita obligātajā rezervē.

Likumā arī ietverta norma, kas aizsargā šāda SIA partnerus un kreditorus. Ja SIA kļūst maksātnespējīga pirms pamatkapitāls ir sasniegjis 2000 latus, uzņēmuma īpašnieki solidāri atbildēs par starpību. Respektīvi, ja SIA tiek dibināta ar viena lata pamatkapitālu un divu gadu laikā pamatkapitāls palielināts līdz 1500 latiem, bankrota gadījumā uzņēmuma īpašnieki kreditoriem atbildēs ar visu pamatkapitālu un vēl 500 latiem no savas mantas.

Reģistrējot SIA ar atvieglotajiem nosacījumiem, uzņēmuma pamatkapitālā varēs ieguldīt tikai naudu.

Tāpat Saeima grozīja pilnvaru termiņus kapitālsabiedrību padomju un valžu locekļiem. Tagad SIA valdes un padomes locekļi tiks ievēlēti uz nenoteiktu laiku. Savukārt akciju sabiedrību padomes locekļu pilnvaru laiks pagarināts no trim līdz pieciem gadiem. Kapitālsabiedrības īpašnieki statūtos var noteikt arī citus pilnvaru termiņus.

Saīsināts arī termiņš uzņēmuma darbības izbeigšanai. Lai dalībnieki varētu sadalīt darbību izbeigušā uzņēmuma mantu, vairs nevajag gaidīt sešus mēnešus no paziņojuma publicēšanas brīža.

Līdz gada beigām pilsētās iespējams noslēgt līgumus par zemes izpirkšanu

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā atbalstīja likumu grozījumus, kas līdz šī gada beigām pagarina termiņu, kādā iespējams noslēgt zemes izpirkuma līgumu ar valsts akciju sabiedrību „Latvijas Hipotēku un zemes banka”. Komisija ar šādu likumdošanas iniciatīvu nāca klajā, lai cilvēkiem, kuri veikuši zemes uzmērīšanu, bet pietrūcis līdzekļu izpirkuma līguma noslēgšanai, dotu iespēju pabeigt īpašumu privatizācijas procesu.

Līdzšinējā kārtība nosaka, ka dzīvojamās ēkas īpašnieki vai augļu dārzu lietotāji, kuriem zeme pilsētās piešķirta ar apbūves tiesībām, zaudē zemes lietošanas tiesības, ja līdz 2009.gada 30.decembrim nav noslēgts zemes izpirkuma līgums ar Latvijas Hipotēku un zemes banku.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati liecina, ka līdz pagājušā gada beigām līgumu nebija noslēgušas gandrīz 2000 personas, kurām zeme pilsētās bija piešķirta lietošanā ar apbūves tiesībām.

Termiņa pagarinājums neattiecas uz tiem cilvēkiem, par kuru lietošanā bijušo zemi pašvaldība ir pieņēmusi atsavināšanas lēmumu. Šajā gadījumā zemi atsavina Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā.

Likumu izmaiņas arī nosaka atvieglotu maksājumu kārtību laikā līdz 2012.gada 31.decembrim. Maksājumi, ko veic valsts vai pašvaldību īpašuma objekta vai apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala pircējs, vispirms tiek ieskaitīti pirkuma maksas pamatsummas un procentu maksājuma dzēšanai. Tas pircēju neatbrīvo no soda naudas maksājumiem.

Grozījumi veikti četros ar zemes privatizācijas pabeigšanu saistītos likumos - Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā, likumā „Par zemes reformas pabeigšanu pilsētās”, likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos”, likumā „Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās”.

Likumu izmaiņas stājas spēkā 2010.gada 1.jūlijā.

Polderu sūkņu staciju un meliorācijas sistēmu uzturēšanu pilnībā finansēs valsts

Saeima 3.jūnijā pieņēma grozījumus Meliorācijas likumā, nosakot, ka valsts meliorācijas sistēmu un polderu sūkņu staciju ekspluatāciju un uzturēšanu finansēs valsts.

Likuma grozījumus iniciēja Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, rūpīgi iepazīstoties ar Zemkopības ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības veiktā meliorācijas sistēmu audita rezultātiem.

Līdzšinējā likuma redakcija noteica, ka no jūlija pusi izmaksu, kas saistītas ar platību nosusināšanu un ūdens sūkņēšanu, segs zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji. Savukārt, sākot ar 2011.gadu, zemes īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem būtu jāsedz visas sūkņu staciju uzturēšanas izmaksas.

Komisijas sēdē.

Valsts nodeva naftas rezervju glabāšanai

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Enerģētikas likumā, kas nosaka finansētu valsts obligāto naftas rezervju glabāšanu. Turpmāk naftas rezerves glabās valsts, nevis uzņēmēji. Ekonomikas ministrija katru gadu līdz 1.jūnijam izsludinās atklātu konkursu katrai naftas produktu kategorijai par rezervju pakalpojuma un rezervju uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanu 90 patēriņa dienām. Lai finansētu naftas rezervju izveidi un glabāšanu, likums paredz ieviest drošības rezervju uzturēšanas valsts nodevu, kuru maksās visi degvielas nozares komersanti.

Pagarina ciršanas atļauju derīguma termiņu

Saeima 17.jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sagatavotos grozījumus Meža likumā, kas pagarina ciršanas atļauju derīguma termiņu.

Līdz šim ciršanas atļaujas bija derīgas līdz gada beigām. Pat ja atļauja izsniegta 1.decembrī, pēc mēneša tā kļuva nederīga, un bija jāpiesakās jaunai atļaujai. Ciršanas un citu apliecinājumu derīguma termiņa noteikšana deleģēta Ministru kabinetam, nosakot, ka termiņš nedrīkstēs pārsniegt trīs gadus.

Tāpat Meža likumā veiktas izmaiņas, novēršot dubultu apliecinājumu izsniegšanu par meliorācijas sistēmu vai citu būvju celšanu vai rekonstrukciju un pesticīdu lietošanu. Šādas atļaujas paredzētas citos normatīvajos aktos, norāda likumprojekta autori. Likums stāties spēkā 2010.gada 1.septembrī.

Grozījumi Ceļu satiksmes likumā

Saeima 13.maijā pieņēma grozījumus Ceļu satiksmes likumā, Rīgas Motormuzeja funkcijas nodot valsts akciju sabiedrībai „Ceļu satiksmes drošības direkcija” (CSDD). Muzeja nodošana CSDD pārraudzībā ietaupa valsts budžeta līdzekļus, kas nepieciešami muzeja uzturēšanai, un tā attīstību padara efektīvāku, norādīja likumprojekta autori.

Saeima grozīja ceļu satiksmes negadījumu un tajos iesaistīto personu reģistrēšanas un uzskaites kārtību. Līdz šim to veica Valsts policijas Ceļu policijas reģistrs. Tagad uzskaiti ved vienotais lekšlietu ministrijas reģistrs, ko pārziņina lekšlietu ministrijas Informācijas centrs.

Tagad transportlīdzekļu reģistrēšanai nebūs nepieciešama izziņa par transportlīdzekļa agregātu numuru salīdzināšanu. Likumā arī paredzēts, ka valdība noteiks bīstamo kravu pārvadāšanai paredzēto transportlīdzekļu vadītāju apmācības un tiesību iegūšanas kārtību. Tāpat likuma izmaiņas precizē velosipēdu reģistrāciju, nosakot, ka ceļu satiksmē atļauts piedalīties ar neregistrētiem velosipēdiem. Taču iedzīvotāji var izvēlēties veikt brīvprātīgu velosipēdu reģistrāciju CSDD.

Latvijas dalība „World Expo 2010” Šanhajā

Lai daļu no Ostas pārvaldes finanšu līdzekļiem novirzītu Latvijas izstādes paviljona būvniecībai, 6.aprīlī tika veikts grozījums Likumā par ostām, nosakot, ka Ostas pārvaldes finanšu līdzekļus drīkst dāvināt (ziedot) valstij, ieskaitot tos valsts budžetā. Par dāvināto (ziedoto) finanšu līdzekļu izmantošanu lemj Ministru kabinets. Šīs tiesības Ministru kabinets drīkst izmantot ar nosacījumu, ka Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija triju darba dienu laikā no attiecīgās Ministru kabineta sniegtās informācijas saņemšanas brīža izskata to un neiebilst pret konkrētā dāvinājuma (ziedojuma) izmantošanu.

Grozījumi Dzelzceļa likumā

13.maija likuma grozījumos tiek pārņemtas ES direktīvas tiesību normas. Direktīva paredz, ka vilces līdzekļa vadītāja apliecību izsniedz ES dalībvalsts kompetentā iestāde. Latvijā vilces līdzekļu vadītāja apliecības izsniegs Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija.

Grozījumi Enerģētikas likumā

Saeimas 13.maijā pieņemtie likuma grozījumi novērš pretrunu starp Enerģētikas likuma un Elektroenerģijas tirgus likuma normām, precizējot subjektus, kuru ekspluatācijas kontroli veic Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Tāpat precizēts to energokomersantu loks, kuriem nepieciešama savu resursu drošības rezerve.

Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā

3.jūnijā pieņemtās likuma izmaiņas saskaņo terminus ar veiktajiem grozījumi Dzīvnieku aizsardzības likumā un sakārto veterinārmedicīniskās prakses sertifikātu saņemšanas kārtību un izmaksu segšanu.

Grozījumi Elektronisko sakaru likumā

Saeima 10.jūnijā pieņēma grozījumus Elektronisko sakaru likumā. Šie grozījumi precizē termina „elektronisko sakaru komersants” definīciju, kā arī Elektronisko sakaru direkcijas funkcijas.

Īstenojot parlamentāro kontroli pār izpildvaras darbu, komisijas deputāti ir diskutējuši par vairākiem tautsaimniecībai būtiskiem jautājumiem. Turpinājumā par dažām no diskusijām.

Gadatirgu norise

Maija sākumā komisija nosūtīja vēstuli Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim, aicinot valdību steidzami noteikt kārtību izbraukuma tirdzniecībai gadatirgos.

Vasara tradicionāli ir laiks, kurā notiek daudzi ielu tirdzniecības pasākumi. Taču valdības kavēšanās dēļ gadatirgu, pilsētas svētku un citu ielu tirdzniecības pasākumu norise bija apdraudēta.

Komisija lūdz LTRK skaidrot izteikumus par korupciju

Komisijas deputāti tikās ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras vadību (LTRK), lai skaidrotu, cik reāls pamats ir izteikumiem plašsaziņas līdzekļos par iespējamu korupciju likumdošanas procesā.

Finanšu ministrijai jāizstrādā saprātīgāks dienesta auto iekasēšanas modelis

Tiekoties ar finanšu ministru Einaru Repši, komisija uzdeva ministrijai līdz septembrim izstrādāt loģiskāku un uzņēmējiem pieņemamāku kārtību, kā ar nodokli aplikt dienesta auto izmantošanu privātām vajadzībām.

Septembris ir pietiekami adekvāts termiņš, lai Finanšu ministrija spētu izanalizēt esošās kārtības vājās puses, konsultētos ar uzņēmējiem un būtu gatava Saeimas deputātiem prezentēt uzlabotu nodokļa iekasēšanas kārtību, atzina finanšu ministrs.

Uzklausot deputātu un uzņēmēju pārstāvjus, finanšu ministrs atzina, ka kārtību iespējams pilnveidot. Nebūtu atbalstāma nodokļa būtiska mainīšana vai atcelšana gada vidū, taču septembrī vajadzētu būt skaidrībai par nodokļa piemērošanu 2011.gadā.

Tā dēvētais dienesta auto nodoklis tiek maksāts par 13 tūkstošiem vieglo auto, kas ir 17 procenti no kopējā juridisko personu īpašumā esošā transportlīdzekļu skaita.

Vairāki komisijas locekļi un uzņēmēju pārstāvji norādīja, ka pašreiz esošā kārtība, kas paredz iekasēt noteiktu naudas summu atkarībā no transportlīdzekļa dzinēja tilpuma, ir nepilnīga. Šobrīd vienādi daudz jāmaksā gan cilvēkam, kurš dienesta auto savām vajadzībām izmantojis desmit kilometrus, gan tādām, kurš nobraucis tūkstoš kilometrus.

Komisijas sēdē izskanēja dažādi ierosinājumi esošās situācijas pilnveidošanai, piemēram, nodokļa apmērs varētu būt atkarīgs no privātām vajadzībām nobrauktā attāluma. Savukārt, lai nodokļa administrēšana gan valsts iestādēm, gan uzņēmējiem būtu vienkāršāka, tika ierosināts noteikt nelielu, bet fiksētu nodokļa likmi.

Komisijas sēdē. Attēlā no kreisās: M.Roze, V.A.Krauklis, J.Tutins.

Preiļos diskutē par uzņēmējdarbības attīstību Latgalē

Komisija devās izbraukuma sēdē uz Preiļiem, lai ar pašvaldību vadītājiem un institūciju atbildīgajām amatpersonām diskutētu par uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides radīšanu Latgalē. Tāpat komisijas darba kārtībā bija jautājums par ES struktūrfondu līdzekļu pieejamību videi draudzīgas enerģētikas veicināšanai, tostarp koģenerācijas elektrostaciju attīstību.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Komisijas dienas kārtībā ir tādi būtiski jautājumi kā darba tiesības, nodarbinātības tendences un bezdarbs, pensijas un pabalsti, ģimenes ārsti un slimnīcas, farmācija un sabiedrības veselība, sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi, situācija pansionātos un aprūpes centros, sociālā budžeta izlietojums. Tās pārziņā ir gan sociālās jomas likumprojekti, gan nozares ministriju un aģentūru darba pārraudzība. Komisija uz sēdēm aicina Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas un Finanšu ministrijas ierēdņus un regulāri dodas izbraukuma sēdēs uz reģioniem, lai klātienē iepazītos ar situāciju sociālās aprūpes iestādēs. Komisijas darbā aktīvi iesaistās invalīdu un pensionāru organizācijas, kā arī sociālie partneri un pašvaldību pārstāvji, jo tieši vietējā vara pilsētās un novados veic nozīmīgu sociālo funkciju. Komisijas pārraudzībā darbojas divas apakškomisijas – Sociālās drošības apakškomisija un Sabiedrības veselības apakškomisija.

Komisijas sēdē. Pie galda no kreisās: S.Bendrāte, A.Barča, A.Ziedone-Kantāne.

Komisijas sastāvs:

Aija Barča

Silva Bendrāte (JL)
Andris Bērziņš (ZZS)
Ainars Baštiks (LPP/LC)
Oļegs Deņisovs (SC)
Inta Feldmane (LPP/LC)
Māris Grīnblats (TB/LNNK)
Valdis Ģīlis (TP)
Andrejs Klementjevs (SC)
Vitālijs Orlovs (SC)
Dagnija Staķe (ZZS)
Ausma Ziedone-Kantāne (JL)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre
sekretārs

Sociālo un darba lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087371

E-pasts: tamarar@saeima.lv

Sociālo un darba lietu komisija ir aizvadījusi saspringtu un notikumiem bagātu sesiju, kurā pieņemti arī vairāki sociālajā nozarē sen gaidīti un nepieciešami likumi.

Sociālo un darba lietu komisija šajā sesijā noturēja 44 sēdes, Sociālās drošības apakškomisijas deputāti sanāca uz 9 sēdēm, savukārt Sabiedrības veselības apakškomisijai notika 10 sēdes.

Vislielākais gandarījums, ka beidzot ir noslēdzies darbs pie jauna Invaliditātes likuma, kas valstī regulēs invaliditātes noteikšanu, kā arī paredz valsts atbalsta pasākumus cilvēkiem ar invaliditāti.

Tas nesīs tādus jauninājumus kā valsts apmaksāti asistenta pakalpojumi, rūpes par cilvēkiem, kam ir prognozējama invaliditāte, kā arī valsts atbalsts invalīdiem, kuri vēlas iegūt izglītību. Atsevišķi likuma panti stāsies spēkā jau nākamgad, bet jaunā invaliditātes noteikšanas sistēma, kas sasaistīs invaliditātes grupu ar darbspēju zaudējumu, sāks darboties no 2013.gada.

Izdarīti grozījumi izdienas pensijas regulējošajos likumos – darbu pie tiem uzsākām, negaidot Satversmes tiesas spriedumu, jo bija skaidrs, ka arī izdienas pensiju ieturēšana nav bijusi pamatota. Ieturēto naudu bijušie valsts dienestu darbinieki saņems kopā ar šī gada jūlija pensiju.

Šajā sesijā Saeima arī lēma, ka Černobiļas avārijas seku likvidētājiem piešķirtās pensijas tiks pārrēķinātas, tādējādi palielināsies to vidējais apmērs.

Plašas diskusijas šajā sesijā raisīja Farmācijas likuma grozījumi. Deputātiem bija jāizšķiras, vai saglabāt likumā noteikto kārtību, kas paredz, ka no 2011.gada aptiekas var vadīt un to īpašnieki var būt vienīgi farmaceiti. Pušu viedokļi šajā jautājumā bija krasi atšķirīgi un Veselības ministrija diemžēl šo gadu laikā nebija spējusi rast kompromisu, kas apmierinātu gan farmācijas industriju, gan brīvos farmaceitus. Komisija no savas puses piedāvāja vēl uz diviem gadiem pagarināt pārejas noteikumus, vienlaikus aicinot atbildīgo ministriju un profesionāļus rūpīgi strādāt pie jauna Farmaceutiskās aprūpes likuma, kas nākotnē regulēs arī aptieku atvēršanu un darbību. Juridiskas neprecizitātes dēļ likumprojektu otrajā galīgajā lasījumā gan uz Saeimas sēdi vēl nevirzījām.

Šopavas ar darbu uzsāka jauns veselības ministrs, kura darbu komisijas deputāti vērtē ļoti rūpīgi. Mūsu uzmanības lokā ir kritiskā situācija neatliekamās palīdzības jomā, valsts ir palikusi parādā slimnīcām par jau padarīto darbu. Attīstībai šajā sektorā rūpīgi sekosim arī laikā starp pavasara un rudens sesiju.

Nākamajā sesijā ceram atsākt darbu pie grozījumiem pensiju likumā, kas regulēs ārpus Latvijas uzkrāto darba gadu iekļaušanu sociālās apdrošināšanas stāžā. Lai turpinātu šo darbu, gan jāgaida, kad sāks darboties sociālās drošības līgums starp Latviju un Krieviju. Abu valstu parlamenti to jau ir ratificējuši, taču gaidām no Krievijas puses līguma tehniskās izpildes nodrošināšanu.

Aija Barča,
Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja

Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi vairākus Sociālo un darba lietu komisijas virzītus likumprojektus. Turpinājumā īsumā par katru no tiem.

Ieturēto izdienas pensiju atmaksa

Saeima 13.maijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus astoņos likumos, kas paredz atmaksāt ieturēto izdienas pensiju bijušajiem tiesnešiem, prokuroriem, karavīriem, māksliniekiem, diplomātiem un citu dienestu darbiniekiem, kuriem kopš 1996.gada pensijas maksā no bijušās darbavietas budžeta.

Naudu, kas ieturēta no 2009.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 31.maijam, pensionāri saņems kopā ar 2010.gada jūlija pensiju. Savukārt izdienas pensijas pilnā apmērā izmaksā no šī gada jūnija.

Jaunais regulējums arī nosaka, ka izdienas pensijas saņēmēja nāves gadījumā ieturēto pensijas daļu varēs saņemt pensijas saņēmēja laulātais, pirmās un otrās pakāpes radnieki vai arī cita persona uz mantojuma apliecības vai tiesas nolēmuma pamata.

Izdienas pensijas regulējošie likumi arī papildināti ar normu, ka pensijas saņēmēja nāves gadījumā viņa laulātajam izmaksās vienreizēju pabalstu mirušā laulātā divu pensiju apmērā. Tiesības uz šo pabalstu ir tad, ja pārdzīvojušais laulātais ir vecuma, invaliditātes vai izdienas pensijas saņēmējs.

„Černobiliešiem” pārrēķinās pensijas

Saeima 13.maijā pieņēma grozījumu Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā. Tas paredz no 2010.gada 1.jūlija pārrēķināt visas invaliditātes pensijas un apgādnieka zaudējuma pensijas, kas šai mērķa grupai piešķirtas līdz likuma spēkā stāšanās dienai un aprēķinātas kaitējuma atlīdzības apmērā.

Tādējādi invaliditātes pensiju vidējais apmērs palielināsies aptuveni par 19,5 latiem, bet apgādnieka zaudējuma pensijas pieaugs vidēji par 57,15 latiem.

Ja pārrēķinātās pensijas apmērs būs mazāks, nekā tas bija pirms pārrēķina, tad tiks saglabāts iepriekšējais pensijas apmērs.

Likums pieņemts, izpildot Satversmes tiesas spriedumu lietā par likuma atbilstību Satversmei.

Jauns Invaliditātes likums

Saeima 20.maijā trešajā lasījumā pieņēma jauno Invaliditātes likumu. Jaunais regulējums vērsts uz to, lai pēc iespējas mazinātu invaliditātes risku cilvēkiem ar veselības problēmām, savukārt cilvēkiem, kam invaliditāte jau noteikta, palīdzētu mazināt invaliditātes sekas.

Likums paredz saglabāt dalījumu trīs invaliditātes grupās, sasaistot to ar darbspēju zaudējumu. Pirmā invaliditātes grupa (loti smaga invaliditāte) tiks piešķirta, ja darbspēju zaudējums ir 80 – 100 procentu apmērā. Smaga invaliditāte jeb otrā invaliditātes grupa nozīmēs darbspēju zaudējumu 60 – 79 procentu apmērā. Savukārt trešo invaliditātes grupu (mēreni izteikta invaliditāte) varēs noteikt, ja darbspējas zaudētas 25 – 59 procentu apmērā. Darbspēju zaudējumu procentos noteiks pēc īpašas starptautiski atzītas metodikas, un jaunā sistēma sāks darboties 2013.gadā. Savukārt personām līdz 18 gadu vecumam invaliditāti noteiks bez iedalījuma grupās.

Personai būs iespējams noteikt arī prognozējamu invaliditāti uz laiku no sešiem mēnešiem līdz vienam gadam. Prognozējamu invaliditāti varēs noteikt, ja paredzams, ka bez ārstēšanas, rehabilitācijas un sociālo pakalpojumu saņemšanas funkcionālie ierobežojumi palielināsies un var iestāties invaliditāte.

Cilvēkam, kuram noteikta prognozējama invaliditāte, ārstējošais ārsts izstrādās individuālu rehabilitācijas plānu, lai palīdzētu atgūt veselību un darba spējas.

Cilvēkiem ar invaliditāti likums no 2013.gada 1.janvāra paredz tiesības uz valsts apmaksāta asistenta pakalpojumu uz laiku līdz 40 stundām nedēļā, bet cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem saskarsmes nodrošināšanai būs iespēja saņemt valsts apmaksātu surdotulka palīdzību 10 stundas mēnesī.

Jau no nākamā gada personām ar pirmās grupas redzes invaliditāti, kuras nesaņem valsts pabalstu invalīdam, tiks nodrošinātas tiesības attiecīgajā pašvaldībā saņemt no valsts budžeta apmaksātu asistenta pakalpojumu līdz 10 stundām nedēļā. Šis pakalpojums nebūs pieejams personām, kuras atrodas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā, stacionārā ārstniecības iestādē vai ieslodzījuma vietā. Savukārt asistenta atbalsts izglītības iestādēs būs pieejams no 2012.gada 1.septembra.

Mācību vajadzībām – profesionālās vai augstākās izglītības iegūšanai – dzirdes invalīdiem valsts no nākamā gada 1.septembra apmaksās surdotulka pakalpojumus līdz 480 akadēmisko stundu apjomam viena gada laikā.

Likumprojekts paredz arī 1. un 2.grupas invalīdiem, bērniem ar invaliditāti un viņu pavadoņiem tiesības bez maksas braukt sabiedriskajā transportā.

Bērniem, kuriem invaliditāte noteikta pirmreizēji, kā arī šo bērnu vecākiem likums ar tā spēkā stāšanās brīdi paredz iespēju saņemt valsts apmaksātas psihologa konsultācijas.

Jaunais invaliditātes likums stāsies spēkā 2011.gada 1.janvārī.

Komisijas sēdē.

Farmācijas likuma grozījumi

Komisija šajā sesijā intensīvi strādāja pie grozījumiem Farmācijas likumā, tomēr vēl nerodot gala risinājumu aptieku tīkumtiesību regulējumam. Likuma 36.panta redakciju līdz jūnijam beigām uzdots izstrādāt Sabiedrības veselības apakškomisijai.

Komisijas atbalstītie priekšlikumi likumprojekta galīgajam lasījumam paredz precizēt aptieku filiāļu atvēršanas nosacījumus. Plānots noteikt, ka filiāles drīkst atvērt pilsētās, kur iedzīvotāju skaits nepārsniedz 4000, un ārpus pilsētām, kur piecu kilometru rādiusā nav citas aptiekas vai aptiekas filiāles. Likumprojekts arī paredz, ka farmaceits savā profesionālajā darbībā ir brīvs.

Daudzviet lauku apvidos aptiekas vada cilvēki ar farmaceita asistenta diplomu, kuriem pēc pārejas perioda beigām sava aptieka būtu jāslēdz. Tādēļ likumā plānoti grozījumi, nosakot, ka atsevišķos gadījumos aptieku var vadīt arī farmaceita asistents. Tas būs pieļaujams lauku apvidos un apdzīvotās vietās, kur iedzīvotāju skaits nepārsniedz 4000 un kur piecu kilometru rādiusā nav farmaceita aptiekas vai aptiekas filiāles. Lai vadītu aptieku, būs nepieciešama vismaz piecu gadu nepārtraukta farmaceita asistenta darba pieredze aptiekā. Farmaceita asistents aptieku varēs vadīt līdz brīdim, kad šajā apdzīvotajā vietā vai lauku apvidū aptieku vai tās filiāli sāk vadīt farmaceits.

Sociālās iemaksas par strādājošiem ieslodzītajiem

Saeima 27.maijā galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”, kas paredz valsts sociālajai apdrošināšanai pakļaut arī ar brīvības atņemšanu notiesātos, kuri tiek nodarbināti uz vienošanās pamata.

Likums grozīts, lai veicinātu pēc iespējas veiksmīgu ieslodzītā resocializāciju pēc atbrīvošanas. Ja par viņu būs veiktas sociālās iemaksas, pēc soda izciešanas notiesātais varēs saņemt sociālās garantijas, piemēram, bezdarbnieka pabalstu. Šis laiks tiks ieskaitīts arī darba stāžā, ļaujot pretendēt uz pensijas saņemšanu.

Sociālo un darba lietu komisijas virzītie grozījumi arī nosaka, kādiem sociālās apdrošināšanas veidiem tiks pakļautas ieslodzījuma vietā esošas personas.

Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” stāsies spēkā šī gada 1.septembrī.

Komisijas priekšsēdētāja A.Barča.

Mašīnistu darbs Eiropas Savienībā

Saeima 3.jūnija sēdē trešajā lasījumā pieņēma komisijas sagatavotos grozījumus likumā „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”. Tie paredz, ka ES dalībvalsts izsniegta mašīnista kompetences apliecība ir izmantojama visā ES teritorijā, neveicot profesionālās kvalifikācijas atzīšanas procedūras.

Plānots, ka jaunas vienota parauga apliecības vilcienu vadītāji visā Eiropas Savienībā varēs saņemt no 2011.gada 1.novembra.

Tādējādi, lai varētu strādāt citās ES valstīs, Latvijas vilcienu vadītājiem būs derīga Latvijā izdota kompetences apliecība. Arī citu ES dalībvalstu dzelzceļa transporta profesiju pārstāvji Latvijā varēs strādāt bez profesionālās kvalifikācijas atzīšanas, kas patlaban ir nepieciešama saskaņā ar spēkā esošo kārtību.

Līdz 2018.gada beigām paredzēts pārejas periods, kurā Latvijā derīgas būs gan jaunā parauga apliecības, gan līdz šim izdots profesionālās kvalifikācijas sertifikāts.

Likuma grozījumi izstrādāti, pārņemot ES direktīvu par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā.

Mazina birokrātisko slogu pašvaldībām

Saeima 16.jūnijā pieņēma Sociālo un darba lietu komisijas virzītos grozījumus Epidemioloģiskās drošības likumā, paredzot, ka pašvaldībām nav jāiesaistās karantīnas pasākumu noteikšanas procesā.

Jaunā likuma redakcija palīdzēs atbrīvoties no liekas birokrātijas, jo karantīnas izsludināšanai ārstniecības vai izglītības iestādē pietiek ar ārstniecības personas vai epidemiologa priekšlikumu un atsevišķs pašvaldības lēmums tam nav nepieciešams. Tādējādi pašvaldības tiks atbrīvotas no tādiem uzdevumiem, kas faktiski ir citu valsts iestāžu kompetencē.

Līdzšinējā likuma redakcija paredzēja, ka karantīnas pasākumus infekcijas slimību izplatīšanās novēršanai ārstniecības, sociālās aprūpes un izglītības iestādēs nosaka attiecīgās iestādes vadītājs pēc ārstniecības personas vai epidemiologa priekšlikuma vai saskaņā ar pašvaldības lēmumu.

Tāpat kā līdz šim, pastāvot bīstamu infekcijas slimību izplatīšanās draudiem Latvijā karantīnu izsludinās Ministru prezidents pēc veselības ministra priekšlikuma.

Grozījumi Ārstniecības likumā

Saeima 16.jūnijā pieņēma komisijas sagatavotos grozījumus Ārstniecības likumā, iekļaujot tajā normu, ka tiesu medicīnisko ekspertīzi var noteikt arī administratīvā pārkāpuma lietvedības gadījumā.

Likuma grozījumi nepieciešami, ņemot vērā, ka maznozīmīgu miesas bojājumu gadījumā nākotnē plānots veikt administratīvo lietvedību un miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai administratīvā procesa ietvaros būs jāveic tiesu medicīniskā ekspertīze.

Izmaiņas Ārstniecības likumā saistītas ar kriminālsodu politikas koncepcijā paredzētajiem grozījumiem vairākos citos likumos, saskaņā ar kuriem paredzēts dekriminalizēt atsevišķus nodarījumus, kas nevar radīt vērā ņemamu kaitējumu sabiedriskajām interesēm.

Patlaban likumos noteikts, ka tiesu medicīnisko ekspertīzi var noteikt kriminālprocesa vai civillietas ietvaros.

Plānots, ka grozījumi Ārstniecības likumā stāsies spēkā 2011.gada 1.janvārī kopā ar citiem saistīto likumu grozījumiem.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Komisijas galvenie uzdevumi noteikti Saeimas kārtības rullī. Komisija pārbauda vēlēšanu materiālus un sagatavo lēmuma projektus par deputātu mandātu apstiprināšanu vai to atsaukšanu. Pēc komisijas ziņojuma uzklaustīšanas Saeima lemj par deputātu saukšanu pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības. Komisijas uzdevums ir pārraudzīt Saeimas deputātu ētikas kodeksa ievērošanu un izskatīt kodeksa pārkāpumu lietas. Komisijas pienākumos ietilpst arī ikmēneša pārskata sagatavošana Saeimai par iesniegumiem, kas saņemti Saeimas Sabiedrisko attiecību birojā, kā arī par to izskatīšanu Saeimas frakcijās un komisijās.

25.marta sēdē, izskatot komisijā saņemtos iesniegumus.

Komisijas sastāvs:

Vitālijs Orlovs (SC)

Māris Ārbergs (TP)

Baiba Rivža (ZZS)

Andris Bērziņš (LPP/LC)

Valērijs Buhvalovs (PCTVL)

Imants Kalniņš (TB/LNNK)

Janīna Kursīte-Pakule (PS)

Ainars Latkovskis (JL)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretāre

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087418

E-pasts: adrija@saeima.lv

Komisijas deputāti šajā sesijā sanāca uz 14 sēdēm. Pavasara sesija noslēdzas ar patīkamu notikumu – sākusī darboties mūsu komisijas interneta mājas lapa mandati.saeima.lv, kuras apmeklētāji nepastarpināti varēs uzzināt par komisijā izskatāmajiem jautājumiem, iegūt detalizētu informāciju par deputātu mandātiem un rotāciju, kā arī uzzināt par Saeimā saņemtajiem iesniegumiem. Mājas lapa sniedz arī ieskatu vēsturē – piedāvājam iepazīties ar arhīva materiāliem par to, kādus jautājumus mūsu kolēģi mandātu komisijā skatīja no pirmā līdz trešajam Saeimas sasaukumam.

Atskatoties uz pavasara sesiju, ar gandarījumu jāsaka, ka mums šajā laikā nebija jāskata neviena administratīvā pārkāpuma lieta – deputāti ceļu satiksmē ir piedalījušies atbildīgāk, un Saeimai nav bijis jālemj par kāda deputāta izdošanu administratīvajai sodīšanai. Pēc profesijas būdams ārsts uzskatu, ka arī šajās lietās liela nozīme ir profilaksei, tādēļ ar deputātiem ir jārunā, lai novērstu iespējamus pārkāpumus nākotnē. Komisijā esam skatījuši jautājumu arī par kavēšanos ar atbildēm uz vēstulēm un iesniegumiem. Pēc pārrunām frakcijās un komisijās jāsecina, ka arī šādu gadījumu skaits šajā sesijā ir samazinājies.

Šajā sesijā esam sagatavojuši divus lēmuma projektus par deputātu pilnvaru apstiprināšanu. Martijans Bekasovs stājās mūžībā aizgājušā Aleksandra Golubova vietā, bet Valdis Ģīlis nomainīja Vinetu Muižnieci, kura ievēlēta par Satversmes tiesas tiesnesi.

Komisija arī skatīja divas sūdzības par iespējamiem Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumiem, taču konstatēja, ka nav pamata lietas ierosināšanai.

Mūsu ikdiena ir sekot līdz informācijai par Saeimā saņemtajiem iesniegumiem un Saeimas Apmeklētāju un informācijas centra darbam, kas veido saikni starp iedzīvotājiem un deputātiem. Šī informācija ir ļoti būtiska, ņemot vērā, ka mūsu komisijā strādā visu frakciju pārstāvji. Viņi saviem kolēģiem var ziņot par to, ar kādiem jautājumiem iedzīvotāji vēršas Saeimā un kas konkrētajā brīdī ir aktuāls sabiedrībā.

Vitālijs Orlovs,
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas priekšsēdētājs

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Komisijai ir divi galvenie darbības virzieni. Viens no tās uzdevumiem ir Saeimas deputātu pieprasījumu izskatīšana, kas adresēti valdības locekļiem. Izskatot konkrēto pieprasījumu, uz komisijas sēdi tiek aicināts Ministru prezidents vai attiecīgais ministrs. Otrs darbības virziens ir sabiedrībā aktuālu jautājumu izskatīšana, uzklausot atbildīgo iestāžu, nozaru ekspertu un nevalstiskā sektora skaidrojumus un viedokļus.

Pieprasījumu komisijas sēdē. No kreisās: I.Čepāne, I.Rībena, L.Liepiņa, M.Zemļinskis, R.Pauls, A.Holostovs, A.Slakteris.

Komisijas sastāvs:

Augusts Brigmanis (ZZS)

Ērika Zommere (TP)

Gunārs Laicāns (PS)

Dzintars Ābiķis

Ilma Čepāne (PS)

Jānis Dukšinskis (LPP/LC)

Valdis Ģīlis (TP)

Aleksejs Holostovs (SC)

Liene Liepiņa (JL)

Leopolds Ozoliņš (ZZS)

Raimonds Pauls (TP)

Pauls Putniņš (ZZS)

Inguna Rībena (JL)

Atis Slakteris (TP)

Juris Sokolovskis (PCTVL)

Jānis Urbanovičs (SC)

Imants Valers (TP)

Mihails Zemļinskis (SC)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedre

sekretārs

Pieprasījumu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087252

E-pasts: zedolfa@saeima.lv

Pavasara sesijas laikā Pieprasījumu komisija sanāca uz 11 sēdēm. Izskatījām trīs deputātu pieprasījumus, kā arī spriedām par vairākiem sabiedrībā aktuāliem jautājumiem.

Šajā sesijā komisijā izskatījām pieprasījumu Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim „Par valdības bezdarbību kredītņēmēju atbalsta programmas uzsākšanai”. Skatījām arī pieprasījumu izglītības un zinātnes ministrei Tatjanai Koķei „Par X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem”, kā arī pieprasījumu ekonomikas ministram Artim Kamparam „Par valsts interesēm neatbilstošu rīcību ar Parex bankas aktīviem”. Pēc rūpīgas šo pieprasījumu analīzes un diskusijām komisija visus trīs pieprasījumus noraidīja.

Tāpat komisijas sēdēs pavasara sesijas laikā pievērsāmies virknei sabiedrībā aktuālu jautājumu. Par autoceļu stāvokli un to uzturēšanai pieejamo finansējumu iztaujājām VAS „Latvijas Valsts ceļi” un Satiksmes ministrijas amatpersonas. Ar Valsts zemes dienesta pārstāvjiem pārrunājām problēmas, kādas rodas, piemērojot nekustamā īpašuma nodokli. Savukārt par valsts atbalstu alternatīvās enerģijas ražotājiem runājām ar Ekonomikas ministrijas amatpersonām.

Uz komisijas sēdi bijām aicinājuši arī kultūras ministru Intu Dālderī, ar kuru pārrunājām šā brīža finansiālo situāciju Latvijas teātros un neatkarīgajās teātra trupās. Savukārt ar reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministri Dagniju Staķi runājām par situāciju novados pēc administratīvi teritoriālās reformas veikšanas.

Tikāmies arī ar Konkurences padomes priekšsēdētāju Inesi Jaunzemi, kuru iztaujājām par konkurences veicināšanas, monopoldarbības ierobežošanas un to pārraudzības pasākumiem un prioritātēm. Visbeidzot par Baltijas jūras ekosistēmas „veselības” stāvokli tikāmies arī ar Vides ministrijas amatpersonām.

Dažādiem valstiski svarīgiem jautājumiem un problēmām komisija turpinās rūpīgi sekot arī nākamajā sesijā. Līdz ar to arī turpmāk mūsu darbakārtībā līdzās deputātu pieprasījumiem būs arī plašs Latvijas iedzīvotājiem svarīgu jautājumu loks.

Augusts Brigmanis,
Pieprasījumu komisijas priekšsēdētājs

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Komisija nav likumdošanas komisija tradicionālajā izpratnē – tās pamatdarbs ir Valsts kontroles ziņojumu izskatīšana un konstatēto trūkumu novēršanas uzraudzība. Auditētajām ministrijām un iestādēm ir pienākums komisijai sniegt informāciju par konstatēto trūkumu novēršanas gaitu. Ja institūcijas nav pilnībā novērsušas pārkāpumus, komisija noskaidro iemeslus, uzklasa argumentus un, izvērtējot situāciju, nosaka papildu termiņus trūkumu novēršanai. Komisija pārbauda Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību un likumību, kā arī parlamenta gada pārskatus. 2009.gada sākumā komisijai tika uzticēta starptautiskā aizdevuma izlietošanas uzraudzība, kuras ietvaros darbam komisijā tika piesaistīti eksperti gan no valsts institūcijām, gan nevalstiskā sektora.

Komisijas sēdē A.Bērziņš un I.Sudraba.

Komisijas sastāvs:

Andris Bērziņš (ZZS)
Aleksejs Vidavskis (SC)
Jānis Lagzdiņš (TP)
Vitālijs Aizbalts (LPP/LC)
Guntis Bērziņš (JL)
Uldis Briedis (TP)
Juris Dalbiņš (TP)
Oļegs Deņisovs (SC)
Inta Feldmane (LPP/LC)
Jānis Klaužs (TP)
Sarmīte Ķikuste (JL)
Ingmārs Līdaka (ZZS)
Jakovs Pliners (PCTVL)
Jānis Reirs (JL)
Anna Seile (PS)
Oskars Spurdziņš (TP)
Dagnija Staķe (ZZS)
Kārlis Šadurskis (PS)
Jānis Tutins (SC)

priekšsēdētājs
priekšsēdētāja biedrs
sekretārs

Publisko izdevumu un revīzijas komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087351

E-pasts: arita.cimermane@saeima.lv

Pavasara sesijā Publisko izdevumu un revīzijas komisija sanāca uz 29 sēdēm, kurās izskatījām Valsts kontroles revīziju ziņojumus, vērtējām Saeimas izdevumus un turpinājām pārraudzīt starptautiskā aizdevuma izlietošanu.

Jau labu laiku komisija pieliek pūles, lai panāktu valsts attīstības mērķtiecīgu plānošanu un attīstības mērķu sasaisti ar budžetu. Lai to iedzīvinātu, komisija izstrādāja lēmumprojektu ar uzdevumiem Ministru kabinetam. Saeima šo iniciatīvu pārliecinoši atbalstīja un valdībai uzdeva izstrādāt plānu ar esošās situācijas analīzi, mērķiem, veicamajām darbībām un sasniedzamajiem rezultātiem valsts ekonomikas stabilizācijā un izaugsmes atjaunošanā. Šajā plānā arī bija jātiek skaidrībā, kuras valsts funkcijas ir prioritāras un no kurām iespējams atteikties.

Diemžēl Ministru kabineta apstiprinātais Latvijas stratēģiskās attīstības plāns 2010.-2013.gadam ir tālu no pilnības un nesniedz atbildes uz visiem uzdotajiem jautājumiem.

Darbs pie attīstības plānošanas dokumentu un budžeta likuma sasaisti turpinās. Saeimas priekšsēdētāja vadībā strādā darba grupa, kura par savu mērķi izvirzījusi likumdošanas izmaiņas. Tajā aktīvi līdzdarbojas atbildīgo komisiju priekšsēdētāji un valsts kontroliere Inguna Sudraba.

Lai politikas plānošanas dokumenti un budžeta likums nedzīvotu katrs savu, bieži vien ārkārtīgi atrautu dzīvi, likumos jānostiprina stratēģiskās attīstības dokumentu pildīšana un valsts budžeta izstrāde, ņemot vērā stratēģijā noteiktos mērķus.

Arī šajā sesijā komisija turpināja rūpīgi sekot līdzi Saeimas izdevumiem un to pamatotībai. Jāsaka, ka visās pozīcijās izdevumi ir samazināti - arī daudz kritizētajiem komandējumiem. Šobrīd katrs komandējums tiek rūpīgi vērtēts pēc tā nepieciešamības un atdeves parlamentārajā darbā.

Komisijas darbs notiek visciešākajā sadarbībā ar Valsts kontroli. Tā veic valsts iestāžu finanšu pārskatu revīzijas un par to rezultātiem ziņo komisijas deputātiem, kuri savukārt raugās, lai pārkāpumi tiku novērsti. Šajā darba periodā izskatījām astoņus Valsts kontroles likumības revīzijas ziņojumus, un sesijas noslēgumā esam saņēmuši Valsts kontroles atzinumus par visu ministriju finanšu revīziju rezultātiem par 2009.gadu.

Rūpīgi skatīsim šos atzinumus par katru no ministrijām un tādēļ darbu turpināsim arī vasaras mēnešos, kad parlamentam tradicionāli ir sesiju starplaiks. Taču jau tagad pozitīvi vērtējams, ka kopumā situācija ministrijās ir uzlabojusies. Valsts kontrolei ir mazāk aizrādījumu par iestāžu finanšu pārskatu neatbilstību.

Andris Bērziņš,
Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētājs

SAIMNIECISKĀ KOMISIJA

Parlamenta Saimnieciskās komisijas ziņā ir Saeimas saimniecības uzraudzība un kontrole. Katru gadu sadarbībā ar Saeimas Kanceleju komisija sagatavo ikgadējo Saeimas budžeta pieprasījumu. Komisija arī koordinē Saeimas frakciju, komisiju un deputātu darba nodrošinājumu, uzrauga valsts iepirkumus, ēku remontus, kā arī Saeimas finanšu līdzekļu izlietojumu. Tāpat komisija lemj par kompensācijām deputātiem par dzīvojamo telpu īri vai viesnīcas izdevumiem, transporta un sakaru izdevumiem.

Saimnieciskās komisijas 16.jūnija sēdē.

Komisijas sastāvs:

Vilnis-Edvīns Bresis (ZZS)

Vents Armands Krauklis (TP)

Anatolijs Mackevičs (LPP/LC)

Igors Aleksandrovs (JL)

Ainars Baštiks (LPP/LC)

Ingrīda Circene (JL)

Guntis Jānis Eniņš (ZZS)

Sergejs Fjodorovs (SC)

Māris Grīnblats (TB/LNNK)

Madars Lasmanis (JL)

Sergejs Mirskis (SC)

Miroslavs Mitrofanovs (PCTVL)

Skaidrīte Pilāte (ZZS)

Artūrs Rubiks (SC)

Mareks Segliņš (TP)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Saimnieciskās komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087214

E-pasts: inese.silabriede@saeima.lv

Saeimas pavasara sesijā strādājām septiņās komisijas sēdēs, un mūsu darba kārtības galvenais jautājums bija parlamenta nākamā gada budžeta projekta sastādīšana. Tā izstrādē stingri ievērojām divus būtiskus principus – vispārējo taupības režīmu un Saeimas kārtības rullī paredzēto deputātu amata algas noteikšanas kārtību.

Jāsaka, ka Saeimas 2011.gada budžetu esam plānojuši ar ekonomiju, un projektā tas paredzēts 96 procentu apmērā no šī gada finansējuma.

Projektu esam sagatavojuši, un to, vai mūsu piedāvātajā variantā tiks ieviestas kādas korekcijas un kāds kopumā izskatīsies nākamā gada Saeimas budžets, pašlaik prognozēt nevaru. Galarezultāts būs atkarīgs jau no nākamā Saeimas sasaukuma lēmumiem.

Tāpat kā iepriekš, uzmanīgi sekojām līdz parlamenta šī gada budžeta izpildei, un jāsaka, ka nekāda pārtēriņa nav bijis un viss rit pēc plāna. Sadarbībā ar Saeimas Kanceleju risinājām ikdienas Saeimas darba nodrošinājuma jautājumus, uzraudzījām arī kopēšanas darbu izpildi un izskatījām deputātu iesniegumus par kompensācijām dzīvojamās telpas vai viesnīcas īres, kā arī transporta un telefona sakaru izdevumu segšanai.

Rudens sesijā līdz 9.Saeimas pilnvaru beigām – septembrī un oktobrī – esam plānojuši turpināt strādāt pie Saeimas autobāzes autotransporta izmantošanas noteikumu pilnveidošanas, kā arī rūpēties, lai 10.Saeima varētu sekmīgi uzsākt savu darbu.

Vilnis-Edvīns Bresis,
Saimnieciskās komisijas priekšsēdētājs

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Komisija izskata jautājumus, kas skar Latvijas drošību un aizsardzību, kā arī ar šo sfēru saistītās ekonomiskās, politiskās, sociālās, militārās, zinātniskās, tehniskās un citas intereses. Komisijas darbības galvenie uzdevumi noteikti Nacionālās drošības likumā, Valsts drošības iestāžu likumā un Operatīvās darbības likumā. Likumdošanas funkcija komisijai nav paredzēta, bet tā veic parlamentāro uzraudzību pār valsts drošības iestādēm – Satversmes aizsardzības biroju, Militārās izlūkošanas un drošības dienestu un Drošības policiju. Komisijas deputāti regulāri uzklausa to vadītāju ziņojumus un pārskatus, kā arī iepazīstas ar šo iestāžu dienesta dokumentiem un sniegto informāciju. Komisijas uzdevumos ietilpst arī Nacionālās drošības koncepcijas un Valsts aizsardzības koncepcijas apstiprināšana, kā arī valsts drošības iestāžu personāla komplektēšanas principu izvērtēšana. Tāpat komisija akceptē un pārrauga nacionālās drošības vajadzībām piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu, kā arī izvērtē valsts drošības iestāžu budžetu projektus. Komisijas sēdes ir slēgtas un atbilstoši izskatāmajai tēmai tiek klasificētas.

Komisijas sastāvs:

Dzintars Jaundžeikars (LPP/LC)

Dzintars Zaķis (JL)

Gundars Daudze (ZZS)

Juris Dobelis (TB/LNNK)

Andrejs Klementjevs (SC)

Māris Kučinskis (TP)

priekšsēdētājs

priekšsēdētāja biedrs

sekretārs

Nacionālās drošības komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087251

E-pasts: sandra.bumbiere@saeima.lv

Pavasara sesijas laikā komisija sanāca uz 28 slēgtām sēdēm, kur izskatījām dažādus ar valsts drošību saistītus jautājumus. Veicot valsts drošības iestāžu parlamentāro kontroli, turpinājām uzraudzīt un analizēt valsts drošības iestādēm likumos deleģēto uzdevumu izpildi.

Sadarbībā ar Satiksmes ministriju un Satversmes aizsardzības biroju komisija izstrādājusi Informācijas tehnoloģiju drošības pārvaldes likumu. Likumprojekts nosaka informācijas tehnoloģiju drošības pārvaldes principus, kā arī organizācijas svarīgākās prasības.

Lai saskaņotu viedokļus par Baltijas valstīm būtiskiem nacionālās drošības jautājumiem, šīs sesijas laikā devāmies pieredzes apmaiņas braucienā uz Lietuvu, kur tikāmies ar Seima Nacionālās drošības un aizsardzības komisiju. Vienojāmies par ciešāku sadarbību, veicot pastāvīgas konsultācijas un informāciju apmaiņu tādos jautājumos kā kontrabandas apkarošana uz ES ārējās robežas, savstarpēja palīdzība ekonomisko noziegumu atklāšanā, informācijas apmaiņa likumdošanas jautājumos. Tāpat devāmies izbraukuma sēdē uz Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldi, kur apmeklējām Latvijas – Krievijas robežpunktu Terehovā.

Vērtējām arī izveidojušos konfliktsituāciju Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā. Secinājām, ka KNAB priekšnieka Normunda Vilniša uzsāktais darbs, pievēršot uzmanību korupcijas riskiem reģionos, ir atbalstāms, lietderīgs un valstiski nepieciešams. Līdz ar to komisija uzskata, ka N.Vilniša apstiprinātie grozījumi KNAB reglamentā ir atbalstāmi, jo tie atbilst likumam un neprasa papildu valsts budžeta finansējumu.

Dzintars Jaundžeikars,
Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs

PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA

Komisija veic parlamentāro kontroli pār Pilsonības likuma izpildi un raugās, lai pilsonības iegūšanas vai zaudēšanas process noritētu atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Pilsonības likums nosaka, ka komisijai ir tiesības lemt, vai konkrētajai personai būtu piešķirama pilsonība par īpašiem nopelniem Latvijas labā. Komisijas darbā tiek iesaistīta Iekšlietu ministrija, Tieslietu ministrija, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Sabiedrības integrācijas fonds un citas institūcijas.

16.jūnija komisijas sēdē. No kreisās: komisijas konsultants J.Cauņa, komisijas priekšsēdētājs P.Tabūns, deputāts P.Hanka.

Komisijas sastāvs:

Pēteris Tabūns (TB/LNNK)

Anta Rugāte (TP)

Ausma Ziedone-Kantāne (JL)

Aija Barča

Martijans Bekasovs (SC)

Ina Druviete (PS)

Uldis-Ivars Grava (JL)

Pēteris Hanka (ZZS)

Ivans Klementjevs (SC)

Visvaldis Lācis

Kārlis Leiškalns (TP)

Ivans Ribakovs (SC)

Jānis Strazdiņš (ZZS)

Viktors Ščerbatihis (ZZS)

Inese Šlesere (LPP/LC)

priekšsēdētājs

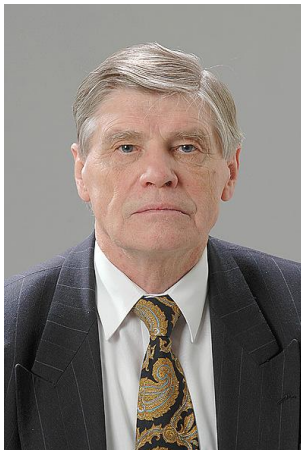
priekšsēdētāja biedre

sekretāre

Pilsonības likuma izpildes komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087216

E-pasts: pilskom@saeima.lv

Pavasara sesijā Pilsonības likuma izpildes komisija sanāca uz 10 sēdēm.

Sesijas sākumā uzmanību pievērsām likumu izmaiņām, ko iecerēts veikt, lai uzlabotu lietu izskatīšanu par bērnu prettiesisku pārvietošanu pāri robežām. Šīs lietas ir komplicētas, jo tiesai jālemj par bērnu interesēm, taču kāds no vecākiem tam liek šķēršļus. Komisija noskaidroja, ka pirmie šādi gadījumi parādījās 2004.gadā un kopš tā laika to skaits ir būtiski pieaudzis. Šobrīd tiesā ir ierosinātas lietas par 83 bērnu pārvietošanu.

Interesanta komisijas sēdē izvērsās, izskatot pētījumu par Krievijas ārpolitikas humanitāro dimensiju. Šis pētījums atgādināja par mūsu austrumu kaimiņa centieniem nezaudēt ietekmi Baltijas valstīs un NVS. Tikai atšķirībā no senākiem laikiem, kad tika izmantots brutāls spēks, tagad Krievija nostiprina ietekmi, propagandējot savu ideoloģiju ar naudas palīdzību.

Valsts pilsonības institūts cieši saistīts ar iedzīvotāju sastāvu, un to ietekmē nelegālā migrācija. Tāpēc maija sākumā ar Valsts robežsardzes priekšnieku Normundu Garbaru diskutējām par robežsardzes darbu nelegālās migrācijas apkarošanā. Deputāti noskaidroja, ka optimālam robežsardzes darbam trūkst vairāki simti cilvēku. Uzskatu, ka nākamā sasaukuma deputātiem būs jāvelta lielāka uzmanība valsts robežas aizsardzības jautājumiem, jo tie ir ieguldījumi, kas atmaksājas.

Noskaidrojām, ka 2009.gadā robežsardze konstatējusi aptuveni 2000 ieceļošanas nosacījumu pārkāpumus, savukārt iebraukšana valstī liegta gandrīz 700 cilvēkiem. Šīm personām bija derīgi ceļošanas dokumenti un vīzas, taču pārrunu laikā tās nevarēja pamatot un pierādīt deklarētā ieceļošanas mērķa atbilstību patiesībai. Pieaug arī to gadījumu skaits, kad nelegālie imigranti Latvijas „zaļo robežu” mēģina šķērsot organizētās grupās.

Mūsu komisija rūpīgi seko līdz naturalizācijas procesa norisei. Devāmies izbraukuma sēdē uz Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nodaļu, kur praksē iepazīnāmies ar iestādes darba apstākļiem, telpām un pārbaužu norisi. Tikāmies ar atbildīgajām amatpersonām, lai pārrunātu aktualitātes pilsonības iegūšanas un zaudēšanas procesā. Diemžēl jāsecina, ka pilsonības pretendentu valsts valodas un vēstures zināšanas turpina pasliktināties. Šobrīd aktīvākie pilsonības iegūšanā ir jauni vīrieši, kuri vēlas strādāt kādā no Eiropas Savienības valstīm.

Esam norūpējušies, ka uz priekšu nevirzās Sabiedrības integrācijas politikas pamatnostādņu projekta izstrāde, kas tagad ir Tieslietu ministrijas atbildības sfēra. Ministrijas departamentā ieilgusi valsts interesēm atbilstošu un sabiedrību saliedējošu pamatnostādņu izstrāde.

Bēdīga aina atklājās spriežot arī par valsts programmas „Latvijas diasporas atbalsta programma 2004.-2009.gadam” izpildi. No realitātes neizbēgt – daudzi izvēlas no Latvijas izceļot. Bet tieši tādēļ šo programmu nedrīkst atstāt aizmirstībā, un ir jāstiprina cilvēku saikne ar dzimteni un dzimto valodu. Lai valdība, veidojot 2011.gada budžetu, neaizmirstu par šīs programmas nozīmību, komisija ar vēstuli vērsās pie Ministru prezidenta.

Ar pilsonības iegūšanu un zaudēšanu saistītajiem jautājumiem turpināsim aktīvi sekot līdz ar nākamajā darba cēlienā.

Pēteris Tabūns,
Pilsonības likuma izpildes komisijas priekšsēdētājs

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Komisija ir viena no būtiskākajām Eiropas Savienības jautājumu koordinācijas instancēm Latvijā. Tas ir noslēdzošais posms, sagatavojot Latvijas nostājas jeb nacionālās pozīcijas par ES ministru padomēs izskatāmajiem jautājumiem. Pozīcijas Saeimā tiek iesniegtas pēc to apstiprināšanas Ministru kabinetā. Ministram, kurš pārstāv Latviju attiecīgās nozares ES ministru padomē, ir pienākums iepazīstināt komisiju ar Latvijas valdības nostāju visos nozīmīgajos lēmumos attiecībā uz likumdošanu un stratēģiskajiem jautājumiem. Ministrs saņem parlamenta mandātu paust Latvijas viedokli ES ministru padomes sanāsmē tikai pēc tam, kad pozīcija ir saskaņota ar komisiju. Komisija organizē regulāras tikšanās ar ministriem, ekspertiem un sociālajiem partneriem, lai apspriestu visdažādākos ES dienaskārtības jautājumus.

Eiropas lietu komisijas 24.maija sēdē.

Komisijas sastāvs:

Vaira Paegle (PS)

Karina Pētersone (LPP/LC)

Andis Kāposts (ZZS)

Valērijs Agešins (SC)

Solvita Āboltiņa (JL)

Silva Bendrāte (JL)

Vladimirs Buzajevs (PCTVL)

Boriss Čilevičs (SC)

Jānis Eglītis (TP)

Nikolajs Kabanovs (SC)

Oskars Kastēns (LPP/LC)

Alberts Krūmiņš (JL)

Artis Pabriks

Igors Pimenovs (SC)

Jānis Porietis (TP)

Dzintars Rasnačs (TB/LNNK)

Mārtiņš Roze (ZZS)

Staņislavs Šķesters (ZZS)

priekšsēdētāja

priekšsēdētājas biedre
sekretārs

Eiropas lietu komisijas kontaktinformācija:

Tālrunis: 67087324

E-pasts: elk@saeima.lv

Pavasara sesijā Eiropas lietu komisija sanāca uz 22 sēdēm - vērtējām un apstiprinājām Latvijas nacionālās pozīcijas Eiropas Savienības ministru padomēm, lielu uzmanību veltījām arī parlamentārajai kontrolei pār citiem ar ES politiku saistītiem jautājumiem.

Joprojām aktuāls ir jautājums, vai Eiropas Savienības nacionālie parlamenti spēs izmantot Lisabonas līguma sniegtās iespējas ietekmēt Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesu. Viena lieta ir teorētiskās iespējas, savukārt pavisam cita – cik reāli parlamenti tās izmantos praksē. Esam veikuši vairākas subsidiaritātes un proporcionalitātes pārbaudes, un es personīgi jau nedaudz skeptiskāk raugos uz nacionālo parlamentu kapacitāti vērtēt milzīgo Eiropas Savienības likumdošanas apjomu. Iespējams, ka šajā procesā ieguldītais ievērojamais darbs un finanšu līdzekļi varētu tā arī nesniegt cerēto atdevi.

Tomēr darbs pie Eiropas Savienības likumdošanas vērtēšanas vienlaikus sniedz arī ļoti labu iespēju formulēt Latvijas nacionālās intereses ES politikas kontekstā. Mums ir jāspēj ļoti precīzi definēt mūsu prioritātes - ko mēs Latvijā vēlamies sasniegt, un tālāk jau visi lēmumi par ES politikas jautājumiem jāsaskaņo ar šīm nacionālajām prioritātēm. Tieši no šāda skatu punkta jāraugās arī uz Latvijas un ES stratēģiskās plānošanas dokumentu harmonizāciju. Latvijas attīstības dokumentiem jābūt sasaistītiem ar ES 2020 stratēģiju, lai tas, ko mēs darām ES, saskanētu ar mūsu nacionālajiem mērķiem.

Kā vienu no pēdējā laika lielākajiem Latvijas panākumiem vēlos minēt lēmumu par ES Telekomunikāciju regulatoru jeb BEREC biroja izvietojumu Rīgā. Šis panākums apliecināja, ka, nospraužot skaidru mērķi, visām institūcijām koordinēti strādājot un izvairoties no nevajadzīgas politizācijas, varam panākt mums labvēlīgus rezultātus. Uzskatu, ka varam izmantot šo piemēru par labu precedentu un paraugu, kā aizstāvēt Latvijas nacionālās intereses.

Visbeidzot, īpaši vēlos izcelt Saeimas ieguldīto darbu un Saeimas darbinieku augstu profesionalitāti, organizējot NATO Parlamentārās Asamblejas pavasara sesiju. NATO valstu parlamentu delegācijas ļoti augstu novērtēja Rīgas sesijas norisi. Atsevišķi dalībnieki to pat uzskata par vienu no labākajām pēdējo gadu sesijām. Kā NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas vadītāja es joprojām saņemu pateicības vēstules.

Turklāt Rīgas sesija noritēja ne tikai augstā organizatoriskā līmenī, bet arī saturiski tā bija piepildīta un interesanta. Vēlos atzīmēt Rīgas sesijas laikā notikušos ļoti oriģinālos publiskās diplomātijas pasākumus – puķu dobes atklāšanu Jēkaba laukumā un grāmatu dāvināšanu Latvijas Nacionālajai bibliotēkai. Būtiski, ka ar šiem pasākumiem pieaug arī sabiedrības informētība par NATO Parlamentāro Asambleju un visu Ziemeļatlantijas līguma organizāciju kopumā.

Vaira Paegle,
Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja

Turpinājumā par Saeimas Eiropas lietu komisijas aktualitātēm pavasara sesijā.

Saeimas deputāti dažādi vērtē ierosinājumu saskaņot valsts budžetu ar ES

Eiropas lietu komisijas un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputāti 4.jūnijā puda dažādus viedokļus par Eiropas Komisijas ierosinājumu vēl pirms budžetu apstiprināšanas nacionālajos parlamentos ES institūcijām iesniegt dalībvalstu budžetu vadlīnijas. Deputāti atzinīgi vērtēja iespējamo pozitīvo ietekmi uz fiskālās disciplīnas ievērošanu, tomēr arī puda bažas, ka šie ierosinājumi ierobežotu valstu suverenitāti.

Plašas deputātu diskusijas par šo jautājumu raisījās, abām Saeimas komisijām izskatot Latvijas sākotnējo pozīciju par ES ekonomiskās politikas koordinācijas stiprināšanas priekšlikumiem, ar kuriem klajā nākusi Eiropas Komisija.

Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja Vaira Paegle puda viedokli, ka par šo jautājumu jāpieņem izsvērts politisks lēmums, jo jāizlemj, vai Latvija piekrīt, ka lielākas finansiālas stabilitātes vārdā dalībvalstis iesniegs ES izvērtēšanai savus budžetus vēl pirms to apstiprināšanas nacionālajos parlamentos.

Savukārt Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs Guntis Bērziņš atzīmēja, ka ierosinājums ļautu savlaicīgi redzēt, kā Latvijas valsts budžeta veidošanas principi izskatās salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm. Tomēr viņš skeptiski vērtēja iespējamu finansiālu sankciju ieviešanu pret dalībvalstīm, kuras nepilda Stabilitātes un izaugsmes pakta prasības.

Komisijas tikšanās ar ASV Vestpointas militārās akadēmijas kadetiem.

Saeimas komisija iestājas par ES Telekomunikāciju regulatoru biroja izvietojumu Rīgā

Saeimas Eiropas lietu komisija pavasara sesijā vairākkārt aicināja atbildīgās institūcijas turpināt aktīvi lobēt Latvijas kandidatūru jaunveidojamās Eiropas Telekomunikāciju regulatoru grupas iestādes biroja (BEREC) izvietojumam Rīgā.

Deputāti aicināja turpināt aktīvu darbu, lai BEREC birojs tiktu izvietots Latvijā, kurā, atšķirībā no citām ES dalībvalstīm, tostarp arī Lietuvas un Igaunijas, joprojām nav izvietota neviena ES iestāde.

Apstiprinošu lēmumu par BEREC biroja izvietojumu Rīgā ES satiksmes ministri pieņēma 31.maijā. Tajā pastāvīgi strādās 30 darbinieki, bet uz sākumposmu regulāri ieradīsies eksperti no visām ES dalībvalstīm. Kaut arī biroja izveide sākotnēji prasītu Latvijas valsts finanšu ieguldījumus, tomēr ilgtermiņā tā būs Latvijai finansiāli izdevīga. Turklāt ES iestādes izveide Rīgā mūsu valstij sniegs arī lielāku starptautisko atpazīstamību.

Jaunās ES iestādes uzdevums būs veicināt sadarbību starp ES dalībvalstīm un Eiropas Komisiju, lai nodrošinātu ES tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu elektronisko komunikāciju jomā.

Rīga kā 2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsēta

Eiropas lietu komisija aicināja Latvijas atbildīgās institūcijas savlaicīgi veikt intensīvu darbu, lai maksimāli daudz iegūtu no Rīgas kļūšanas par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014.gadā.

Deputāti uzsvēra, ka Latvijas pārstāvjiem jau šobrīd jādara viss, lai šī unikālā iespēja visai valstij nestu gan plašāku atpazīstamību, gan ekonomiskus ieguvumus. Būtiski, lai informatīvais un sagatavošanās darbs tiktu veikts laikus un 2014.gadā citu Eiropas valstu iedzīvotāji jau labi zinātu, ka Rīga ir jaunā Eiropas kultūras galvaspilsēta.

Eiropas kultūras galvaspilsētas mērķis ir veicināt Eiropas pilsētu starptautisku atpazīstamību, labvēlīgi ietekmēt kultūras un tūrisma attīstību, veicināt Eiropas valstu mākslinieku sadarbību, kā arī stiprināt reģionālo identitāti un Eiropas integrāciju.

Aicina atbildīgās institūcijas respektēt NVO viedokli ES pilsoņu iniciatīvas jautājumā

Eiropas lietu komisija 23.aprīlī rosināja atbildīgās institūcijas, izstrādājot Latvijas nostāju par ES regulas projektu par ES pilsoņu iniciatīvu, ņemt vērā nevalstisko organizāciju viedokli. Lai pēc iespējas plašāk diskutētu par šo būtisko jautājumu, Saeimas komisija aicināja Tieslietu ministriju rīkot apaļā galda diskusiju par regulas projektu, iesaistot nevalstiskā sektora un visu atbildīgo institūciju pārstāvjus.

Regula izstrādāta, lai nodrošinātu, ka viens miljons ES pilsoņu, kuri pārstāv vairākas dalībvalstis, var aicināt Eiropas Komisiju izstrādāt ES tiesību aktu jautājumos, kuros nepieciešams ES līmeņa tiesiskais regulējums, kā to paredz Lisabonas līgums.

Komisija aicināja Tieslietu ministriju ņemt vērā sabiedriskās politikas centra „Providus” paustās bažas par Latvijas pilsoņu parakstu vākšanu internetā. „Providus” vērš uzmanību, ka Latvijā joprojām līdz galam nav īstenota elektroniskā paraksta ieviešana un to izmanto ļoti maz cilvēku.

PVN piemērošanas kārtībai jābūt saprotamākai

Pievienotās vērtības nodokļa piemērošanas procesi mazajiem un vidējiem uzņēmējiem ir pārāk sarežģīti un nesaprotami, Eiropas lietu komisijas un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputāti secināja kopīgā sēdē 12.maijā.

Deputāti vienojās aicināt atbildīgo Finanšu ministriju vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa administrēšanu mazajiem un vidējiem uzņēmējiem, šajā procesā iesaistot profesionāļus – gan nodokļu inspektoros, gan pašus uzņēmējus. Kopīgajā sēdē deputāti uzsvēra, ka pašlaik ekonomikas atveseļošanas kontekstā jebkurā jautājumā, kas skar uzņēmējdarbību, ir būtiski runāt ar uzņēmējiem un uzklaut viņu viedokli.

Komisijas sekretārs Briselē diskutē par enerģētikas kopienas izveidi

Eiropas lietu komisijas sekretārs Andis Kāposts 7. un 8.jūnijā ES parlamentāriešu sanāksmē Briselē diskutēja par Eiropas enerģētikas kopienas izveidi, enerģētikas tirgus ilgtspējīgu attīstību un enerģijas piegāžu drošību.

Lai realizētu noteiktos ES energoefektivitātes politikas mērķus un tādējādi arī ieviestu ES direktīvas prasības, liels darbs ir jāpaveic gan ES, gan Latvijai, uzrunājot ES parlamentāriešu sanāksmes dalībniekus, norādīja A.Kāposts. Tāpat Saeimas deputāts norādīja, ka Eiropas Komisijai vajadzētu kontrolēt, vai dalībvalstis patiešām līdz šī gada beigām pieņems visus direktīvas pieņemšanai nepieciešamos tiesību aktus.

Saeimas deputāti Briselē iestājas par Latvijas zvejnieku interesēm

Eiropas lietu komisijas sekretārs Andis Kāposts un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētāja biedrs Mārtiņš Roze, piedaloties zivsaimniecībai veltītā diskusijā

Eiropas Parlamentā, iestājās par administratīvā sloga samazināšanu zvejniekiem, kā arī labvēlīgākiem flotes modernizēšanas atbalsta nosacījumiem.

Abi Saeimas deputāti 1. un 2.jūnijā Briselē piedalījās Eiropas Parlamenta Zivsaimniecības komitejas rīkotajā diskusijā par ES zivsaimniecības politikas nākotni. Pārskatot ES kopējās zivsaimniecības politikas principus un izstrādājot jaunas normas nozares pārvaldībai, lielāka uzmanība jāpievērš administratīvā sloga samazināšanai, diskusijā uzsvēra Saeimas deputāti. Parlamentārieši arī rosināja piemērot labvēlīgākus modernizēšanas nosacījumus to valstu zvejas flotei, kuras jau veikušas kuģu skaita samazināšanu.

Informāciju sagatavoja Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Preses dienests sadarbībā ar Saeimas komisijām. Foto – Saeimas Kanceleja.